



Torek: Tednikov kopalni dan

Kupon za 40 % popusta lahko uveljavite v Termalnem Parku Terme Ptuj vsak torek do vključno 30.12.2025. Kupon ne velja med prvomajskimi, jesenskimi (krompirjevimi), novoletnimi in zimskimi počitnicami ter ob praznikih. Kupon velja za nakup ene vstopnice, izplačilo v gotovini in nakup darilnih bonov nista možna. Ostali popusti (družinski, upokojenski, ...) so izključeni in se ne seštevajo.

t: 02 74 94 530 e: TermalniParkPtuj@sava.si



Podravje

Ptuj • Mestno sprehajališče Panorama je postalo pasje stranišče

➔ Stran 5



Štajerski TEDNIK

Ptuj, petek, 1. avgusta 2025

Letnik LXXVIII • št. 60 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 2,30 EUR



Slovenija, Ormoško • Sladkorna pesa izginja z naših polj, bolezen grozi tudi Evropi

Večina pridelovalcev obupala

Na slovenskih poljih se je razpasla bolezen cikada, ki je lani povzročila najslabšo letino sladkorne pese doslej. Zaradi slabe kakovosti in posledično nizkih odkupnih cen je obupala večina pridelovalcev. Vztraja le še peščica, ki sladkorno peso letos goji na vsega 20 hektarjih. Več na strani 7.



Foto: CG

Aktualno

Ptuj • Iz pip komaj curlja, občina in Komunala si prelagata krivdo

➔ Stran 2

Kmetijstvo

Podravje • Zaradi ambrozije moral uničiti posevke korenčka

➔ Stran 2

Podravje

Slov. gorice • Standard ljudi višji, a nasilja še vedno preveč

➔ Stran 9

Kultura

Podravje, Ptuj • S plesom tudi proti demenci

➔ Stran 10

Ptuj • Vozniki, v mestnem jedru štejte sekunde!



➔ Stran 3

Na Ormoškem obupujejo • »Rumenica je udarila na polno«



➔ Strani 6 in 7

petkova
izdaja



NAROČI ŠTAJERSKI TEDNIK IN SI ZAGOTOVI PRIVLAČNO NAGRADO!

Postanite novi naročnik Štajerskega tednika in oblecite praktičen brezrokavnik!

Več o naročniški akciji v časopisu

Štajerski TEDNIK

Ptuj • V delu Rabelčje vasi že dalj časa težave z vodovodom

Iz pip komaj curlja, občina in Komunala si le prelagata krivdo

Kakšnih 15 gospodinjstev v naselju Rabelčja vas, nad gostilno Grabar, se srečuje s težavami na vodovodu. Problem je nizek pritisk vode, kar vpliva na dinamiko vsakdanjega življenja, opozarja mestni svetnik Milan Klemenc.



Foto: CG

Krajani dela Rabelčje vasi so nezadovoljni, ker imajo v hišah zelo slab pritisk vode. S težavami so seznanili svetnika Milana Klemenca, ki zdaj pri pristojnih išče pojasnila, zakaj je prišlo do takšne situacije in kako jo je možno odpraviti.

»Predlagam, da se nemudoma preveri in pojasni nesprijemljivo stanje z izredno nizkim pritiskom vode v omrežju na območju Rabelčje vasi. Občani dalj časa poročajo o resnih težavah z oskrbo s pitno vodo, kar neposredno vpliva na njihovo kakovost bivanja, osnovne higienske razmere in celo delovanje gospodinjskih aparatov. Posebej zaskrbljujoče in nedopust-

no je, da Komunalo podjetje Ptuj, ki ima izključno nalogo upravljanja in vzdrževanja javne vodovodne infrastrukture, za nastalo stanje ne prevzema nobene odgovornosti. Namesto da bi se resno in strokovno lotili odprave težave, se njihova odzivnost izčrpa v prelaganju odgovornosti na Mestno občino Ptuj kot večinskega lastnika podjetja. Takšno početje je neodgovor-

no, sprenevedavo in v popolnem nasprotju z javnim interesom. Komunalo podjetje Ptuj že leta zadržuje znaten delež sredstev iz naslova omrežnine, ki jo plačujejo ravno ti isti občani, domnevno za namen razvoja, posodobitve in vzdrževanja vodovodnega omrežja. Kljub temu v tem primeru očitno niso izvedli nobenih konkretnih ukrepov niti izrazili resne namere, da bi

težavo odpravili,« je pojasnil svetnik, ki pričakuje, da bo Komunala vodstvu občine podala poročilo, zakaj je stanje takšno, kot je.

»Zanimajo nas razlogi za obstoječe stanje z nizkim vodnim pritiskom, vključno z natančnimi podatki o stanju omrežja, načrtih za ukrepanje in pojasnili v zvezi z dosedanjim neukrepanjem. Pričakujem, da se pripravi javna

informacija z jasno določitvijo odgovornosti za obstoječe stanje, brez sprenevedanja ali prelaganja krivde. Apeliramo, da Komunalo podjetje Ptuj na omenjenem območju v najkrajšem možnem času začne z nujnimi ukrepi za odpravo motenj v oskrbi s pitno vodo. Občani imajo pravico do osnovne komunalne storitve, to je varne in zanesljive oskrbe z vodo. Dolžnost upravljavca pa je, da to zagotovi,« je poudaril Klemenc.

V kabinetu županje MO Ptuj Nuške Gajšek so povedali, da so pobudo svetnika Klemenca takoj po junijski seji mestnega sveta posredovali Komunalnemu podjetju Ptuj. »Do septembrske seje pričakujemo pisno poročilo o razlogih za opisano stanje in navedbo možnosti, da bi te težave lahko najhitreje odpravili.«

Komunala: »Manjka povezava do vodohrana, ker je občini zmanjkalo denarja«

V uredništvu Štajerskega tednika smo se z novinarskim vprašanjem obrnili na vodstvo Komunale. Odgovorili so, da jim je problematika poznana. Cev, ki bi krajanom omogočila zanesljivo oskrbo s pitno vodo, na priključitev na vodohran čaka že skoraj 20 let.

Direktor Komunale Janko Širec je po hišnih številkah naštel 12 naslovov, na katerih so težave. »Gre za novozgrajene hiše, ki so bile zgrajene v letih 2007 in 2008 ali že

prej. Parcele so bile v lasti Roberta Grabarja. V OPPN, ki ga je sprejela Mestna občina Ptuj, je bila skupaj z lastnikom Grabarjem in ob sofinanciranju MO Ptuj izvedena zamenjava primarnega vodovodnega cevododa z novim cevovodom premera 250. Hkrati je bila dodatno vgrajena še cev iz polietenskega (plastičnega op. a.) materiala do meje obdelave, namenjena kasnejši povezavi na obstoječi vodohran Rabelčja vas in s tem na višjo tlačno cono, kar bi zagotavljalo nemoteno oskrbo s pitno vodo za vse navedene hiše,« je dejal Širec in razložil, kaj se je dogajalo kasneje.

»Leta 2018 se je začela priprava projektne dokumentacije za ureditev Peršonove ulice do križišča z Rabelčjo vasjo (odcep za Na jaso). Projekt je predvidel zamenjavo dotrajanega vodovodnega cevododa ter izvedbo dodatne povezave od vodohrana Rabelčja vas do prej vgrajene cevi iz leta 2008. V 2018 smo za Mestno občino Ptuj pripravili ponudbo za omenjeno zamenjavo vodovodnih cevododov v sklopu predvidene rekonstrukcije Peršonove v smeri proti Rabelčji vasi do križišča za ulico Na jasi. Do realizacije del je prišlo leta 2021, vendar je bila trasa zamenjave skrajšana, izvedla se je le od Peršonove 1 do Rabelčje vasi 15. Povezava iz smeri vodohrana Rabelčja vas do prej vgrajene PE cevi pa je bila izpuščena zaradi pomanjkanja finančnih sredstev s strani investitorja, torej MO Ptuj.«

Mojca Zemljarič

Podravje • Ambrozija se kljub obveznemu odstranjevanju še naprej širi

Zaradi ambrozije moral uničiti posevke korenčka

Invazivne tujerodne rastline postajajo vse trši oreh za kmetovalce, ki so dolžni odstranjevati in s tem omejevati širjenje tujerodnih invazivnih rastlin na svojih kmetijskih površinah. Invazivne rastline zmanjšujejo pridelek, povečujejo stroške pridelave, povzročajo škodo, nekatere so strupene celo za rejne živali, spet druge, na primer ambrozija, so alergene za ljudi.

Da bi se kmetje izognili gospodarski škodi, izvajajo ukrepe za omejevanje širjenja neželenih rastlin; k temu jih spodbujajo tudi pravila kmetijske politike. V primeru neupoštevanja zahtev je namreč predvideno delno znižanje izplačil kmetijskih subvencij.

Podnebne spremembe so pomemben dejavnik, ki pospešuje širjenje tujerodnih vrst. Višje zimske temperature povečujejo verjetnost ustalitve in širjenja tujerodnih vrst, medtem ko ekstremna poletna vročina in suša lahko prizadeneta domorodne vrste, na račun teh pa se nato širijo invazivne vrste. Najbolj razširjena invazivna rastlina na kmetijskih površinah Dravskega in Ptujkega polja je še vedno ambrozija. »V opuščenih vinogradih opazamo precej zlate rozge, na travinju pa se širi enoletna suholetnica, ki načeloma zmanjšuje krmno vrednost ruše in izpodriva domače vrste. Ocenjujem, da suholetnica sicer ni tako velika težava, je pa res, da je zelo razširjena,« opazja specialistka za varstvo rastlin iz mariborske-

ga kmetijskega zavoda Marjeta Miklavc.

Seme ambrozije ostaja kaljivo 13 let

Na dobrem, rodovitnem zemljišču, kjer ima ambrozija dovolj prostora, zraste tudi do dva metra in naredi do 100.000 semen na rastlino, ki ostane kaljivo v zemlji tudi 13 let, opozarja specialistka. »Ne uniči je niti suša, čeprav ima ambrozija manjši koreninski sistem.« Že od leta 2010 je v veljavi odred-

ba o ukrepih za zatiranje ambrozije, toda kmetje in ostali lastniki zemljišč v 15 letih še niso preprečili širjenja sicer enoletne rastline, ki izvira iz Amerike. »Delno je razlog v premajhni pozornosti, ki jo namenjamo zatiranju te invazivne rastline, obenem pa se hitro širi predvsem z uporabo mehanizacije pri spravilu pridelkov, pa tudi z ostalo mehanizacijo. Običajno pa velja, da jo kmetje uspešno zaterejo v posevkih koruze z uporabo selektivnih herbicidov ali po obdelavi žitnega strnišča. Večje težave

imajo tisti pridelovalci poljščin, ki se jim ambrozija pojavi v posevkih buč, krompirja ali druge zelenjave. Poznam primer, ko je moral neki zelenjadar zaradi razširitve ambrozije zmulčiti ves, sicer lep, posevek korenčka.«

Obdelava strnišč je ključna

Specialistka za varstvo rastlin zato kmete poziva, da upoštevajo priporočene kmetijske prakse. V obdobju po žetvi to pomeni: »Zelo pomembno je, da očistimo strnišča, počakamo, da ambrozija ozeleli do višine 10 cm, in uporabimo totalni herbicid. S tem preprečimo semenitev ambrozije, kar pomeni manj težav pri naslednjih posevkih.« Miklavčeva še priporoča mehansko ali kemično čiščenje robov njiv, torej večkratno košnjo, mulčenje ali uporabo herbicida. »Kmete še pozivam, da pregledujejo svoja zemljišča in preprečijo, da ambrozija zacveti in semeni.«

Mojca Vtič



Foto: Mojca Vtič

Ambrozija lahko začne vznikat že marca, cvetenje in sproščanje cvetnega prahu pa se običajno začne v juliju in traja do konca oktobra. Pelod ambrozije je izjemno alergen in lahko povzroča kihanje, srbenje oči, izcedek iz nosu, kašljanje in težave z dihanjem.

Ptuj • Rezultat videonadzora pri tržnici: serijska opozorila o prekrških

Vozniki, v mestnem jedru štejte sekunde!

Ker potopni valj, ki bi pri mestni tržnici omejeval vstop vozil v staro mestno jedro, ne deluje, sta koncesionar Javne službe Ptuj in občina to poletje uvedla videonadzor. Kamera spremlja vsa vozila, ki se pri tržnici pripeljejo in odpeljejo z območja pešcone.

Nastala je težava, saj naj bi mojstri obrtniki, ki prihajajo na delo k strankam v starem mestnem jedru, serijsko na domače naslove dobivali »pozdrave« ptujskega redarstva. Prav tako o prejeti pošti redarstva poročajo številni drugi vozniki. V vodstvu občine so povedali, da to niso bile globe, temveč samo opozorila. Nov režim videonadzora pri vstopu v mesto so uvedli 7. julija, redarstvo po podatkih Mestne občine (MO) Ptuj zaradi kršitev zaenkrat izdaja opozorila, ne pa tudi glob. Ta bi sicer znašala 80 evrov, možno je plačilo polovičke.

Brez dovolilnice do 15 minut in niti minute več

Vstop v staro mestno jedro pri tržnici je voznikom brez dovolilnic odmerjen le za kratek čas, 15 minut. V tem času gredo lahko po

Cene občasnih dovolilnic za vstop v mestno jedro

Tip dovolilnice	Cena (€)
Do 1 ure	6
Do 3 ure	12
Do 8 ur	20
Mesečna D (dostava)	30,6*

Vir: MO Ptuj, JS Ptuj

*Z upravno takso

opravkih, na primer v cvetličarno, pekarno, opravijo dostavo ... Parkirati morajo na točno označenem mestu. Po 15 minutah so dolžni območje zapustiti, sicer bo sledila sankcija, so pojasnili na občini. Predpisanega časa ni priporočljivo prekoračiti niti za sekundo, saj vas bo kamera takoj »zatožila« redarstvu, ki bo ukrepalo. Zaenkrat samo z opozorili, od septembra dalje pa predvidoma z globami.

Obrtniki, ki prihajajo v staro mestno jedro k strankam na delo,

si morajo urediti dovolilnico. Če je delo kratkotrajnega značaja, na primer en dan, zadostuje dovolilnica za enkratni vstop. Ta se najavi na blagajni Javnih služb ali sedežu MO Ptuj in zaračuna v skladu s cenikom.

Dnevna dovolilnica do 20, mesečna do 30 evrov

Za vstop do ene ure je cena šest evrov, do tri ure 12 evrov, od tri do osem ur pa 20 evrov. Ko ima obrtnik pri stranki v starem

mestnem jedru več dela, je najlažje, da si pridobi dovolilnico D, ki jo uporabljajo tudi dostavljavci. Cena te je osem evrov za cel mesec, vendar je ob oddaji vloge treba poravnati še upravno takso. Ta znaša 18,10 evra oziroma 22,60 evra, odvisno od načina oddaje. Za (eno) dnevno dovolilnico ni treba plačati upravne takse.

Jasno je, da se morajo mojstri zaradi dostave materiala in orodja pripeljati čim bližje delovišču, tako rekoč je pri delu v starem mestnem jedru dovolilnica zanje nujna. Seveda tega stroška ne bodo nosili sami, ampak ga bodo zaračunali stranki. Že če na delo prihaja en sam mojster, strošek

z dovolilnico ne bo tako majhen. Ko se lastnik stanovanja v starem mestnem jedru loti temeljite obnove stanovanja, se mu bodo stroški z dovolilnicami serijsko množili.

Dovolilnica za vsakega mojstra posebej

»V primeru več obrtnikov, ki opravljajo dela v pešconi pri istem naročniku, je za vsakega posebej treba urediti vstop,« so povedali na občini. Pri obnovi kopalnice ali kuhinje se na delovišču lahko zmenja do deset obrtnikov (zidar, keramičar, inštalater toplovodnih in vodovodnih inštalacij, električar, pleskar, polagalec talnih oblog, mizar, dostavljaivec ...). Če se obnavljajo še streha, fasada in stavbno pohištvo, je mojstrov na delovišču še več. Za vozilo vsakega od njih je treba posebej pridobiti dovolilnico. Na občini so navedli, da je v praksi običajno tako, da si vstop (dovolilnico) uredi izvajalec sam. Jasno pa je, da tega stroška sam ne bo nosil, temveč ga bo prevail na stranko. Ponavadi mojstri vozil v starem mestnem jedru ne puščajo ob deloviščih. »Izvajalec del večinoma samo dostavi material do stanovanja in vozilo nato umakne. Največkrat obračunamo vstop do ene ure, saj se vozilo v pešconi ne zadržuje dalj časa.« Občina podatke o izdanih dovolilnicah sproti ažurira in sporoča redarski službi.

Še najbolj bi se mojstrom izplačalo kupiti dovolilnico za mesečni

dostop, strošek katere skupaj s takso znaša 30,6 evra, medtem ko je denimo strošek dovolilnice za dnevni 8-urni dostop 20 evrov.

Redarji bodo strogo gledali na uro

Nov režim vstopa v staro mestno jedro pri tržnici (na Miklošičevi ulici) je MO Ptuj uvedla 7. julija.

»Zaradi pogostih prijav občanov in obiskovalcev, ki opozarjajo na nepravilno parkiranje, zaustavljanje in vožnjo po platoju tržnice, ter z željo, da v največji možni meri prisluhnemo pobudam ponudnikov na tem območju, smo vzpostavili videonadzor,« so odločitev za nov režim pojasnili na občini. »Vstop je dovoljen vsem z veljavno dovolilnico. Vstop je dovoljen tudi brez dovolilnice vsem, ki bodo pri ponudnikih opravili nakup, a največ za 15 minut, in sicer izključno na območju, označenem za kratkotrajno zaustavljanje. Zaustavljanje ali parkiranje izven označenega območja ali prekoračitev 15 minut bo sankcionirano. Z uvedbo videonadzora želimo zagotoviti več reda, varnosti ter boljšo izkušnjo za obiskovalce in ponudnike. Območje mora ostati dostopno tistim, ki ga potrebujejo, hkrati pa prijazno do pešcev in v skladu z načeli urejenega mestnega jedra. V času dogodkov, ko bodo popolne zapore, bo videonadzor izklopljen.«

Mojca Zemljarič



Foto: CG

V primeru večdnevnega dela v starem mestnem jedru je najbolj racionalno kupiti mesečno dovolilnico. Pozorni bodite tudi, če imate z avtomobilom samo krajši opravke, bodisi prevzem bodisi oddajo kakšnega blaga. Če boste tam dlje kot 15 minut in brez dovolilnice, vas bo zalotila kamera pri tržnici. Sledila bo sankcija.

Ptuj • Sanacija struge Grajene

Potok, ki je raj za podgane

Za letošnja dela v strugi potoka Grajena na Ptujju imajo na Direkciji RS za vode rezerviranih 180.000 evrov. Dela izvaja koncesionar Vodnogospodarsko podjetje (VGP) Drava Ptuj.

Najprej bodo obnovili strugo od izliva v drenažni jarek (pri Ptujskem jezeru) do gostilne Žaga, v drugi fazi bodo nadaljevali do naselja Grajena ter uredili še levi pritok potoka Grajena v Štukih.

»Posegi v strugo vključujejo izkop naplavin, formiranje brežin in ustalitev nivelete, popravilo in do-

polnitev obrežnih zavarovanj ter prečnih objektov (stopnje in pragovi), na določenih delih pa tudi nadomestno zasadiitev,« so o delih v strugi povedali na direkciji.

Namen sanacije je popravilo poškodovane infrastrukture in vzpostavitev normalne pretočnosti. Po potrebi bodo utrjevali tudi

brežine. »Na tem odseku so sicer bila že v preteklosti na kritičnih odsekih izvedena kamnita zavarovanja brežin. V sklopu sanacije se bodo, kjer bo to potrebno, obstoječa zavarovanja popravila in dopolnila.«

Kot so še pojasnili na direkciji, pri nakupovalnem središču Super-



Foto: Pexels

Čeprav bodo strugo Grajene počistili, bodo podgane v mestu ostale. Morda jih bo za odtenek manj, ker bodo imele manj možnosti zavetja, a bodo nedvomno še švigale sem in tja po strugi.

V enem letu iz para podgan 1200 novih

Podganja samica kot približno trikrat do šestkrat na leto. Vsakič ima od 8 do 12 novih potomcev. Če ne bi obstajale ovire v okolju, bi v treh letih lahko samo en podganji par imel več kot 480 milijonov potomcev. Spolno zrelost podgane dosežejo v štirih do petih tednih po rojstvu, čas brejosti pa je nekje med 21 in 23 dni. To pomeni, da lahko populacija iz dveh podgan naraste na več kot 1200, v samo enem letu. A mali glodalci takšnih številsk potomstva načeloma ne dosegajo. To jim preprečujejo okoljski dejavniki kot denimo pomanjkanje hrane in bivališč, zastrupljanje, bolezn in plenilci.



Foto: CG

Vodno gospodarstvo bo z deli v strugi poskrbelo za stabilne in trdne brežine ter dobro pretočnost potoka.

Podravje • V Termah Ptuj zadovoljni z obiskom

Jeseni prenova notranjih prostorov

V vročih poletnih dneh se številni zatečejo po osvežitvev na kopališča. Z obiskom so za zdaj zadovoljni tudi v Termah Ptuj, ki letos praznujejo 50 let.



Foto: Terme Ptuj

Toboganski sistem, ki je po njihovih navedbah največji v Sloveniji, sta lani obogatila dva nova tobogana, med drugim z vizualnimi in zvočnimi učinki. V spremljevalnem programu med drugim pripravljajo retro vikend, nagradno igro in poseben program na dan visoke obletnice 10. avgusta. V zunanjem termalnem parku Term Ptuj pričakujejo, da bo tudi letos tako dober obisk kot lani. Našteli so nekaj manj kot 100.000 kopalcev. Večinoma so to obiskovalci iz lokalnega okolja in gostje, ki bivajo v Termah Ptuj in prihajajo predvsem iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Nemčije, so povedali v krovní družbi Sava Turizem.

Jeseni začenejo prenoviti notranjega dela termalnega parka Term Ptuj, ki bo obsegala prenovi oboja stavbe ter notranjosti z bazenskim, wellness, gostinskim in zdravstvenim delom. Trenutno so v fazi projektiranja prenove. Ta bo potekala v več fazah.

Obisk po zaslugi vedno večje ponudbe raste tudi v športno-rekreacijskem centru Green Lake, ki so ga uredili v nekdanji gramoznici Pleterje v Kidričevem in je od julija lani v občinskem upravljanju. Med drugim pritegnejo wakepark s 420-metrsko vlečnico in vodna igrala, kmalu naj bi zaživel tudi kamp s približno 40 šotorišči. Občina načrtuje še pomol, tobogane in pumptrack.

Sta



Sp. Podravje • V vročini porast bolnikov v ambulantah in na urgenci

Dehidracija, piki insektov, poškodbe ...

Ko se temperature povzpnejo, imajo veliko dela tudi zdravstveni delavci. Ob zadnjem vročinskem valu so zaznali povečano število starejših bolnikov s pridruženimi boleznimi, kar nekaj je bilo obravnav tudi zaradi pikov žuželk in poškodb pri padcih s koles, motorjev in skirojev, med otroki pa so prevladovala vnetja ušes in impetigo, so sporočili iz ormoškega zdravstvenega doma in ptujske bolnišnice.

Temperature so nam v zadnjih nekaj dneh precej prizanesle, a pred tem, ko je bil vročinski val, so imeli zdravstveni delavci polne roke dela. »Večinoma je šlo za starejše bolnike s pridruženimi boleznimi. Prisotni so bili dehidracija, splošna oslabelost ter poslabšanje kroničnih bolezni (poslabšanje srčnega popuščanja, poslabšanje pri pljučnih in ledvičnih bolnikih, bolnikov s kroničnimi ranami ...). Kar nekaj obravnav je bilo tudi zaradi pikov žuželk, zlasti os,« so pojasnili v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj. Tudi v ormoškem zdravstvenem domu so ob nedavnem vročinskem valu zaznali porast obiskov zaradi izčrpanosti, dehidracije, tudi porast vnetja sečil. Prav tako so imeli precej dela tamkajšnji reševalci, saj so beležili več poškodb zaradi padcev s koles, motornih vozil, skirojev. Kot je še pojasnila strokovna vodja tamkajšnjega zdravstvenega doma Jasmina Dovnik, so obravnavali tudi paciente zaradi sončnih opeklin, reakcij po piku insektov ali drugih kožnih reakcij (npr. sončne dermatoze), medtem ko med otroško populacijo beležijo porast vnetja sluhovoda (kopanje v termah/morju/domačih bazenih) in pojava impetiga. Gre za nalezljivo stanje, gnojno okužbo vrhnjega sloja kože. Višje temperature vplivajo tudi na kakovost živila, zato se pojavljajo težave s prebavili.

Posebej ogroženi starejši

Ob visokih temperaturah so sicer najbolj ogroženi starejši (nad 65 let), saj imajo pogosto slabšo



Foto: Freepik

Ob zadnjem vročinskem valu so imeli zdravstveni delavci precej dela.

sposobnost uravnavanja telesne temperature, in ljudje s kroničnimi boleznimi (npr. bolezni srca, pljuč, sladkorna bolezen). Posebno pozornost je treba nameniti nosečnicam, pa tudi dojenčkom in majhnim otrokom, ker njihovo telo še ni povsem prilagojeno na uravnavanje toplote. Prav tako ne smemo zapostaviti zaposlenih in športnikov na prostem, ki so izpostavljeni neposrednemu soncu in naporu, še opozarjajo v ormoškem zdravstvenem domu.

Ključna je zadostna količina tekočine

Čprav velika večina ljudi pozna osnovna pravila ravnanja v vročini, je treba, kot kaže, kljub temu vedno znova in znova opozarjati na preventivo. Priporočajo, da se v času največje vročine ne zadržuje-

te na vročini, ampak se umaknete v notranje, hladnejše prostore ali senco v naravi. »Odsvetujemo direktno izpostavljanje soncu v najbolj kritičnih urah dneva (posebej med 10. in 17. uro), poskrbeti je treba za nanos sončne kreme in (če se ni možno izogniti gibanju zunaj) zadrževanje v senci/hladu. Oblačila naj bodo lahka, svetla, iz naravnih materialov, priporočamo nošnje pokrival. Prostore, v katerih biva- mo, je treba ustrezno prezračevati – ponoči ali zgodaj zjutraj, čez dan zaprite okna in zagrnite zunanja/notranja senčila. Ključno je poskrbeti za zadosten vnos ustrezne tekočine. Izogibati se moramo alkohola in sladkim pijačam, energijskim napitkom, saj slednji ne pripomorejo k rehidraciji, ampak ravno nasprotno,« so še dodali.

Kako hladijo prostore v svojih ustanovah

»Prostori bolnišnice so v večji meri klimatizirani. Na bolniških oddelkih so klimatske naprave večinoma na hodnikih in enakomernega hlajenja ob zelo visokih temperaturah ne omogočajo. V operacijskih dvoranah, enoti intenzivne terapije in enotah, kjer je to še bolj pomembno, pa je za to ustrezno poskrbljeno,« so sporočili iz ptujske bolnišnice. V ormoškem zdravstvenem domu pa so dejali, da so njihovi prostori opremljeni z zunanjimi senčili, skrbijo za redno prezračevanje v zgodnjih jutranjih urah, nameščene so klimatske naprave. Lani so namestili pitnike vode v vse čakalnice ter s tem zagotovili ustrezno hidracijo pacientov. **MH**

Videm • Selani in Selanke zadovoljni z napredkom

Dejan Tramšek: »Končno dobivamo to, kar bi že morali imeti«

Selani in Selanke so konec julija, ko goduje sv. Ana, obeležili 28. praznik Krajevne skupnosti Sela. Ob tej priložnosti je predsednik KS Dejan Tramšek spomnil na izvedene investicije in predstavil cilje v tem in prihodnjih letih.

»Če smo še pred časom govorili, da se KS Sela premalo razvija, lahko zdaj s ponosom rečemo, da končno dobivamo to, kar bi že morali imeti, in da je napredek ogromen. Še naprej bomo vztrajali, da dosežemo cilje, ki smo si jih

zadali,« ocenjuje Tramšek. Krajevna skupnost, ki povezuje naselja Barislovci, Sela, Trnovec in Zgoranja Pristava oz. okrog 460 prebivalcev v 160 gospodinjstvih, je v zadnjih letih deležna pomembnih infrastrukturnih projektov. Glavni

cilj ostaja gradnja kanalizacije, ob tem pa zamenjava vodovodnih azbestnih cevi, polaganje optičnega omrežja, kabliranje električnih vodov ter asfaltiranje cestnih odsekov, uničenih zaradi gradnje. »Rešujemo tudi cestno problematiko

centra Sel, kjer so največje težave z meteornimi vodami. Zelo nas veseli, da nam je v proračun občine Videm uspelo vključiti obnovo vodovoda Trnovec in dodaten odsek kanalizacije. Začeli smo tudi s prenovi športnega parka za šolo,

gasilci PGD Sela pa so že predstavili novo podvozje gasilskega vozila,« je projekte naštel predsednik krajevne skupnosti Dejan Tramšek. V sodelovanju z društvi in posamezniki je krajevna skupnost uspešno izvedla še niz manjših posegov in ureditev.

Tramšek je spomnil na prizadevanja za ureditev protipoplavne zaščite reke Polskave. »Pred časom smo prejeli informacijo, da je bilo sredi julija končno le izdano celotno gradbeno dovoljenje na Upravni enoti Slovenska Bistrica za ureditev zadrževalnika Medvedce.« Ob sprejetju občinskega prostorskega načrta in po izgradnji zadrževalnika se bo predvidoma sprostila tudi omejitev gradenj na območju ob reki Polskavi.

Dve zahvali in priznanje

Ob prazniku je KS Sela podelila tudi priznanja izstopajočim posa-

meznikom in društvom. Zahvalo KS Sela so prejeli pripravniki PGD Sela Klara Potočnik, Eva Vidovič Sitar in Gal Vidovič, ki so pod mentorstvom Alojza Auerja osvojili drugo mesto na državnem kvizu gasilske mladine Slovenije. Prejemnik zahvale je Jure Pignar, ki že od leta 2012 predsednikuje PGD Sela. Pignar je prevzel glavno skrb in organizacije pri zadnjih večjih posegih v društvene prostore, prizadeval si je tudi za zamenjavo gasilske cisterne, ki bo svojemu namenu predana prihodnje leto. Priznanje KS Sela pa so ob 28. prazniku krajevne skupnosti prejeli kegljači DU Sela za tekmovalne dosežke, saj ni srečanja, s katerega se ne bi vrnili s pokalom. V kegljaški sezoni se tedensko srečuje tudi do 120 ljudi, še posebej pa so ponosni na urejeno kegljišče na Selih, ki so ga postavili z lepim številom prostovoljnih delovnih ur.

Mojca Vtič



Foto: Občina Videm

Nagrajenci s predsednikom KS Sela Dejanom Tramškom (levo) in županom Vidma Branetom Kolednikom (desno)

Ptuj • Cesta, sprehajališče in arheološki park Panorama popolnoma zanemarjeni

Mestno sprehajališče je postalo pasje stranišče

Čeprav je grič Panorama v središču Ptuja, se ljudje do svojih domov v tem delu mesta, tako kot v srednjem veku, vozijo po makadamu. Tudi arheološki park, ki ga je občina v sodelovanju s podjetjem Javne službe uredila pred nekaj leti, ne kaže najlepše podobe.

Makadamska občinska cesta, ki iz skoraj strogega središča mesta vodi do vrha griča Panorama, je po vsakem malo večjem naliwu požkodovana. Voda si enostavno utre svojo pot. Če je deroča, ko so naliwi močnejši, ima še toliko večjo moč. Nastajajo udori, brazde in udarne jame, ki bi jih bilo treba redno sanirati. Luknje so tako globoke, da voda v njih zastaja še kakšen dan ali dva po dežju. Glede na to, da cesta vodi do turistične nastanitve, lokalni skupnosti ne more biti v ponos.

Bralci ste nas opozorili, da ni težava samo cesta, ampak tudi arheološki park. Lesene obrobe ob potkah, ki so nasute z mletim asfaltom, so strohnele, kosi lesa ležijo v travi in po potkah. Potke, stopnice, spomenike in skulpture pre-rašča trava. To še ni vse. Panorama je tudi mestno stranišče za kučke. Na potki in v travi ob njej je polno pasjih iztrebkov. Podoba mestnega sprehajališča in arheološkega parka je po oceni Ptujčanov in tudi



Foto: Bralka

Robniki ob gramozirani sprehajalni poti so strohneli, pot je zarasel plevel.



Foto: Bralka

Strohnele in zaraščene stopnice

dve rešitvi: ali plevel puliti ročno ali pa ga s čim uničiti. Robove ob stopnicah, spomenikih, skulpturah in tablah je treba pokositi s kosilnico na nitko. Seveda je površina griča ogromna, ampak če so ga uredili v park, ga je treba vzdrževati. Da bo Panorama res izjemen, čudovit in zgledno urejen prostor, kot si želijo na občini, bo treba konkretno zavihati rokave in stopiti v akcijo. Samo želja je premalo.



Foto: Bralka

Zanemarjeno sprehajališče je le streljaj od ptujskega gradu. Le kakšen vtis si ob takšni podobi arheološkega parka ustvarijo turisti?

turistov zanemarjena ter za preživljanje prostega časa neprilučna. Slabo vzdrževana, razbrazdana in luknjasta makadamska cesta ter nekatere potke so tudi nevarne.

Ni čarobne paličice, treba bo v akcijo

S situacijo smo seznanili vodstvo Mestne občine Ptuj. Najprej so nam odgovorili, da je Panorama izjemen arheološki prostor in čudovit prostor za razglede ter sprehode, zato si želijo, da je tudi zgledno urejen. Da bo prostor zgledno urejen, je njihova naloga, zato naj želja postane akcija oziroma izvedba. Kaj je torej zatajilo, da je podoba krajine takšna, kot je? So premalo pozorni, kako prostor izgleda? Leseni robniki ob potkah trohijo že leto, dve. Jasno je, da niso trajni in da les, še posebej če je v stiku z zemljo in vlago, prej kot slej propade. Pri košnji je tako, da se trava razrašča tam, kjer strojno ni moč kositi. Za potke obstajata

Te dni naj bi kosili in urejali poti

Na občini so povedali, da za urejanje in vzdrževanje Panorame skrbi občinsko podjetje Javne službe Ptuj. »Območje v celoti mulčijo dva- do trikrat letno, ob potkah se košnja izvaja na približno tri do štiri tedne. Košnja je v veliki meri odvisna od vremena, zato se je v juliju zaradi precej deževnih dni malce zamaknila. Naslednjo košnjo načrtujemo v teh dneh, pokošeno bo tudi ob potkah ter informativnih tablah, skulpturah in spomenikih. Žal močno deževje velikokrat na izpostavljenih delih gramoziranih potk povzroči luknje in vrzeli, kar v sklopu rednega vzdrževanja zakr-pamo. Izvedli bomo tudi sanacijo lukenj na makadamski cesti proti prenočiščem Krapša. V okviru re-

dnega vzdrževanja se bodo zame-njale najbolj požkodovane lesene obrobe,« so pojasnili v kabinetu županje MO Ptuj Nuške Gajšek.

Redarstvo bo poostrilo nadzor

Pritrdili so tudi opozorilom javnosti, da je Panorama polna pasjih iztrebkov. »Opažamo, da se jih žal ob potkah pojavlja vse preveč. Glede nepobiranja pasjih iztrebkov oziroma nepravilnega vodenja psov na javni površini je hrib Panorama eno od bolj obremenjenih

območij. Vodniki in lastniki psov pogosto spuščajo pse s povodca, kar je lahko nevarno zanje, za druge pse in tudi ljudi. Pri nadzoru nad vodniki psov uniformirane osebe zaradi svoje prepoznavnosti težko neposredno ugotovijo prekršek, povezan z nepobiranjem iztrebkov. Zato po zaključku letnih dopustov načrtujemo, da bomo na to območje poslali občinskega redarja v civilu, ki bo v primeru zaznanih kršitev obvestil uniformirano patruljo občinskega redarstva,« so povedali v županjinem kabinetu.

Mojca Zemljarič



Foto: Bralka

Potka z globokimi brazdami je za hojo izjemno nevarna, sploh v temi, ko se lahko sprehajalec resno požkoduje.

Spodnje Podravje • Kakšno vreme nas čaka do konca poletja?

Dolgoročne vremenske napovedi so vedno negotove



Foto: Pexels

Lokalni vremenski opazovalec Gradišnik se ne ukvarja z dolgoročnimi vremenskimi napovedmi.

Večina ljudi si med dopustom želi lepega vremena, kar pa ni vedno mogoče. Pretekli konec tedna je znova prinesel dež, po napovedih pa nas čaka precej nestabilno vreme tudi v prihodnje.

Začetek letošnjega poletja je prinesel vremenske ekstreme: najprej vročinske valove, nato pa občutno ohlajitev, nevihte in večje količine padavin. Različne vremenske aplikacije sicer za avgust ne predvidevajo ekstremno visokih temperatur ali vročinskih valov. Temperature naj bi se v povprečju gibale med 23 in 26 °C.

Amaterska vremenska postaja Gradišnik na Krčevini pri Vurberku je v začetku julija zabeležila letošnji dnevni rekord padavin, ki je znašal kar 50 milimetrov. Najvišja letošnja izmerjena temperatura je

bila 32,4 °C, kar je le 4,4 °C manj od absolutnega temperaturnega rekorda te postaje, izmerjenega pred tremi leti.

Lokalni vremenski opazovalec Albin Gradišnik se sicer ne ukvarja z vremenskimi napovedmi. Njegova amaterska vremenska postaja omogoča spremljanje vremenskih podatkov in napovedi za naslednjih 48 ur ter za obdobje do pet dni. »Vremenske napovedi do 12 ur so skoraj vedno točne. Po 20–24 urah natančnost nekoliko pade, a največ dva dneva vnaprej vreme še lahko precej zanesljivo napovemo. Kar je več, so

že bolj predvidevanja na podlagi trenutnih parametrov. Načeloma se vremenoslovci ne motijo, a ker se zračne mase premikajo zelo hitro, je včasih napovedovanje zelo težko,« pojasnjuje Gradišnik.

Njegova vremenska postaja na nadmorski višini 328 metrov meri hitrost in smer vetra, zunanjo temperaturo, zračno vlago, količino padavin, sončno obsevanje, osvetljenost površine in druge osnovne meteorološke parametre. Meritve se beležijo vsako minuto, rezultati pa so dostopni tudi na spletu.

Estera Korošec

Podravje • Zlata trsna rumenica se neusmiljeno širi in uničuje hektarje vinogradov

Na Ormoškem obupujejo: »Rumenica udarila na polno, situacija je grozna«

Smrtonosna bolezen za trto, zlata trsna rumenica, se neusmiljeno širi. Čeprav so si vinogradniki lani nekoliko oddahnili, ker škoda ni bila tako izrazita, je uničujoča bolezen letos udarila z vso močjo. Pustoši predvsem na širšem ormoškem področju, kjer so razmere skrb vzbujajoče, vse več izbruhov pa se pojavlja tudi drugod. »Od Slovenskih goric proti Halozam in Ormožu že težko najdemo nasad, kjer – če bi si ga zares detajlno ogledali – ne bi našli simptomov te bolezni,« o tem, kako resna je situacija, nazorno pove direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ptuj Andrej Rebernišek.



Foto: P. Lavre

Potem ko je lani kazalo, da se razmere glede širjenja ameriškega škrtatka vendarle nekoliko umirjajo, je ta letos poleti udaril z vso močjo. Še zlasti na Ormoškem, kjer vinogradnikom rumenica zadnjih nekaj let povzroča sive lase in precejšnje finančne izpade. Smrtonosna bolezen vinske trte ni prinesla niti največjemu ormoškemu vinogradniku. »Letos je rumenica udarila na polno. Situacija je skrb vzbujajoča. V naših vinogradih je na novo obolelih nekaj tisoč trsov, kar nas je resnično presenetilo. Lani ni bilo niti približno takšnega pospeška te bolezni. Iščeemo vzroke oz. pogoje, ki so temu botrovali. Najverjetneje gre razloge iskati v vročinskem šoku, ki je za trto pomenil stresno obdobje, ki je pokazalo ranljivost bilke, ter v sušnem obdobju. Ker je bila trava v vinogradih posušena, praktično pogorela, se je po vsej verjetnosti škodljivec toliko bolj preselil na zeleni del trte, kjer se je hranil s sesanjem rastlinskih sokov in tako širil okužbo. Posledice so tukaj,« meni Branimir Žličar, vodja vinogradništva v podjetju Puklavec Family Wines. Kot je povedal, je rumenica zelo različno udarila, odvisno od sorte in območja.

Najbolj je prizadela sorti šardone in pinot, glede območij, kjer imajo vinograde, pa še posebej izstopata ljutomerski del in Sveti-



Foto: MH

»Letos se izteka še zadnje leto triletnega obdobja finančne pomoči, kot kaže, pa novih aktivnosti glede nadaljnjih pomoči ni, kar je zaskrbljujoče. Že zdaj smo videli, da je kar nekaj vinogradnikov opustilo proizvodnjo, menimo, da ravno zaradi rumenice,« opozarja Branimir Žličar, vodja vinogradništva pri Puklavec Family Wines.

nje. »Vedno govorim, da se bomo morali naučiti živeti s to boleznijo. Toda ko vinogradniki vidimo obolelo trto, nas kar stisne pri srcu. Težko je poseči po škarjah in vzeti življenje rastlini, od katere živimo. A druge ni,« doda.

Kar nekaj vinogradnikov že obupalo

Nekateri vinogradniki na širšem Ormoškem so morali v zadnjih letih zaradi škrtatka zdesetkati vi-

nograde ali celo popolnoma iztrbiti okužene vinograde. Ormoški vinar obdeluje 520 hektarjev vinogradov, ki so zaradi rumenice že dokaj razredčeni, čeravno precej vlagajo in obnavljajo vinograde. Samo v zadnjih dveh letih so na novo posadili več kot 180.000 trsov in posadili še 70.000 trt.

»Letos se izteka še zadnje leto triletnega obdobja finančne pomoči, kot kaže, pa novih aktivnosti glede nadaljnjih pomoči ni, kar je zaskrbljujoče. Že zdaj smo videli, da je kar nekaj vinogradnikov opustilo proizvodnjo, menimo, da ravno zaradi rumenice. Ker je naša pokrajina vinorodna praktično že od nekdaj, nas prizadene vsaka krčitev nasadov. Še posebej nas, ki vemo, kako je izgledala pred leti. Vse, kar si vinogradniki želimo, je, da nam narava omogoča normalno življenje,« še zaključuje Žličar.

Katastrofalen izbruh

Da je rumenica letos udarila nenadoma in z veliko večjo intenziteto, prikrijava tudi direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ptuj Andrej Rebernišek, ki zajema širše območje Podravja: »Približno zadnjih pet let se precej ubadamo z zlato trsno rumenico. Že lani smo mislili, da se umirja, a je letos izbilo dno, kar je najbrž posledica visokih

juljskih temperatur.«

Bolezen je zelo problematična. Zelo pomembno je, da vsi, ki imajo vinsko trto, dosledno izvajajo preventivne ukrepe, vedno znova opozarja Rebernišek. Prvi je, da odstranijo okužene trte, takoj ko opazijo prve simptome bolezni, drugi pa preventivno zatiranje škrtatka s fitofarmaceutskimi sredstvi. V vinogradih so obvezna tri tretiranja, v vinogradih in ohišnicah vsaj eno.

»Nič ne pomaga, če je bolezen v velikih nasadih še pod nadzorom, če se zatiranja ne lotimo vsi, veliki in majhni. Dejstvo je tudi, da ga ne uničimo takoj, če ga danes poškrpimo. Okužba se niti takoj ne pozna, kar pomeni, da se trta na primer okuži letos, simptomi pa so vidni šele čez leto dni. Žal ugotavljamo, da vinogradniki prepozno zatirajo škrtatka že pri prvem tretiranju. Največja učinkovitost je namreč, če škropljenje opravijo takoj po cvetenju,« je opozoril direktor, ki je tudi sam vinogradnik, in nadaljeval, da morajo v vinogradih postaviti rumene lepljive plošče za spremljanje prisotnosti škrtatka. Če opazijo več kot štiri škrtatke v tednu dni, je treba ponovno opraviti škropljenje. »Zadnji termin je do 1. avgusta. Pri tretjem tretmaju absolutno priporočamo uporabo pripravkov proti zatiranju na kon-taktnem nivoju.«

Le redki nasadi brez bolezni

Pojavljanje rumenice so pred leti sprva zaznali ob meji s Hrvaško, kjer imajo velike težave, nato pa se je ta širila preko meje, proti severu. »Situacija je zelo problematična. Zares apeliram na vinogradnike, da dosledno upoštevajo ukrepe. Na Ormoškem imamo z rumenico strašanske težave. Vinogradi so ponekod dobesedno zdesetkani, pojavlja se vprašanje rentabilnosti te panoge zaradi težav s precejšnjimi izpadi trt...« opozarja.

Poleg Ormoškega, kjer je največji izbruh, se okuženi vinogradi zdaj že precej pojavljajo tudi v Slovenskih goricah in Halozah. »Od Slovenskih goric proti Halozam in Ormožu že težko najdemo nasad, kjer – če bi si ga zares detajlno ogledali – ne bi našli simptomov te bolezni,« o tem, kako resna je situacija, nazorno pove Rebernišek. Po njegovem je do takšnega izbruha prišlo predvsem zaradi

podcenjevanja nevarnosti bolezni v preteklosti. Analize pa kažejo, da imajo opravka z zelo agresivnim sevom zlate trsne rumenice, ki dela izjemno škodo in je zelo nevaren.

Odškodnine le še letos

V zavodu se trudijo pomagati vinogradnikom pri uspešnem zatiranju te eksplozivne bolezni. Ravno pred dnevi so organizirali več delavnic na to temo. Vinogradnike pa ob tem še pozivajo, da izkrčijo okužene trte in maksimalno izkoristijo še zadnje leto upravičenosti do odškodnin za odstranjene trte, saj kot kaže, država vsaj za zdaj o nadaljnji pomoči ne razmišlja. »Oglasijo naj se na terenski kmetijski službi, nakar bo opravljen ogled. Do 15. oktobra so dolžni izkrčiti okužene trte in pravočasno podati vlogo na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja,« še svetuje Rebernišek.

Monika Horvat



Ameriški škrtatek

Foto: Gov.si

Kazni od 400 do 33.000 evrov

Z globo od 800 do 33.000 evrov se po določilih uredbe kaznuje pravna oseba, ki trt ne pregleduje redno, ne zatira prenašalca, ne odstrani in uniči opuščenih trt v varovalnih pasovih in ne izvaja ukrepov, ki jih odredi fitosanitarni inšpektor. Z globo od 400 do 16.000 evrov je lahko za prekršek kaznovan samostojni podjetnik ter od 200 do 1.200 evrov odgovorna pravna oseba.



Zlata trsna rumenica še naprej pustoši po Ljutomersko-Ormoških goricah. Vse več fiji je primer okužene trte.



Foto: KGZS

Od Slovenskih goric proti Halozam in Ormožu že težko najdemo nasad, kjer ne bi našli simptomov te bolezni.

V dveh letih za 2,8 milijona evrov pomoči

»Glede na poročila so letos julija bolezenska znamenja zlate trsne rumenice v vinogradih že zelo izrazita. Trenutno ni mogoče predvideti, ali gre za povečan pojav ali pa so bolezenska znamenja bolj izrazita tako zgodaj v pridelovalni sezoni, ker so zaradi nedavnih vremenskih razmer tudi trte v stresu,« so v zvezi s širjenjem zlate trsne rumenice dejali na državni upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Poudarili so, da je že od leta 2010 prisotna v vseh vinorodnih območjih Slovenije. Bolezni, ki se zelo hitro širi s pomočjo prenašalca ameriškega škrdatka, ni mogoče zdraviti, ampak le preprečevati, zato je zelo pomembno, da vsi vinogradniki dosledno izvajajo ukrepe za obvladovanje te nevarne bolezni.

Zaradi prvega množičnega izbruha zlate trsne rumenice na ljutomersko-ormoškem območju je vlada pred štirimi leti sprejela nacionalni triletni program ukrepov (2023–2025), med katerimi je tudi začasni ukrep finančnega nadomestila vinogradnikom na okuženih območjih zaradi odstranjevanja okuženih/simptomatičnih trsov. »Takega ukrepa nima nobena druga država članica, saj temelji izključno na nacionalnih sredstvih. V dveh letih je bilo izplačanih 2,8 milijona evrov pomoči vinogradnikom, ukrep pa je možno uveljaviti tudi letos,« so poudarili. Kako bo v prihodnje glede odškodnin, za zdaj še ni jasno. Zatrtili so, da bodo situacijo še naprej pozorno spremljali, po koncu pridelovalne sezone opravili analizo in oceno stanja ter po potrebi predlagali nove ukrepe. »Do letošnjega leta podatki sicer kažejo na zmanjševanje bolezenskega potenciala in umirjanje stanja v SV Sloveniji. Na drugih vinogradniških območjih je stanje stabilno, okužena območja se ne povečujejo. V letu 2024 smo zaznali le 13 novih žarišč bolezni, od tega tri v SV Sloveniji, osem v JV Sloveniji in dve novi žarišči v Z Sloveniji.«



Foto: Gov.si

izbruhov pa je opaziti tudi drugod, v Slovenskih goricah in Halozah. Na fotogra-

Ormoško • Sladkorna pesa spet izginja z naših polj, bolezen grozi tudi Evropi

Zaradi nove bolezni obupala večina pridelovalcev sladkorne pese

Pridelovalcem sladkorne pese, pa tudi nekaterih drugih pomembnih poljščin, kot so žita, krompir ipd., grozijo nove težave. Na slovenskih poljih se je razpasla bolezen cikada, ki je z vidika kakovosti lani povzročila najslabšo letino te kraljice poljščin doslej. Zaradi slabe kakovosti in posledično nizkih odkupnih cen je obupala večina pridelovalcev. Vztraja le še peščica, ki sladkorno peso letos goji na vsega 20 hektarjih.

Ormoška Zadruga Kooperativa Kristal je pred približno osmimi leti ponovno začela oživljati pridelavo sladkorne pese, ki je imela nekoč pri nas sloves kraljice poljščin. Z leti se je zanimanje pridelovalcev na Pomurskem in Podravskega tudi zaradi spodbudne odkupne cene postopoma povečevalo. S prvih nekaj skromnih hektarjev so jo leta 2020 gojili že na približno 200 hektarjih, kar je sicer bistveno manj kot pred zaprtjem ormoške tovarne sladkorja, toda največ po tem.

Interes je naraščal vse do lani, ko je industrijsko poljščino napadla resna grožnja – bolezen cikada. Gre za t. i. steklenega krilatega škrdatka, ki ima zapleten razvojni cikel. Ličinke namreč živijo pod zemljo in sesajo korenine, odrasle živali pa večinoma živijo nad tlemi – na travah, zeliščih, drevsih in v grmičevju. Predstavniki družine so veliki od 3 do 11 milimetrov. Krila so običajno prozorna.

Najslabša letina doslej

Stekleni krilati škrdatek je pridelek dobesedno zdesetkal. Povzročil je najslabšo letino doslej in pridelavo sladkorne pese postavil na resno preizkušnjo. Večina pridelovalcev je obupala. Letos jo tako goji samo še peščica, natanko šest, in sicer na komaj 20 hektarjih, v glavnem v Pomurju.

»Bili smo zelo presenečeni nad katastrofalnimi rezultati vsebnosti sladkorja, ki je posledica te bolezni. Na zunaj lepa pesa – škodljivec namreč ni pustil vidnih poškodb – ni dosegla primerne kakovosti, mejne 13-odstotne sladkorne stopnje, in po standardih sladkorne indu-



Foto: AERP

Zaradi slabe kakovosti in posledično nizkih odkupnih cen je obupala večina pridelovalcev sladkorne pese.



Foto: MH

Strokovni sodelavec na Zadrugi Kooperativa Kristal Vladimir Hunjadi in njen predsednik Miroslav Kosi

strije tako rekoč ni bila primerna za predelavo. Sladkor se namreč prideluje iz kakovostne sladkorne pese. To se je posledično odražalo v odkupnih cenah, ki so bile ekstremno nizke. Pred pridelavo smo vsako leto podpisali pogodbo o odkupni ceni. Ta je bila lani zjam-

čena v višini 40 evrov na tono ob 16-odstotni vsebnosti sladkorja, a kot rečeno, nismo izpolnjevali niti minimalnih 13 odstotkov digestije, zaradi česar smo padli na ceno 13 evrov na tono, kar seveda ne pokrije niti stroškov transporta, kaj šele proizvodnje, če sem pov-

sem realen. Kasneje smo se s kupcem dogovorili za dodatno plačilo, ki bi delno prispevalo k pokritju proizvodnih stroškov, saj zaslužka ni bilo, in sicer v višini dodatnih 10 evrov na tono,« je pojasnil predstnik zadruga Miroslav Kosi.

Napada tudi druge poljščine

Še bolj zaskrbljujoče pa je, da omenjeni škrdat škoduje tudi drugim pomembnim poljščinam – žitu, krompirju, korenju, rdeči pesi, zeleni in v nekaterih primerih rabarbara ter paprika, opozarja strokovni sodelavec na zadrugi Vladimir Hunjadi.

Nova bolezen, za katero še ni rešitve

Gre za novo, neznano bolezen, kjer stroka dejansko še nima prave rešitve za to, kako jo odpraviti. »Glede na razširjenost bolezni in resnost težave, s katero se kmetje težko spopadajo zaradi neraziskavanosti in slabega spremljanja strokovnih institucij, smo se člani Zadruga Kooperativa Kristal odločili, da na Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor pošljemo dopis s prošnjo o spremljanju pojava omenjenega škrdatka. To je po našem mnenju nujno glede na dejstvo, da je lani ta mala žuželka ponekod uničila skoraj 70 odstotkov pese in krompirja,« sta nadaljevala sogovornika.

Cene sladkorja bodo zrasle

Pridelovalcem bodo raziskave v veliko pomoč, da bodo vedeli, kdaj pričakovati nalet in s katerimi sredstvi je škodljivca dovoljeno zatirati. »S tem se že intenzivno ukvarjajo v Nemčiji in Franciji. Glede na razširjenost bolezni upamo, da bo to pot, ki bo vrnila pridelavo sladkorne pese na naša polja,« je zaključil Kosi.

Vprašanje pa je, kdaj bodo znane rešitve in koliko se bo do takrat podražil sladkor na trgu.

Monika Horvat



Foto: Arhiv svet24

Bolezen tudi drugod: samo na Hrvaškem uničili peso na 4.000 ha

Nevaren škrdat ni prisoten samo v Sloveniji, ampak po celotni Evropi. »Kot kaže, je bolezen najbrž na slovenska polja »udarila« že v letu 2023, a takrat kmetje in strokovnjaki nismo natančno vedeli, za kaj gre. Šele po lanskem, veliko močnejšem napadu so, predvsem v Nemčiji, opravili natančnejše raziskave in ugotovili, da gre za posledico napada ene od vrst škrdat,« je povedal Kosi. Po njegovem mnenju se je bolezen ob podnebnih spremembah razširila predvsem zaradi napačne kmetijske politike, saj je EU prepovedala uporabo sredstev za tretiranje na osnovi neonikotinoidov.

Bolezen terja davek tudi drugod. Po besedah Kosija imajo podobne težave na Hrvaškem, kjer so zaradi slabe kakovosti, ki je posledica te neusmiljene bolezni, lani morali v celoti uničiti peso, pridelano na kar 4.000 hektarjih površin. Da gre praktično za globalno problematiko, je prepričan Kosi, ki je besede podkrepil z dejstvom, da je Francija, ki velja v Evropi za največjo pridelovalko sladkorja, zaradi tega lani pridelala 30 odstotkov manj sladkorja.

Cirkulane • Ureditev turistično-romarske poti je združila ljudi

Za križev pot so donatorji zbrali 64.000 evrov

Sprva se je zdelo skoraj neverjetno, da bi ljudje za ureditev turistično-romarske poti do cerkve sv. Ane ter postavitev novih skulptur križevega pota zbrali kar 50.000 evrov. A prav to se je zgodilo; zastavljeni cilj so celo presegli. Mnogi so prepoznali pomen projekta za kraj, njegovo kulturno in versko vrednost ter velikodušno prispevali.

Pobudo so podprli številni domačini, veliko donatorjev je tudi iz sosednjih občin Markovci in Gorišnica. K projektu je pristopilo šest zlatih, pet srebrnih in trinajst bronastih botrov.

Vrednost celotne naložbe znaša približno 76.000 evrov, od tega je občina prispevala okoli 13.000 evrov, preostanek pa so zbrali donatorji. Temeljito obnovljena pohodniška in turistično-romarska

pot je naletela na izjemno pozitiven odziv. Gre za pomembno pridobitev za kraj, ki bo nedvomno pritegnila več obiskovalcev, tako turistov kot romarjev. »Celotna pot pomembno dopolnjuje turistično ponudbo občine in širšega območja. Ponosni smo, da smo skozi stoletja ohranili tradicijo, ki jo bomo zapustili tudi zanamcem. Naj bo ta pot varna in naj prinaša mir vsem, ki ga iščejo. Ob tej pri-

ložnosti se iskreno zahvaljujem prav vsem, ki so kakorkoli pomagali pri uresničitvi projekta,« je na otvoritvi poudarila županja Antonija Žumbar.

Skulpture križevega pota so unikum

Na Anino nedeljo so se romarji prvič množično podali po na novo urejenem križevem potu do cerkve sv. Ane. Kljub dežju večjih



Foto: občina Cirkulane

Obnovljeno turistično-romarsko pot so svojemu namenu predali na god sv. Ane. Trak so simbolično prerezali: cirkulanska županja Antonija Žumbar, predsednik organizacijskega odbora Anton Kokot in župnik Jože Pasičnjek.



Foto: CG

Procesija se je ustavila tudi pri obnovljeni štirinajsti postaji. Križev pot je blagoslovil mariborski nadškof msgr. Alojzij Cvikl.

Promocijsko sporočilo

Nova modna destinacija v Qcentru Ptuj - Pink butik

Največje nakupovalno središče na Ptuj – Qcenter v Puhovi, je bogatejši pa novo modno trgovino - Pink butik, ki je nova modna trgovina, zasnovana za ženske, ki iščejo prefinjen stil z vsakodnevnim pridihom udobja in že vabi modne navdušenke, da odkrijejo bogato ponudbo ženstvenih kosov ter izrazijo svojo modno samozavest.



Pink butik prinaša svež veter v svet ženske mode. Gre za prostor, kjer se združujeta brezčasna eleganca in vsakdanja sproščenost, namenjen je sodobni ženski, ki želi biti urejena, modna in samozavestna v vsakem trenutku dneva.

Pink butik ni zgolj trgovina, ampak modna izkušnja. Njihova ponudba je skrbno izbrana in prilagojena potrebam žensk, ki cenijo kakovost, prefinjenost in udobje. V ospredju so modni kosi, ki združujejo casual slog s pridihom elegancije, idealni za dnevne obveznosti, popoldanske kave ali večerne izhode.

Ponudba vključuje širok nabor oblačil, od udobnih hlač in mehkih puloverjev do elegantnih bluz,



klasičnih oblek in modnih dodatkov, ki dopolnijo vsak videz. Vsak kos v Pink butiku nosi pečat večne mode – to so oblačila, ki jih ne boste oblekle samo enkrat, ampak znova in znova, ker ostajajo aktualna in stilsko dovršena.

Posebna pozornost je namenjena kombiniranju materialov, barv in krojev, kar omogoča, da ženske različnih stilov in starosti najdejo nekaj zase. Pink butik sledi trendom, a ostaja zvest svoji viziji: poudarjati ženstvenost, eleganco in naravno lepoto vsake obiskovalke.

Pink butik predstavlja idealen modni naslov za ženske, ki iščejo ravnotežje med sproščenim casual stilom in eleganco brezčasne mode. Ponudba iz Turčije prinaša kakovostne, ženstvene kose, medtem ko modni nasveti in prijazna nakupna izkušnja dvigujejo zadovoljstvo. Z novim Pink butikom tako Qcenter pridobiva več kot le še eno trgovino – postaja bogatejši za kraj, kjer se moda sreča z osebnostjo, kjer lahko vsaka ženska najde navdih za svoj vsakdan in posebne priložnosti.



čas objema svojega sina. »Vsaka postaja tako izžareva in povečuje materinsko ljubezen, kar je resničen unikum,« je poudaril Berdič Codella. Nad izvedbo projekta je bdela organizacijski odbor pod vodstvom domačina Antona Kokota, ki je prejel zahvalo občine za izjemno angažiranost. Poleg njega je županja Antonija Žumbar zahvali izročila še Nataši Gabrovec, predsednici VO Dolane, in Janezu Ljubcu, predsedniku VO Veliki Vrh.

Velika angažiranost prostovoljcev

Pomembno vlogo pri urejanju poti so imeli tudi številni prostovoljci.

voljci, ki so skupaj opravili 994 delovnih ur. Če to ovrednotimo po uradni ceni 10 evrov na uro, znaša skupna vrednost opravljenega dela kar 9.940 evrov. V akcijah je sodelovalo približno 45 občank in občanov, največ iz vaških odborov Mali Okič - Slatina, Dolane, Gradišča, Veliki Vrh, Cirkulane in Pristava. Ob zaključni akciji so se pridružili tudi člani Planinskega društva Cirkulane, Lovske družine Cirkulane in Planinskega društva Ptuj, ki so prav tako prispevali pomemben delež k uspešni izvedbi projekta. Spomnimo, da so se dela začela lani, ko so trasirali pot in določili lokacije posameznih postaj. Oktobra so postavili vseh trinajst skulptur. Ker so zbrali dovolj sredstev, so temeljito obnovili še štirinajsto postajo in jo zaščitili pred vlago. Dodali so ji element, ki se povezuje z drugimi skulpturami, ter bronasti kip, ki predstavlja štirinajsto postajo križevega pota. Zaradi varnosti so ob zadnji postaji namestili tudi kovano ograjo s simboli križevega pota. Ob tej priložnosti je občina izdala knjižico z opisom projekta, ki jo je uredila domačinka Mira Petrovič.

Ester Korošec

Zlati botri prispevali od tri do štiri tisoč evrov

Za projekt so opredelili tudi botrstvo, in sicer: bronasti boter za vrednost tisoč do dva tisoč evrov, srebrni boter od dva do tri tisoč evrov in zlati boter od tri do štiri tisoč evrov. Postavitev ene postaje je stala okoli štiri tisoč evrov. Skupaj je projekt podprlo šest zlatih, pet srebrnih in trinajst bronastih botrov. Med zlate botre so se vpisali: podjetje ADK, Komunalno podjetje Ormož, župnije Cirkulane in Zavrč, Sv. Peter in Pavel ter ostale župnije s Ptuja in družina Glavica iz Gruškovca.



Foto: CG

Številni romarji so se ob godu sv. Ane peš podali do cerkve v Velikem Vrh. Na čelu procesije so bili nadškof msgr. Alojzij Cvikl, dekan završke dekanije Ciril Čuš in domači župnik Jože Pasičnjek.

Slovenske gorice • Ekonomska slika štirih slovenskogoriških občin se izboljšuje, socialna manj

Standard ljudi višji, a nasilja še vedno preveč

Občine Destrnik, Trnovska vas, Juršinci in Sveti Andraž v Slovenskih goricah so bile nekoč del velike občine Ptuj. Danes so na zgornjem robu Spodnjega Podravja, kjer hitijo loviti razvoj, kar se že kaže v boljši socialni sliki. Tudi zaradi dela v Avstriji, pravijo na Centru za socialno delo Spodnje Podravje na Ptuj, kjer so pa (žal) še vedno priča nasilju po družinah.

Občine z obrobja Ptuja naglo in preudarno lovijo razvoj, ki ga v preteklosti, podobno kot Haloze in številne druge „regije“, niso bile deležne v dovolj veliki meri. Stiske so bile pogosto izražene v nič kaj obetavni socialni sliki. Zdaj lahko mirno rečemo, da so vasi in zaselki, čeprav še brez najsodobnejših optičnih povezav, marsikje razvoj večjih krajev in mest že dohiteli, če ne celo presegli.

„V vsakem primeru se slika Slovenskih goric izboljšuje, standard ljudi je tudi tukaj vse višji, brezposelnost nizka, zvišuje se tudi izobrazbena struktura,“ je povedala direktorica Centra za socialno delo Spodnje Podravje Valerija Ilešič Toš in navedla neizpodbitno dejstvo, zakaj je tako in zakaj je prišlo do preobrata. „Ljudje hodijo na delo v Avstrijo, kar pomeni boljši zaslužek,“ je poudarila Ilešič Toševa.

Poskušali smo izbrskati podatke, koliko ljudi iz teh krajev pravzaprav hodi na delo v Avstrijo. Pričakovali smo, da ga imajo na občinah. Zaman. „S tem podatkom na občini ne razpolagamo,“ so nam odgovarjali vsi zapovrstjo. Po občinah torej niti okvirno ne vedo, kje (oziroma koliko) služijo njihovi občani, koliko od njih jih je na tujem, kar je presenetljivo, če izpostavimo pozitivno plat za razvoj krajev in dvig standarda v sleherni od teh občin. Neuradno naj bi v Avstriji delalo več kot 20.000 štajercev, koliko natančno, pa (žal) ne zna povedati nihče.

Še vedno nasilje in prepovedi približevanja

Zaradi slabšega gmotnega položaja je bilo v preteklosti v Slovenskih goricah precej nasilja. Kaj ptujski center za socialno delo ugotavlja danes?

„Nasilje v družini je pogosto še prikrito, zamolčano, medtem ko se toleranca do nasilja postopoma že spreminja,“ ugotavlja naša sogovornica in pravi, da njihova varna hiša doslej ni bila še nikoli prazna, kar pomeni, da se ženske z otroki odločajo za odhod iz svojega družinskega okolja.



Foto: CG

Direktorica CSD Spodnje Podravje Valerija Ilešič Toš: „Nasilje v družini je pogosto še prikrito, zamolčano, medtem ko se toleranca do nasilja postopoma že spreminja.“

Spodbudno je, tako pravi Ilešič Toševa, da je v občinah Destrnik, Trnovska vas, Sveti Andraž v Slovenskih goricah in Juršinci eviden-tiranega nasilja že manj, kar pa ne pomeni, da se to ne dogaja. „Od začetka lanskega leta do julija letos je bilo izrečenih osem ukrepov prepovedi približevanja. Nasilje še vedno prepogosto domuje za štirimi stenami, v zasebnosti in intimnosti, tam, kjer naj bi se ljudje počutili najbolj varne. Nasilje, o katerem ženske in otroci ter mladostniki spregovorijo, ima mnogotere oblike, težke izkušnje, v katerih se prepletajo bolečine, strah, zamere, občutek izdajstva, nizka samopodoba, slaba socialna mreža ali odsotnost le-te, nezaupanje vase, v druge ljudi, v sistem in službe pomoči. Vse to kaže, da

so pri nas še vedno zakoreninjena nekatera stara prepričanja o družini, domu, vlogi moških in žensk, tudi mater, pa tudi o odnosih med starši in otroki. Vrednote so pomembne in jih je treba ohranjati, med njimi je tudi vrednota imeti dom in družino, pa spoštovanje, medsebojna pomoč, solidarnost, vzajemnost itd. To je nujno za obstoj vsake zveze in skupnosti. A kadar te vrednote postanejo le „zunanja slika“ za druge in okolico, v resnici pa so zlorabljene zaradi slabih in neurejenih odnosov, kjer prevladuje nasilje, karkoli že je zanj vzrok, je nujno o tem spregovoriti in se zaščititi. Pogosto takega koraka žrtve nasilja ne zmorejo same, več moči in priložnosti za sestop iz kroga nasilja imajo, če poiščejo pomoč pri pristojnih službah, tj. poli-

cija, center za socialno delo, zdravstvo, sodišče, pa tudi nevladne organizacije in društva,“ je bila o nasilju, katerega posledice blažijo socialni delavci ob pomoči celotne skupnosti, izčrpna direktorica Centra za socialno delo Spodnje Podravje.

Udarci, brce, suvanje, lasanje ...

Kot kaže, večnega problema v odnosu ženska – moški ne bo tako lahko izkoreniniti tudi v delu Slovenskih goric, ki so v preteklosti sodile pod ptujsko občino. Oblike fizičnega nasilja ostajajo klasične, kot so jih poznali predniki pred stoletji. „Udarci, brce, suvanje, lasanje ipd., v zadnjih letih pa je vse pogostejše verbalno in psihično nasilje, pri tem prepoznavamo tudi takšne ‚subtilne ali sofisticirane‘ oblike nasilja, ki jih žrtve in okolica najprej in tudi kar dolgo ne prepoznajo ali jih zamenjujejo z načinom izkazovanja ljubezni (npr. nadzorovanje, zalezovanje, ljubosumje ...),“ je pojasnila Ilešič Toševa.

Pojavlja se tudi medvrstniško nasilje

Slovenske gorice niso imune niti na medvrstniško nasilje, smo še izvedeli. K sreči so obravnavali samo en primer v zadnjem času, vendar že ta kaže, da se tudi to dogaja, česar ne gre prezreti. Na ptujskem centru za socialno delo opozarjajo, da je zelo pomembno, kako se v takih primerih odzovemo odrasli, predvsem pa ne gre spregledati pomembne vloge staršev, ki so svojim otrokom še vedno prvi zgled. „Opravičevanje lastnih otrok in iskanje vzrokov za to, zakaj so v odnosu z drugimi otroki uporabili nasilje, ni na mestu, če resnično želimo, da se kaj spremeni, predvsem pa, če starši želijo pomagati svojemu otroku na način, da se nauči, kako komunicirati in se uveljavljati v družbi brez uporabe nasilja in prisile,“ je poudarila Valerija Ilešič Toš.

Podravje • Pomoč socialno šibkim družinam

Društvo prijateljev mladine polni šolske torbe

Pred začetkom novega šolskega leta se številne družine znajdejo v težki finančni situaciji. Družinski proračun je namreč še dodatno obremenjen s stroški šolskih potrebščin. Tudi če ima lokalna skupnost občutek, da vsi živijo dobro in zmorejo preskrbeti svoje otroke, še zdaleč ni tako.



Foto: CG

Društvo prijateljev mladine Ptuj tudi letos zbira šolske potrebščine za socialno ogrožene otroke.

V Društvu prijateljev mladine Ptuj so že pred osmimi leti prepoznali stiske in začeli za otroke iz socialno ogroženih družin zbirati šolske potrebščine. V povprečju vsako leto pomagajo okoli 100 otrokom. Najuspešnejši so bili leta 2021, ko jim je uspelo pomagati 110 otrokom iz 48 družin. Pozivajo vse tiste, ki lahko, da darujejo šolske potrebščine, kot so dobro ohranjene ali nove šolske torbe, peresnice, neuporabljeni zvezki, svinčniki, barvice, ravnila, copati, kalkulatorji, USB-ključki in drugo.

Potrebščine zbirajo v prostorih mladinskega kulturnega centra Stara steklarska Ptuj vsak delovnik do 12. avgusta, med 10. in 15. uro. V Društvu prijateljev mladine Ptuj verjamejo, da lahko s skupnimi močmi poskrbimo, da bo čim več otrok novo šolsko leto začelo z nasmehom in polno torbo s potrebščinami, ki jih potrebuje pri pouku.

Poleg tega lahko posamezniki pomagajo tudi s finančno donacijo na TRR SI5604202000384542 (OTP banka), namen Polna šolska torba. Vsa zbrana sredstva bodo namenili izključno za nakup šolskih potrebščin. V sodelovanju s CSD Spodnje Podravje bodo poskrbeli, da pridejo v prave roke. »Verjamemo, da so vsi otroci vredni enakih možnosti in da lahko skupaj naredimo veliko. Vsak prispevek šteje. Naj bo ta šolska torba polna upanja, znanja in priložnosti,« so dodali.

Nekateri otroci nimajo šolske torbe

V Zvezi prijateljev mladine Slovenije opažajo, da vse več družin, tudi tistih, kjer sta oba starša zaposlena, doživlja finančne težave. Minimalne plače pogosto niso dovolj za pokritje vseh življenjskih stroškov, ki nenehno naraščajo. Mednje spadajo tudi stroški za šolske potrebščine, kar je še posebej obremenjujoče, če ima družina več otrok. Največji izdatek predstavljajo delovni zvezki, ki morajo biti novi. Nekateri otroci nimajo niti šolske torbe, zato svoje stvari nosijo v vrečah. Zaradi tega so otroci pogosto zaznamovani s stigmo revščine, kar jih lahko socialno izključi med vrstniki. Takšna izključnost lahko vodi v zmanjšano motivacijo, izbiro slabše družbe in slabši šolski uspeh. Zveza prijateljev mladine Slovenije v sodelovanju s Pošto Slovenije sicer že trinajsto leto zapored izvaja dobrodelno akcijo »Poštar Pavli polni šolske torbe«. V zadnjih petih letih so v okviru akcije zbrali več kot 207.000 kosov šolskih potrebščin in več kot 53.000 evrov finančne pomoči. Zbiranje šolskih potrebščin poteka do 8. avgusta na vseh poštah po Sloveniji.

Ester Korošec



Foto: S.S.



Foto: CG

Veliko ljudi iz Slovenskih goric hodi na delo v Avstrijo, kar pomeni boljši zaslužek.

ak

56. Festival narodno abavne lasbe
Petek, 5. septembra 2025

KOSMATINKE

Mačke so od davnih dni med najbolj priljubljenimi hišnimi ljubljenci. Seveda enako velja tudi za pse. In oboji so pogosti literarni junaki, predvsem v knjigah za mlade bralce. Sama sem privrženka prvih in drugih, a psa že dolgo ni več pri hiši. Mačke pač. Pred leti smo imeli Miška, navadnega, tigrastega, ki je dočakal častitljivih dvajset let. Leto ali dve smo se pridušali, da ne bomo vlačili nobene živali k hiši, saj je potem sama žalost, ko zbolevaro in odhajajo. Ampak nismo mogli iz svoje kože in pred enajstimi leti sta prišli Rudy in Gorca, sestrici, običajni mački.



Kar dve smo vzeli, malčici, da ne bosta osamljeni ... Po letu dni je njuna sestrška navezanost izginila in zdaj se tedensko zavsata, vsaka gre posebej iz hiše, ena na levo, druga na desno, ob srečanjih radi pihata druga v drugo in sploh sta neka hecna karakterja. Ne marata drugih ljudi, skrivata se pred obiski, še mene se ustrašita, ko pridem natovorjena s cekarji iz trgovine. Skratka, mačji karakterji me vedno znova presenetijo. Tako nepredvidljive so, a hkrati ljube in pozorne. Kot sem sama pozorna do knjig, ki tako ali drugače pripovedujejo mačje zgodbe. Zadnja tovrstna je živahna pesniška zbirka s prijetnimi, izvirnimi ilustracijami. Njen naslov je Kosmatinke in je izšla leta 2021 v Kulturnem centru Maribor, v zbirki Drugačni, pod zaporedno številko petnajst. Sprva sem mislila, da gre za prevod, avtorica je Dolores Hunsky (1996). In pomislila sem, lepo, da je založnik lahko opremil knjigo z domačo ilustratorsko roko; Vanesa Erjavec (1997) je zvenelo domače. Obe sem zasledila prvič. Iskala sem ime prevajalke in jezik izvirnika ter kmalu spredidela, da je to izvirna slovenska knjiga, posrečeno oblikovana in ilustrirana, trda vezava in brez veznih listov, za naslovnim listom je takoj kazalo, ki se začneja z Uvodno besedo in zaključuje s Slovarčkom, vse to so naslovi pesmi, razen zadnjega. Kazalo je zapisano z velikimi tiskanimi črkami, ob vsakem naslovu se na pikicah do številke strani raztegujejo mačke, da na prvi pogled zgledajo kot note v kakofoniji. Vse ostalo besedilo v knjigi je natisnjeno z malimi tiskankami. A pred pesmijo z naslovom Uvodna pesem je pesem Zahvala:

*Dvema muckama iskrena hvala,
zaradi njiju je knjiga nastala.
Bili sta najina podpora, najin navdih
za vse ilustracije in prav vsak stih.
Od cartanja, preje ter ljubkih izrazov,
od dolgih preprirov, osornih ukazov –
s trdim karakterjem in mehko dlako,
s prasko kaznovali sta vsako napako.
Ena je črna kot netopir,
svojih ljudi kali nočni mir.
Druga je siva s temnimi progami,
vedno se mota pod našimi nogami.
Kljub temu, da vedno le svoje trdita,
hvaležni sva, da za naju skrbita.
Hvala tudi vsem ljudem,
ki spodbujali so ta tandem.*

Pesniška zbirka Kosmatinke je prava dopustniška knjiga za vse mačjeljube bralce.

Prijetne počitniške dni želim.

Liljana Klemenčič

Ptuj • Ranca v ritmih salse

S plesom tudi proti demenci

Ptuj z okolico premore veliko plesnih navdušencev, kar je bilo pred dnevi mogoče videti tudi na ptujski Ranci, ki se je spremenila v plesišče. Tam je zaplesala tudi znana ptujska fizioterapevtka Dragica Šilak, ki plesu pripisuje številne pozitivne lastnosti. Z njim se lahko ubranimo tudi demence, je prepričana.

Dragica Šilak v tovrstni rekreaciji ali zabavi vidi številne pozitivne lastnosti. Sama svoj prosti čas namenja dvema latinskoameriškim plesoma. »Ples, v mojem primeru salsa (ki izhaja s Kube) in bachata (ki izhaja iz Dominikanske republike), sta zelo dobri obliki telesne aktivnosti za vse starostne skupine, ne glede na to, ali plešemo v paru ali solo, doma ali na plesišču. Pri plesu so vključeni fizični, psihični in tudi duševni dejavniki v našem telesu. S plesom krepimo kardiovaskularni sistem, vplivamo na dihanje, izboljšujemo koordinacijo in ravnotežje, povečujemo mišično moč in vzdržljivost,« je povedala Šilakova, ki se aktivneje s plesom ukvarja zadnji dve leti. Bila je tudi na ptujski Ranci, kjer je izredno uživala. Tovrstna druženja ob glasbi in plesu so skorajda za vsakogar v teh časih več kot dobrodošla antistresna terapija.

Ples močno povezan s pozitivizmom

Šilakova je prepričana, da s fizično aktivnostjo maksimalno vključujemo tudi svoj um, možgane, saj posebno v času učenja razmišljamo o korakih, zaporedju, gibanju svojega telesa, o izoliranih gibih. »S tem v možganih vzpostavljamo nove povezave, nove poti, ki pozitivno vplivajo na naše fizično in mentalno stanje.« Ples je po njenih



Foto: Albin Bezjak

Ptujska fizioterapevtka Dragica Šilak uživa v plesu.

izkušnjah ena od aktivnosti, ki je močno povezana s pozitivizmom, z dobro voljo, uživanjem, radostjo, dvigom energije in srečo, kar zelo vpliva na naše psihično počutje. »Ples je najmočnejše zdravilo proti anksioznosti in depresiji, saj prekine tok negativnega razmišljanja in ponuja sprostitve. Pri plesu gre za kombinacijo gibanja, glasbe in čustvenega izražanja. Eden od pozitivnih dejavnikov plesa je tudi ta, da spoznaš nove ljudi, sklepaš nova prijateljstva, se družiš, pogovarjaš, smejiš, tako da pri plesu in

med plesom ni časa in razloga za slabo voljo,« je še poudarila fizioterapevtka, ki tudi sicer deluje izredno pozitivno pri svojem delu in zna za vadbo navdušiti številne, ki jim pomaga pri težavah z gibanjem.

Slovenci pri plesu še vedno malce okorni

Zgovorna fizioterapevtka s Ptuja pravi, da Slovencem ples ni tuj, misli celo, da nam je nekako prirojen. »Že v zelo zgodnjem obdobju spodbujamo otroka, da pleše, se ziba ... Malčke ali otroke v zgodnjem otroštem in šolskem obdobju vpisujemo v različne plesne šole. Nekateri se kasneje odločajo, da s plesom nadaljujejo bolj resno na svoji življenjski poti,« je dodala. Hkrati ugotavlja, da smo Slovenci pri plesu veliko bolj togi, trdi, okorni – za razliko od plesov, ki izhajajo iz Latinske Amerike, kjer so gibi telesa veliko bolj mehki, fluidni, čutni, izraziti. V teh plesih je po njenem možnega veliko več izražanja. »Lahko se bolj prepustiš glasbi, ker je bolj temperamentna, in enostavno uživaš. Med plesom ne gre za to, kdo bo boljši, ampak predvsem za to, da uživaš, se čustveno spro-

stiš, se imaš lepo in se prepustiš plesalcu, ritmu in plesu,« je dejala.

Za ples ni nikoli prepozno

Šilakova poudarja tudi, da za ples ni nikoli prepozno. »Zmotno je prepričanje, da se v zrelih letih ne naučiš novega plesa. Študije celo priporočajo, da je učenje novega plesa po 50. letu eden od ključnih dejavnikov, ki ohranja telo v dobri telesni kondiciji, preprečuje možnost padcev v starejšem obdobju, saj izboljšuje koordinacijo in ravnotežje, ob tem pa preprečuje demenco in alzheimerjevo bolezen, ker se v možganih tvorijo nove nevronske povezave. Ples pozitivno dviga smisel življenja na višjo frekvenco, saj se sproščajo hormoni dobrega počutja,« je še poudarila in pripomnila, da ni pomembno, ali plešemo sami ali s partnerjem, doma ali na plesišču. Pravi, da je pomembno predvsem to, da smo v gibanju, se dobro počutimo, uživamo in izklopimo negativne misli. »Telo in duša sta nam tako zelo hvaležna,« je o pozitivnih učinkih plesa še povedala ptujska fizioterapevtka Dragica Šilak.

ak



Foto: Pixabay

Študije priporočajo, da je učenje novega plesa po 50. letu eden od ključnih dejavnikov, ki ohranja telo v dobri telesni kondiciji, ob tem pa preprečuje demenco in alzheimerjevo bolezen.

Evropska unija • Ko se politika vtika celo v besedila oper

Maestro Muti ostro proti politični »korektnosti«

Slavni italijanski dirigent Riccardo Muti, ki je v ponedeljek dopolnil 84 let, je nedavno kritiziral kulturo politične korektnosti kot drugo obliko rasizma, ki se je dotaknil tudi opernega sveta. »Vse, kar je skrajno, je nevarno,« je opozoril.



Foto: Wikidata

»Napačno je spreminjati besede v libretih oper – te je treba ocenjevati v zgodovinskem kontekstu,« je menil Muti v nedavnem pogovoru za milanski dnevnik Corriere della Sera.

»Menim, da ni prav, da nekdo odloča, kaj se sme in česa se ne sme reči – razen če s tem koga žalimo ali storimo nekaj nezakonitega (...) Pri operah se spreminjajo besedila, čeprav bi jih morali obravnavati v zgodovinskem kontekstu. V uprizoritvi Turandot v Kanadi so tako imena Ping, Pang in Pong spremenili v Jim, Bob in Bill. To je druga oblika rasizma. Menim, da je vse, kar je skrajno, nevarno,« je pojasnil italijanski di-

rigent, ki tudi letos ne bo praznoval svojega rojstnega dneva. »To je dan kot vsak drug in tako je že, odkar sem bil deček,« je dodal maestro, ki bo avgusta v Salzburgu dirigiral Brucknerjevo Mašo št. 3 v f-molu. V Salzburgu sicer že več let ne dirigira več oper, ampak samo koncerte. V ozadju so nesoglasja z režiserji.

»Prepiral sem se s tistimi, ki delujejo proti glasbi – ne zato, ker sem konservativen. Pogosto režijski koncepti nimajo ničesar opraviti z glasbo (...) Postali smo družba, ki gleda, names-to posluša,« je obžaloval.

S. R.

Majšperk • Zlatomašnik Jože Lampret

Pater, ki je pred 60 leti v Stoperce prinesel nogometna pravila

Stoperčani so v nedeljo, 27. julija, na isti datum kot pred 50 leti, obeležili slovesno sveto mašo, le da so pred pol stoletja pozdravili novomašnika, letos pa zlatomašnika patra minorita Jožeta Lampreta.

Pater Jože Lampret zadnjih 19 let biva v minoritskem samostanu Olimje, pred tem je dolga leta služboval v Gradcu, v župniji in samostanu Marije Pomagaj, kamor se enkrat tedensko še vrača. Čeprav je več kot pol življenja preživel v tujini (s 15 leti je odšel v Zagreb, nato v Rim), je njegov dom še vedno v Stopercih.

»Haložan težko zapusti Haloze,« je na pogovornem večeru z Jožetom Lampretom dejala povezovalka Danica Lorber. In povedano drži tudi za patra Jožeta. »Štejem si za privilegij, da sem imel vedno zno-va priljubljenost obiskati domači kraj, dom, kjer sem bil vedno dobrodošel; še danes je tako.«

Pater Jože je odraščal v veliki družini, kjer je pod istim krovom bival s starši, staro mamo, teto in

Pred pol stoletja 51 novomašnikov, letos zgolj dva

Slovenske župnije so leta 1975 gostile 51 slovesnosti novomašnikov. Vrhunec s kar 56 posvečenimi duhovniki je bil dve leti prej. V obdobju 1950–1979 je bila po podatkih iz poročila Katoliške cerkve posvečena več kot polovica vseh duhovnikov od leta 1945 do danes. Letos je slovenska Cerkv v svoje vrste sprejela zgolj dva novomašnika, in sicer duhovnika Ambroža Brezovška iz Vojnika ter Matijo Goloba iz Šmartna pri Litiji, kar je najmanjše število novomašnikov v zadnjih osmih desetletjih.

stricem ter s tremi brati in tremi sestrami. »Štefek, Micika, Stanko, Zalika, Tinek in Trezika,« je naštel imena sorojencev. Velika družina je pomenila, da ni bilo prostora za sebičnost. »Kar si imel, četudi malo, si delil, v tako veliki družini nisi mogel biti sebičen. Ob tem smo vsi držali skupaj in še danes

smo ohranili to vez, čeprav smo, vsaj bratje, morali hitro od doma. Jaz sem po prvem razredu odšel služiti k maminemu stricu Koržetu v Cirkovce. Menim, da nas je ta ločenost še bolj povežala.« Pravi, da ga je okolje, v katerem je odraščal, zaznamovalo in nekako usmerilo na pot duhovništva. »Prateta, se-



Pogovor s patrom Jožetom Lampretom je vodila Danica Lorber, prireditev so s pesmijo dopolnili člani vokalne skupine Lahterna.

stra Maksima, je bila usmiljenka na Dunaju. Odločil sem se za red minoritov, ki sledi načelom, da živi brez lastnine, v čistosti in poslušnosti.«

S 15 leti je odšel na šolanje v Zagreb, in ko se je vrnil na obisk

v domači kraj, je vrstnike najprej naučil pravil nogometa. »Nogomet smo pa v Zagrebu res igrali, če že ne vsak dan, pa obvezno ob sobotah.« V hrvaški prestolnici je ostal do leta 1968, po odsluženem vojaškem roku je študiral v Rimu, kjer je tudi somaševal pri obredu takratnega papeža Janeza Pavla II. Ko pa je imel na izbiro, ali mašniško posvečenje prejeti od papeža ali v Mariboru, se je odločil za dom. »Menil sem, da bo imela moja družina več od tega.«

Domači kraj in družina sta patra Jožeta zaznamovala, oblikovala, prav tako on njiju, kar je vidno še danes. V Stopercih se je v petek pred zlato mašo na pogovornem večeru zbralo lepo število sovaščanov, znancev, sorodnikov, tudi sošolcev, s katerimi je pater Jože

prvič sedel v šolsko klop stoperske osnovne šole. »Neskončno vesel in hvaležen sem za današnji dogodek, za znane obraze, s katerimi sem se srečal,« je dejal. Prav vsem je stisnil roko in od vseh prejel iskren stisk ter prijazen pogled. »Si lahko želim še več?« je odvrnil.

Pater in tudi magister Jože Lampret je v tujini, v kratki in še danes mnogo bolj (infrastrukturno) razvitih krajih, kot so Stoperce, pridobil številne življenjske izkušnje, a kot pravi: »Drži, bil sem v Zagrebu, Rimu in Gradcu, a ko sem jim povedal o naši družini, kraju, so bili navdušeni. Navdušeni, kako znamo držati skupaj, kako smo vsi za enega, eden za vse. Želim si, da bi znali ohraniti to povezanost, da bi znali skupaj sodelovati in delati.«

Mojca Vtič



Zlatomašniku so sošolci in sošolke izročili majico, ki bo patra spominjala na prvi razred v OŠ Stoperce, spominske zahvale pa je povabljenim izročila predsednica KPD Stoperce Anica Rejec.

Dornava • Dva posebna jubileja Viktorja Munde

Namesto na poroki skoraj zaigrali na pogrebu

V Dornavi, pa tudi daleč naokrog, ni prave veselice brez harmonikarja Viktorja Munde. Možakar, ki je pred kratkim praznoval častitljivi osební jubilej, 80-letnico, je igral na kar 1.056 porokah: »Zelo lepe spomine imam na vsak dogodek, se pa je dogajalo marsikaj. Enkrat sva s kolegom iskala hišo, pri kateri so imeli poroko, prehitro sva se ustavila pri njihovih sosedih, kjer pa je nekdo tisti dan umrl. Sama sreča je bila, da nisva prej zaigrala. Hitro sva šla naprej do prave hiše, seveda pa smo slavje prilagodili nesrečnemu dogodku.«

Družina Munda iz Prerada velja za glasbeno družino, ki že več generacij tako ali drugače razveseljuje ljudi. Viktor je izjemno ponosen, da so mu ob njegovi 80-letnici dobra dejanja in dejstvo, da je sam preko glasbe v dobrih šestih desetletjih razveselil ogromno ljudi, vrnili na prav poseben način. Ob polnoči so ga, kot je to v teh krajih navada, presenetili sorodniki, a tudi številni sosede, prijatelji, lovci, gasilci, glasbeniki ... Skupaj z njim je njegov rojstni dan, 22. junija, pričakalo več kot 120 ljudi: »Še dan prej sem igral pri sosedih, nisem obešal na veliki zvon, da imam naslednji dan tudi sam rojstni dan. Pa so vsi vedeli in so me res presenetili in razveselili. Zame je bil to zelo lep, nepozaben dogodek.«

Viktor harmoniko igra polnih 64 let, letos je obeležil še en poseben jubilej, na polenškem Prazniku žetve je zaigral 60. leto zapored. Le prvi dve leti, ko je bil praznik organiziran drugače kot danes, ni bil del tega.

Kakšnega posebnega glasbenega izobraževanja Viktor nima, ko je začel, sploh ni bilo učiteljev diatonične harmonike. Nekaj znanja je pridobil pri enem ljudskem godcu, drugače je samouk. Na svoj način, zelo praktično, je znanje o tem inštrumentu prenašal tudi na druge.

Enemu možakarju igral na dveh porokah

Razlika tako v opremi kot načinu igranja nekoč in danes je zelo velika. Ko je Viktor začel, so igrali na stare inštrumente, brez ozvočenja. Na mnoge gostije so hodili peš ali s konji, danes je seveda vse drugače. Skupaj z bratom, ki je igral trobento, in prijateljem je igral tudi sam na svoji poroki. V vseh teh letih je zaigral na kar 1.056 porokah. Enemu znancu je igral dvakrat, najprej, ko se je poročil s prvo, nato pa še z drugo ženo.

V vseh teh letih se je nabralo zelo veliko raznolikih dogodivščin. V spomin se mu je vtisnil dogodek



Viktor Munda je pred kratkim obeležil častitljiv osební jubilej.

Foto: DK

iz Šentjurja. S prijateljem sta bila dogovorjena, da pride ponju na železniško postajo ženin, ki pa ga ni bilo. Nekaj časa sta čakala, nato pa sta se sama odpravila iskat hišo. Najprej sta se ustavila pri napačni, sosedovi, kjer k sreči nista zaigrala, saj je prav tisti dan tam nekdo umrl. Poroko so sicer izpeljali, a brez glasbenega dela pred samo hišo: »Pripravila sva že vse, da bi zaigrala, ko sva za vogalom videla mrljca. Še dobro, da nisva!«

Viktor je igral tudi v tujini, v Nemčiji, Avstriji, na Češkem ... Harmoniko so zdomci zelo radi slišali. S ponosom pove, da je igral tudi na poroki pevca Isaaca Palme. Zaigral je tudi na veliko veselica, kar je bilo sicer zaradi številnih gostij precej težko usklajevati.

Gospod, ki svoja leta odlično skriva, še vedno z velikim veseljem igra na obletnicah, rojstnodnevnih slavij in porokah. Večinoma sam, saj ima njegova najnovejša harmonika vgrajen midi, ki mu omogoča, da si lahko vklopi spremljavo inštrumentov, ki jo potrebuje.

Sin že 30 let izdeluje harmonike, za očeta izdelal prav posebno

Viktorjev sin Zlatko že več kot 30 let izdeluje priznane harmonike

Munda. Očeta je za njegove jubileje večkrat presenetil s posebno izdelavo. Harmoniko mu je izdelal za vsak jubilej od 50. leta naprej. »Pri 80 letih sem dobil spet novo harmoniko, ki jo je naredil posebej zame, sodelovala pa je cela družina. To je novi dizajn, ki je res lep, zelo sem bil ponosen, da so se združili in mi uredili tako harmoniko,« pravi Viktor, ki je ponosen, da glasbo čutijo vsi njegovi trije otroci, šest vnukov in štirje pravnuki. Ena izmed vnukinj, Živa, tudi igra harmoniko, na kar je seveda še posebej ponosen, saj je tudi sam nedvomno prispeval k čutenju tega inštrumenta: »Smo velika družina, zelo rad sem zaigral, predvsem ob večerih, zdaj mogoče ni več toliko časa, ampak harmonika ima pri nas posebno mesto.«

Glasbene korenine Mundovih segajo v 19. stoletje, Viktorjev oče in dedek sta bila ljudska godca, igrala sta na gosli oz. violino. Viktor igra diatonično harmoniko oziroma frajtonarico, njegov sin Zlatko pa se je za glasbilarja izučil leta 1992 v podjetju Melodija Mengeš. Takrat je izdelal svojo prvo frajtonarico, sedem let kasneje pa je odprl lastno podjetje za poučevanje, servisiranje in izdelavo diatoničnih harmonik.

Dženana Kmetec

Slovenija • Brezplačna pomoč je lahko zelo draga

Globa za pomoč tudi 7000 evrov

Branko Lukačič, upokojenec iz Grabšincev v občini Sveti Jurij ob Ščavnici, si niti v najhujši nočni mori ni predstavljal, da bo zaradi prijateljske pomoči soobčanu iz bližnjih Dragotincev dobil globo, ki skoraj za trikrat presega njegovo mesečno pokojnino. Fursovi inšpektorji so mu namreč odmerili kar 1000 evrov globe, čeprav kaže, da bodo kazen po razjasnitvi določenih okoliščin spremenili.



Foto: Z. Primožič/FPA

Pretekli ponedeljek se je namreč Lukačič odzval prošnji za pomoč slabovidnemu prijatelju pri pleskanju napušča iz ladijskega poda na njegovem domu. Ko je z deli končal, so na »kraj zločina« na podlagi prijave prišli inšpektorji finančne uprave (Furs). Ti so njegovo dejanje prepoznali kot delo na črno po Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno in mu zaradi prekrška izdali plačilni nalog z globo v višini 1.000 evrov.

To je pravzaprav najnižja globa za tovrstno kršitev, saj se po zakonu kršitelja lahko kaznuje z globo od 1.000 pa vse do 7.000 evrov.

Glede konkretnega primera pa so na Fursu pojasnili, da sicer »razumemo življenjske situacije posameznikov, ki si nudijo medsebojno pomoč, ampak pri svojem delu moramo upoštevati sprejeto zakonodajo. V konkretnem primeru je to Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1), ki velja že od leta 2014, to je 11 let. V skladu z ZPDZC-1 se kot delo na črno šteje tudi, če posameznik brezplačno opravlja dejavnost ali delo pri drugi pravni ali fizični osebi in ni vpisan ali nima priglasenega dela.« Zakon sicer določa izjeme, ko ne gre za delo na črno. To so: sosedska in sorodstvena pomoč, nujno delo za preprečitev ali odpravo naravnih nesreč, humanitarno delo za humanitarne in invalidske organizacije, brezplačna pomoč na kmetijah, planinah in skupnih pašnikih ob sezonskih konicah.

Sosedska pomoč ali prostovoljno delo

Če podrobno pogledamo zakonodajo, pa bi v konkretnem primeru morda lahko inšpektorji tudi pravno ustrezno ravnali drugače. Konkretno situacijo bi denimo lahko uvrstili tudi med sosedsko pomoč, saj zakon pravi, da je ta dovoljena, kadar med sosedi posamezniki obstaja določena bližina v smislu prebivanja, pri čemer pa je glede določanja bližine med sosedi treba presojati od primera do primera, še posebej na ruralnem območju, kamor občina Sveti Jurij ob Ščavnici nedvomno sodi. »Sosedska pomoč se v določenih primerih lahko upošteva tudi, če prebivalca nista iz iste vasi, vendar pa iz njune bližine ali lokacije izhaja, da gre za sosedsko pomoč,« so navedli na finančni upravi. Tudi če konkretnega primera nikakor ne bi mogli opredeliti kot sosedsko pomoč, pa se med izjeme od dela na črno šteje tudi prostovoljno delo. Po zakonu je prostovoljno delo tisto delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ali neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase opravlja v dobro drugih ali v splošno korist.

Rok Šavel

Zaradi dela na črno lani 332.000 evrov glob

V lanskem letu je finančna uprava opravila 1.247 nadzorov na področju dela na črno. Prekrškovni organ finančne uprave je zaradi kršitev zakona obravnaval 2.456 storilcev, ki so jim inšpektorji naložili globo v skupnem znesku skoraj 5,9 milijona evrov in izrekli 378 opominov. Od tega je bilo za kršitve dela na črno izrečenih 328 prekrškovnih ukrepov in izrečena globa v višini le nekaj več kot 332.000 evrov.

Slovenija • Plačila carine in DDV oproščeni izdelki zanemarljive vrednosti

Vrednost zaseženih ponaredkov upadla

Število naročenih paketov iz tujine iz leta v leto narašča, a presenetljivo upada število ponaredkov in s tem vrednost zaseženih naročil. Lani so v finančni upravi, ki izvaja nadzor nad blagom, ki prihaja iz tretjih držav, zasegli 52.000 izdelkov v skupni vrednosti 2,5 milijona evrov. To je po vrednosti trikrat manj kot v kovidnem letu 2021.

Ta upad gre najverjetneje pripisati drugim prodajnim oz. dostavnim tokovom, saj kitajski trgovci (Temu, Shein in Ali Express) pošiljk v veliki večini primerov ne sproščajo v prosti promet v Sloveniji, temveč v drugih državah Evropske unije.

Delež pošiljk, ki sicer prihajajo iz Kitajske, je v Sloveniji 20-odstoten, med njimi pa po podatkih finančne uprave ni v uvodu omenjenih trgovcev, ki so med slovenskimi potrošniki izjemno priljubljeni. Razlog za takšno statistiko verjetno tiči v pojasnilu, da se paketi iz Kitajske z evropskimi tlemi srečajo v kateri izmed drugih članic EU. »Po sprostitvi v prosti promet v tej državi članici se opravi samo še dostava naročniku/kupcu v Slovenijo,« so dejali na Fursu. To tudi pomeni, da potrošnik ne plača dodatnega davka ali carine slovenskim organom, saj naj bi bile carinske formalnosti opravljene v državi članici, kjer je bilo blago dano v promet.

Katere pošiljke so oproščene carine

Sicer pa velja, da morajo biti vse pošiljke, ki prispejo v Slovenijo neposredno iz tretjih držav, predane carinskemu organu, ki opravi carinske formalnosti za sprostitve v prosti promet ter obračuna dajatve. »Plačila carine so lahko oproščene pošiljke blaga zanemarljive vrednosti do skupne vrednosti 150 evrov ali blaga v pošiljkah nekomercialne narave, ki jih iz tretje države pošiljajo fizične osebe drugim fizičnim osebam na carinskem območju EU do vrednosti 45 evrov. Oprostitev ne velja za alkoholne pijače, parfume in toaletne vode ter tobak in tobačne izdelke.«

Pri presoji, ali je blago v pošiljki upravičeno do oprostitve plačila carin, zaposleni v finančni upravi upoštevajo vrednost blaga (brez poštnine ali drugih posrednih stroškov). »Ob uvozu se obračuna in



Foto: Pixabay

Običajno je vrednost pošiljk, ki jih naročajo fizične osebe v Sloveniji, pod 150 evrov.

plača tudi davek na dodano vrednost, razen če gre za pošiljko blaga zanemarljive vrednosti, ki jo fizična oseba pošilja fizični osebi v vrednosti do 45 evrov,« so glede DDV povedali v finančni upravi.

Lani zadržali največ oblačil in obutve

Carinske službe ob sumu, da je v pošiljki blago, ki utegne kratiti

pravice intelektualne lastnine (kot npr. blagovno znamko, model, patent, zaščiteno rastlinsko vrsto ...), pošiljko začasno zadržijo. V letu 2024 je bilo zadržanih največ oblačil in obutve, modnih dodatkov, avdio/video naprav ter igrač. »Ponaredki v Slovenijo prispejo v zabojnikih z ladjami ter preko pošte iz Kitajske, Hongkonga in Turčije. Blago, ki prispe v koprsko pristanišče, je v veliki večini namenjeno

prejemnikom v drugih državah članicah EU (Češka, Madžarska, Slovaška), zadržane poštnne pošiljke pa so praviloma namenjene prejemnikom v Sloveniji in so rezultat internetnih nakupov,« opazajo v Fursu. Blago, za katero je ugotovljeno, da je ponarejeno, se uniči, in sicer pod carinskim nadzorom, uničenje pa organizira imetnik pravice oziroma oseba, ki ji je uničenje naloženo s pravnomočno odločitvijo sodišča. Posledično na Fursu s podatkom s stroški uničenja ponaredkov niso seznanjeni.

Ponaredke uničijo, ker ni zagotovila, da je izdelek varen

Zakaj se ponarejeni izdelki uničijo in ne dajo na primer v humanitarne namene? »Pravna podlaga za drugačno razpolaganje kot uničenje sicer obstaja, vendar pri tem nastane problem odgovornosti za blago. Ker gre za ponarejeno blago, torej nelegalno proizvodnjo in trgovino, ni podatkov o sestavinah za blago ali dodatkih pri sami proizvodnji (npr. pri tekstilu, obutvi). Finančna uprava ne more zagotoviti, da je blago varno za uporabo, prav tako imetnik pravice, zato tudi ne moreta prevzeti odgovornosti za blago.«

Mojca Vtič



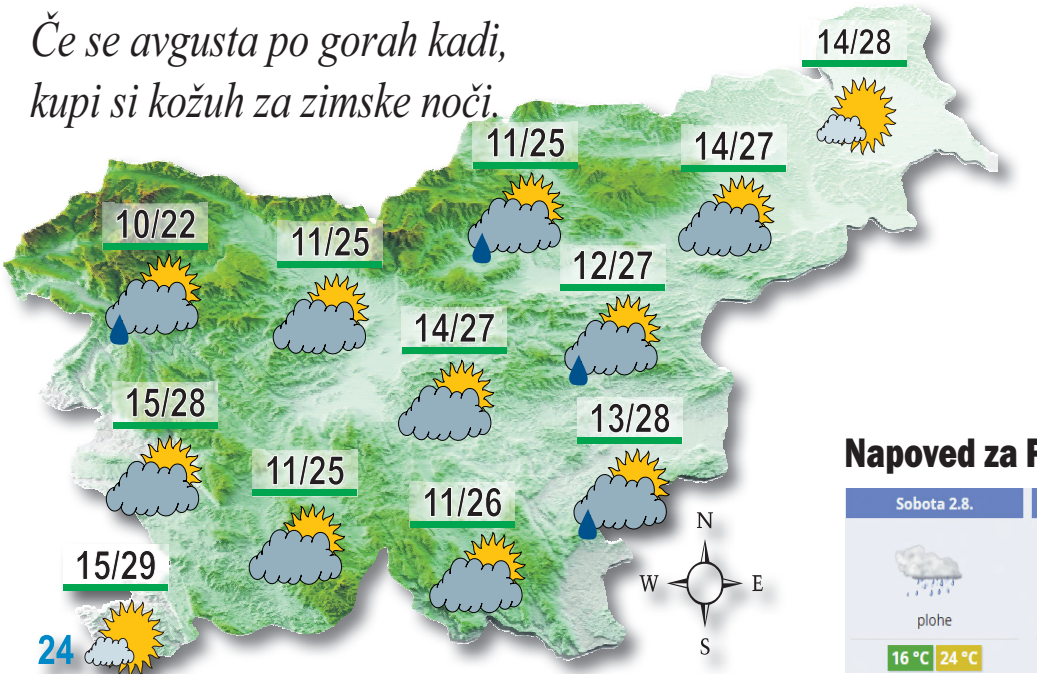
Foto: FURS

Slovenski cariniki so lani zasegli za 2,5 milijona evrov ponarejenih izdelkov.

Leto	2020	2021	2022	2023	2024
Ponarejeni izdelki (v kosih)	433.517	583.830	148.481	359.780	51.982
Število zadržanj	520	515	327	709	777
Ocenjena vrednost (v mio €)	5,5	7,1	3,2	6,7	2,5

Vir: FURS

Če se avgusta po gorah kadi, kupi si kožuh za zimske noči.



Danes bo sprva precej jasno, čez dan bo oblačnost naraščala. Popoldne bo nastalo nekaj ploh ali neviht. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 15, najvišje dnevne od 22 do 29 °C.

OBETI
V soboto bo pretežno oblačno s pogostimi plohami in nevihtami. V nedeljo bo še nestanovitno in sveže s krajevnimi plohami, na Primorskem tudi nevihtami.

Napoved za Podravje

Sobota 2.8.	Nedelja 3.8.	Ponedeljek 4.8.
plohe	pretežno oblačno	plohe
16 °C 24 °C	14 °C 24 °C	13 °C 24 °C

Vir: ARSO



Kolesarstvo
Pogačar četrtič kolesarski kralj Francije
Stran 15

Konjeniški šport
Kasaške dirke v počastitev praznika občine Ljutomer
Stran 14



Strelstvo
V Franciji poteka evropsko prvenstvo
Stran 15

Jadralno letenje
Pogovor z državnim prvakom Maticem Krambergerjem
Stran 16

Urednik športnih strani:
Jože Mohorič.

Sodelavci:
David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštarčič, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Nogomet • Prva liga Telemach

Nogometaši Aluminija se želijo dokazati na Fazaneriji

Prvoligaški izzivi za Aluminij se nadaljujejo to soboto ob 17.30 na Fazaneriji, kjer se bodo Kidričani pomerili z Muro. Oba kluba imata za seboj različen vstop v novo sezono 2025/2026 – medtem ko je Aluminij v dveh krogih zbral tri točke, Mura še čaka na svojo prvo zmago.

Kidričani so v uvodnih dveh krogih zabeležili zmago proti Kalcerju Radomlje in poraz proti aktualnemu državnemu prvaku Olimpiji. Slednja je v Kidričevem že v prvem polčasu povedla s tremi zadetki razlike in si hitro zagotovila nadzor nad srečanjem, ki si ga je v športnem parku ogledalo približno tisoč gledalcev. Kljub zaostanku so se domači nogometaši v nadaljevanju zbrali in prikazali boljšo igro.

Eden najboljših posameznikov v rdečem dresu je bil Filip Kosi, ki je

po tekmi z Olimpijo poudaril pomen ekipnega pristopa: »Po takšni tekmi noben posameznik ne gleda preveč na svojo oceno, saj vsak igralec gleda vedno najprej na igro in uspeh svoje ekipe.«

Dvaindvajsetletni vezist je po nekaj dneh podal še kratko analizo tekme z Olimpijo. Ob tem je izpostavil: »Slab začetek nas je šokiral in ustavil. Po hitrem zaostanku smo nato celotno tekmo lovili rezultat. Mislim, da smo po odmoru in pogovoru s trenerjem oddelali in pokazali igro, na kateri lahko gradimo v prihodnje.«

Poiskati želijo slabosti Mure in jih izkoristiti

Z različnimi izhodiščema se bosta Mura in Aluminij lotila tudi sobotne tekme. Ponos Murske Sobote in Prekmurja je sezono 2025/2026 začel z dvema porazoma, Kidričani pa z zmago nad Kalcerjem iz Radomelj in porazom z Olimpijo. Rdečebeli gredo lahko v obračun mirneje



Foto: Črtomir Goznik

Najbolje ocenjeni igralec Aluminija na tekmi z Olimpijo je bil Filip Kosi.

Aluminij – Al Dhafra (UEA) 0:3

Aluminij: Petek (Kramberger), Hunjet, Simonič, Schaubach, Pečnik, Feta, Rogina, Maher, Kočar, Bloudek, Koren. **Igrali so še:** Stamenković, Barnabas, Mesarič, Čeh, Brumen, V. Koren, Lipavšek; **trenerski štab:** Jura Arsić.

V torek sta se v Kidričevem na prijateljski pripravljalni tekmi sešli ekipi Aluminija in Al Dhafre. Gostje iz Združenih arabskih emiratov, ki so na pripravah v Sloveniji, so zmagali s 3:0. Za ekipo Aluminija je bila to neke vrste kompenzacijska trening tekma, na kateri je trener Jura Arsić dal priložnost za igro nogometašem, ki so manj igrali v prvih dveh krogih tekmovanja v Prvi ligi Telemach, in nekaterim mlajšim igralcem.

stadion Fazanerija, na katerem bo ne glede na slabši start v prvenstvo Mura imela veliko podporo s tribun. Navijaška skupina Black gringos in ostali gledalci bodo navijali za svoje nogometaše, da pridejo do letošnje premierne prvenstvene zmage. Tudi na ta pritisk s tribun so pripravljeni v taboru Aluminija in o tem segmentu je Filip Kosi dejal: »Na Fazaneriji je vedno lepo igrati. Mislim, da je za nogometaše privilegij igrati pred velikim številom gledalcev, kot se jih navadno zbere v Murski Soboti. Gledalci bodo zagotovo zelo bodrili nogometaše Mure in to bo za nas še dodaten zagon, da se bomo še bolj borili in se bomo pokazali v najboljši možni luči.«

David Breznik

Nogomet • NK Drava Ptuj

Drava sestavlja člansko zasedbo

Ponedeljkova slika na treningu članske ekipe Nogometnega kluba Drava je kazala, da je pod vodstvom trenerja Zorana Tomića na igrišču z umetno travo ob Mestnem stadionu Ptuj vadilo nekaj več kot deset igralcev. Nekateri med njimi so že nosili ptujski dres; ti igralci so Luka Gole, Nik Bek, Anej Repič, Nejc Pušnik in Aleksej List. Slednji je bil zadnjega pol leta član mladincev Nafta, zdaj pa se je nadarjeni vratar vrnil v Dravo. Hrvaški strokovnjak, ki je letos na kratko že deloval v ptujskem klubu, je s seboj pripeljal nekaj novih igralških imen, ki bodo v sezoni 2025/2026 v 3. slovenski nogometni ligi vzhod nosila modri dres. Ti igralci

so Ivo Guljemović (NK NAŠK Našice), Adam Nikolić (NK Tomislav Cerna), Nemanja Martić (NK Jadran Poreč), Marin Kurteš (NK Graničar Županja), Tin Usmiani (NK Tondach), Ivan Al Tharwan (NK Jadran Poreč) in Jurica Bajić (HNK Cibalia Vinkovci). Ob teh igralcih v ptujskem taboru do začetka prvenstva pričakujejo še tri ali štiri kvalitetne nogometaše.

V sredo, 9. julija, je članska ekipa Drave začela s treningi za novo sezono v 3. slovenski nogometni ligi vzhod. Tedensko opravijo po štiri treninge. Dva na igrišču z umetno travo in dva na glavnem igrišču Mestnega stadiona. Do sedaj še niso odigrali nobene prijateljske

tekme; prvo tovrstno tekmo bodo odigrali v soboto, ko bo njihov nasprotnik Gorišnica. Do prvenstva nameravajo nato odigrati še tekmo ali morda dve. Z zelo spremenjeno igralno zasedbo bo Drava začela igrati v tretji ligi. Po besedah trenerja Zorana Tomića bo njegova zelo mlada ekipa presenečenje na igrišču, saj bo igrala hiter in ofenziven nogomet z veliko discipline v igri. Kot je še povedal novi trener, je cilj Ptujčanov zelo težko in tudi nevhvaležno napovedati, a vsekakor želijo v novi sezoni igrati atraktiven, moderen nogomet, podprt s pozitivnimi rezultati.

David Breznik



Foto: Črtomir Goznik

Trener članske ekipe Nogometnega kluba Drava Zoran Tomić

kot črno-beli. Mura nujno potrebuje tri točke in na nove tri točke bodo startali tudi pri Aluminiju. O želji in pritisku na obeh straneh je Filip Kosi dejal: »Igralci Mure bodo po slabšem startu v prvenstvu pod večjim pritiskom kot mi, saj morajo zmagati. Tri točke bodo na vsak način želeli ohraniti doma, za nas pa je to še toliko večji motiv, da pridemo do novih treh točk.« Od desetega leta naprej je Kosi igral

za vse mlajše selekcije Mure in je pred leti v članskem dresu debitiral pod vodstvom Anteja Šimundže. Tudi trener Aluminija Jura Arsić dobro pozna okolje v Murski Soboti, saj je nekoč igral za prekmurski klub. Zdaj je trener kidričevskega kluba skupaj s strokovnim kadrom dodobra analiziral nasprotnika in je svojim igralcem razkril njihove prednosti in slabosti. S pozitivnim nabojem se Aluminij odpravlja na



Foto: Črtomir Goznik

Trener Jura Arsić je ekipo dobro pripravil na obračun na Fazaneriji.

Nogomet • 3. SNL

Visoki zmagi Ljutomerčanov

Nogometaši Avto Rajh Ljutomera so v dveh pripravljalnih tekmah pred začetkom nove sezone v 3. v SNL – vzhod visoko zmagali. V gosteh so ugnali ekipo Zavrča s 7:2 (Luka Nemec, Žiga Ozbetič in Santino Nikolić po

2) ter Karli Šalamun (1)), potem pa še pomurskega nižjeligaša Cven z 8:1 (Karli Šalamun (3), Luka Kavčič (2), Santino Nikolić, Tilen Nemec in Žiga Ozbetič (1)).

NŠ

Plavanje • Moštveno in posamično državno prvenstvo**Božičkova in Zver do novih osebnih plavalnih rekordov**

Olimpijski bazen Kranj je bil od petka do nedelje prizorišče mladostne plavalne energije, saj je Plavalni klub Triglav s pomočjo Plavalne zveze Slovenije pripravil moštveno in posamično državno prvenstvo za dečke in deklice ter mlajše dečke in deklice v plavanju. Na tekmovalstvu je nastopilo 27 klubov. Med njimi je bil tudi Plavalni klub Terme Ptuj, za katerega sta pod vodstvom trenerja Bernarda Veršiča tekmovala Leon Zver in Laura Božičko.

Osnovni cilj mladih ptujskih plavalcev je bil izboljšati osebne rekorde. To je Leonu Zveru uspelo na 50 metrov prosto, kjer je dosegel čas 31,30 sekunde. Ob tem je tekmoval še na 100 metrov prosto in 1500 metrov prosto. Do dveh osebnih rekordov in treh final C pa je priplavala Laura Božičko. Najboljša časa sta ji uspela na 50 metrov delfin z rezultatom 32,90 sekunde in 400 metrov prosto z rezultatom 5:20,56. V teh dveh disciplinah je prišla do finala C, v katerem je plavala tudi na 50 metrov prosto, kjer so se štoparice ustavile pri času 30,86 sekunde. Laura Božičko je tekmovala še v treh disciplinah, in sicer na 100 metrov prosto, 200 metrov prosto in 800 metrov prosto.

O nastopih svojih dveh varovancev na državnem prvenstvu v Kranju je trener Bernard Veršič po-



Foto: Bernard Veršič

Leon Zver in Laura Božičko na državnem prvenstvu v plavanju

vedal: »Plavalca sta pred nastopom na državnem prvenstvu trenirala šestkrat tedensko. V začetku julija sta se udeležila priprav na Ravnah na Koroškem, kjer sta trenirala po dvakrat na dan, kjer sta morala odplavati 45 kilometrov. Plavalca sta bila v dobri formi. Potrebni so še popravki v tehniki, a smo na pravi poti. Kot trener sem zadovoljen z dosežki plavalcev. Od dvanajstih nastopov na državnem prvenstvu sta popravila tri osebne rekorde, v sedmih nastopih sta bila zelo blizu osebnega rekorda. Še posebej sem ponosen na Leona Zvera in Lauro Božičko, saj sta zelo lepo odplavala disciplini 1500 metrov prosto in 800

metrov prosto. V tej zelo zahtevni disciplini je potrebnega ogromno fokusa, da odplavaš vsakih 50 metrov s takšnim tempom, kot je bil zadan cilj.«

Trije »Kurentovi« plavalci viceprvaki Slovenije

Nadarjeni plavalci Plavalne akademije Kurent so iz Kranja prinesli osem medalj in tri diplome. V Kranju so plavali Pascal Krevs, Rene Mesarič, Nejc Vizjak, Brina Mojsilovič Meznarič, Brina Ros, Mare Kancler, Vid Petek, Lovro Polanec, Tjaš Sel in Zoja Kebrič. Plavalce je vodil trener Berni Pihler.



Foto: Arhiv Plavalne akademije Kurent

Mladi plavalci s trenerjem Bernijem Pihlerjem

Ob številnih popravljenih osebnih rekordih in finalnih nastopih so bili v ptujskem športnem društvu zadovoljni. V Kranju je med desetimi tekmovalci dosegel največje uspehe Pascal Krevs, saj si je pripeljal kar šest medalj. Tri so bile srebrnega leska, saj je druga mesta osvojil na 50 metrov delfin (s časom 28,01), 50 metrov prosto (26,42) in 100 metrov prosto (57,58). Tri medalje so bile bronaste: 100 metrov hrbtno (1:05,44), 200 metrov hrbtno (2:25,27) in 50 metrov hrbtno (30,03). Dvakrat je postal državni podprvak Nejc Vizjak, ki je bil

drugi na 50 metrov prsno (s časom 33,56) in 100 metrov prsno (1:14,59). Ob tem je bil še dvakrat blizu medalje, potem ko se je uvrstil v A-finale, kjer je osvojil četrto mesto na 200 metrov prsno in peto mesto na 50 metrov delfin. Med dekleti mlajših letnikov si je Brina Mojsilovič Meznarič pripeljala tri diplome. Te je dobila za osvojeno drugo mesto na 200 metrov prosto s časom 2:20,02 in za dve tretji mesti v disciplinah na 400 metrov prosto (4:57,34) in 800 metrov prosto (10:17,28). Poleg tega se je še trikrat uvrstila v A-finale, kjer je bila šesta na 200

metrov mešano, sedma na 100 metrov prosto in deseta na 100 metrov delfin. Brina Ros se je uvrstila v A-finale na 200 metrov prsno, kjer je zasedla deveto mesto, prav tako pa je plavala v dveh C-finalih na 50 metrov prsno in 100 metrov prsno. Med mlajšimi je Tjaš Sel dosegel 10. mesto na 50 metrov prsno. Tudi ostali tekmovalci Plavalne akademije Kurent so plavali zelo uspešno, saj so popravili svoje osebne rekorde, kar je bil tudi njihov glavni cilj na prvenstvu v Kranju.

David Breznik

Jadranje • Choco Cup 2025**Sijajna izkušnja za Podlesnikovo**

Foto: Črtomir Goznik

Mlada jadralka Ota Brina Podlesnik

Med 22. in 24. julijem je Spartacus Sailing Club v Balatonföldvárju pripravil jadralno regato Choco Cup 2025 v razredu Optimist. Na jezeru Balaton je potekal tridnevni jadralni dogodek, na katerem je tekmovala večina najboljših mladih jadralcev iz centralnega dela Evrope, starih do šestnajst let. Večina teh jadralcev je tekmovala tudi na letošnjem svetovnem prvenstvu v razredu Optimist v Portorožu. Med 152 jadralnicami je v močni konkurenci tekmovala Ota Brina Podlesnik iz Brodarskega društva Ranca Ptuj.

Mlada jadralka Ota Brina Podlesnik, ki trenira pod vodstvom trenerja Uroša Judeža, se je konec julija udeležila prestižne mednarodne jadralne regate Choco Cup 2025, ki je potekala na madžarskem jezeru

Balaton. Čprav njenega trenerja tokrat ni bilo ob njej, se je na razburkanem regatnem polju odlično znašla in si pripadala uvrstitev v zlato skupino, med najboljše tekmovalce regate. V treh dneh tekmovala so jadralci in jadralke opravili sedem plovov v zelo raznolikih vremenskih razmerah. Na trapezno postavljenem regatnem polju je Podlesnikova navdušila z zanesljivo izvedbo startnih procedur ter dobrim občutkom za vetrovne spremembe. Svojo najboljšo posamezno uvrstitev je dosegla v drugem plovu, ko je ciljno črto prečkala kot dvanaajsta. Na koncu je v močni mednarodni konkurenci osvojila skupno 70. mesto, kar je lep uspeh glede na zahtevne pogoje. »Prvi dan, ko je veter dosegal tudi do 20 vozlov, sem se dobro znašla in jadrala zanesljivo. Drugi in tretji dan pa so bili pogoji precej bolj nepredvidljivi – veter se je spreminjal skoraj vsakih pet minut, zato je bila končna uvrstitev precej odvisna tudi od sreče. S svojim nastopom sem zadovoljna, z malce več športne sreče bi lahko dosegla še boljši rezultat,« je po nastopu povedala Ota Brina Podlesnik.

Udeležba na Choco Cupu je bila za mlado Ptujčanko dragocena mednarodna izkušnja. V razredu Optimist, kjer bo tekmovala še naslednji dve leti, sodi med najbolj nadarjene slovenske jadralke svoje generacije. V prihodnosti si želi nastopiti na evropskem ali svetovnem prvenstvu, nato pa nadaljevati športno pot v olimpijskem razredu ILCA 4 (nekdanji Laser 4.7).

Trinajstletna Ota Brina Podlesnik je jadralni šport spoznala pred štirimi leti v šoli jadrnanja, ki jo je organiziralo Brodarsko društvo Ranca Ptuj in jo je vodila Urša Križanec. Ta šola je jadralko tako navdušila, da je začela trenirati pod vodstvom društvenega trenerja Uroša Judeža in pomočnika trenerja Mateja Petroviča. Oba svoje znanje prenašata na mlado tekmovalko, ki je letos v razredu Optimist osvojila prvo mesto na regati Jadro Rance 2025 in drugo mesto na Regati dvobojev na Ljubljani, medtem ko je dobro tekmovala še na regati v Crikvenici, Olimpijski regati v Izoli in Opti Opeking tekmovalju v Portorožu.

David Breznik

Konjeniški šport • Kasaške dirke v Ljutomeru**Dirke v počastitev praznika občine**

Foto: NS

Zmagovalna naveza v dirki dvosedov: Janko Sagaj – Olga Karba v cilj

V sklopu 69. praznika občine Ljutomer je ljutomerski KK v desetem tekmovalnem dnevu pripravil sedem točk sporeda, ob tem pa še atraktivno dirko dvosedov za pokal občine. V tekmovalnem delu so 3–14-letni kasači tekmovali na 1600 metrov dolgi stezi. V kar petih dirkah so slavili gostitelji (Slavko

Jureš, Marko Slana, Peter Zadel, Simon Slavič), dve zmagi pa sta odšli v KK Stožice Ljubljana (Milan Žan, Darja Dolinšek Trontelj). Šesterica nastopajočih v dvosedi se je v deževnih vremenskih razmerah in na razmočeni tekmovalni stezi pomerila na 1200 metrov, tako kot lansko leto pa je prvo mesto osvo-

jil prekaljeni Janko Sagaj v navezi z ljutomersko županjo Olgo Karba. Do najvišjega naslova in občinskega pokala ju je pripeljal 9-letni zrebec Don Saxo. Drugo mesto je pripadlo navezi Janice Nushol in Davida Žibrata, nekdanjega svetovnega prvaka v kikkboxu.

NS

Veslanje • 32. Rancarija**Vrhunski športno-zabavni dogodek**

Brodarsko društvo Ranca Ptuj je vrsto let zapored z veslaškim tekmovaljem Rancarija počastilo praznik Mestne občine Ptuj. Po spremembi datuma osrednjega ptujskega praznika ptujsko društvo vztraja

in organizira ta športno-zabavni dogodek prvo soboto v avgustu. 32. Rancarija bo to soboto, 2. avgusta, v pristanišču Ranca. Začela se bo ob 14. uri. Rivalstvo med ekipami v veslanju s starimi čolni rancami je pri-

sotno že vrsto let. Lani sta naslova pobrali ekipi Gostišče pri Tonetu pri moških in Optimistke pri ženskah. Člani nekaterih petčlanskih ekip so v preteklih dneh že trenirali na približno 600 metrov dolgi progi na reki Dravi. Organizatorji v tekmovalnem delu pričakujejo približno petnajst ekip. Pred startom teh ekip in uradnega dela tekmovalja pa se napoveduje standardni dvoboj med člani Brodarskega društva Ranca Ptuj in ekipo Mestne občine Ptuj. Gre za zanimiv dvoboj, prav tako bo zanimivo tudi samo tekmovalje na 32. Rancariji. V soboto popoldan se nam tako obeta atraktivno veslaško tekmovalje, ki ga bo dopolnil tudi spremljevalni program.

David Breznik



Foto: Črtomir Goznik

Tradicionalno veslaško tekmovalje Rancarija

V Brodarskem društvu Ranca Ptuj v razredu Optimist trenirajo in tekmujejo pod vodstvom Uroša Judeža in Mateja Petroviča naslednji mladi jadralci: Ota Brina Podlesnik, Ivo Kancler, Mare Kancler, Maksim Mikložič, Toby Steel in Luka Skok.

Kolesarstvo • Tour de France

Pogačar četrtič kolesarski kralj Francije

Kolesarska dirka Tour de France, 112. po vrsti, je v treh tednih ponudila nepozaben kolesarski športni spektakel. Za spektaklom stoji velik organizacijski stroj, ki vsako leto poskrbi za enega največjih in najbolj odmevnih športnih dogodkov. Tako je bilo tudi letos, ko je dirka prinesla veliko zanimivih trenutkov, drame, nečloveških naporov (kolesarji so prevozili kar 3301,9 kilometra, op. p.), petnajst zmagovalcev etap in kralja dirke Tadeja Pogačarja.

Največja kolesarska dirka na svetu vsako leto pred zasloni privabi na milijone gledalcev, dogajanje pa postane del vsakdanjih pogovorov športnih navdušencev po vsem svetu. Dirka ni zgolj športni dogodek – je globalna blagovna znamka. In prav tak status si je v zadnjih letih ustvaril tudi Tadej Pogačar, ki je z izjemnimi predstavami ponovno dokazal, da trenutno sodi na sam svetovni vrh.

Slovenski šampion se je na letošnjem Touru izkazal na vseh terenih in s svojo vsestranskostjo osvojil še četrto skupno zmago na francoski pentliji. V treh tednih dirkanja je premagoval najboljše kolesarje sveta, vključno z največjim rivalom Jonasom Vingegaardom, ki je tokrat zaostal 4 minute in 24 sekund.

Pogačar je na Touru osvojil štiri etapne zmage – v šprintu, na gorski etapi in kronometru – kar dokazuje njegovo popolno pripravljenost in tehnično dovršenost. Ključno

prednost si je privozil v 12. etapi, na vzponu do Hautacam, in 13. etapi, z gorskim kronometrom do Peyragudes, kjer je s kar 4:24 ugnal drugouvrščenega največjega konkurenta Danca Jonasa Vingegaardoma. Na ostalih etapah je vedno držal stik z najboljšimi in vedno je imel dobro pomoč svoje ekipe UAE Team Emirates XRG. Ne glede na to, da je kolesarstvo individualni šport, je prav ekipa tista, ki posamezniku pomaga na vsaki etapi, da pride do končnega uspeha. UAE Team je bil skorajda vedno na pravem mestu in je bil Tadeju Pogačarju v veliko pomoč za končno zmago. Slovenski kolesar se jim bo po poročanju tujih medijev oddolžil na poseben način – denarno nagrado 628.000 evrov, ki jo je prejel za zmage, in nosilne majice naj bi razdelil med člane ekipe.

S svojim borbenim slogom in pristnim značajem je Tadej Pogačar ponovno navdušil svetovno javnost in še dodatno utrdil sloves najboljšega kolesarja na svetu. Hkrati je znova izjemno promoviral Slovenijo na svetovnem športnem zemljevidu. S svojim stilom dirkanja je navdušil večino ljubiteljev kolesarstva in je med najboljšimi preprosto dokazal, da je daleč najboljši.

Četrta zmaga na Touru pa zanj ni cilj, temveč le postaja na poti k zgodovini. Če bo v prihodnjih sezonah nadaljeval v tem tempu, lahko ogrozi tudi legendarne rekorder-



Foto: Crtomir Goznik

Najboljši kolesar na svetu Tadej Pogačar

je – Anquetila, Merckxa, Hinaulta in Induraina, ki so Tour de France osvojili po petkrat. Slovenski as je že zdaj blizu nesmrtnosti, prihodnja leta pa bodo razkrila, ali lahko postane največji vseh časov.

Ob Tadeju Pogačarju so na dirki Tour de France vozili še trije slovenski kolesarji. Izkušeni Primož Roglič (Red Bull – Bora – Hansgrohe) je ponovno pokazal veliko srce in je dirko končal na osmem mestu. Iz etape v etapo se je naš legendarni kolesar trudil držati stik z najboljšimi, kar mu je velikokrat tudi uspelo. Upal si je iti tudi v beg, ki se mu ni izšel, a izšlo se mu je, da je po nekaj zaporednih odstopih prišel do cilja v Parizu, kjer si je zaslužen privoščil kozarec šampanjca. Tega sta si za delo v ekipah zaslužila tudi oba ostala Sloven-

ca na dirki: Matej Mohorič (ta se je odlično predstavil na zadnji etapi v Parizu, ko je zasedel tretje mesto) in Luka Mezgec.

Sanje mladih slovenskih kolesarjev so, da bodo šli po poteh Tadeja Pogačarja, Primoža Rogliča, Mateja Mohoriča, Luke Mezgeca ... O tem sanjajo tudi mladi kolesarji Perutnine Ptuj. S temi v zadnjih letih načrtno delajo izkušeni trenerji in plod tega dela se kaže v lepih in odmevnih uspehih na domačih in mednarodnih dirkah. Dobra osnova, narejena v ptujskem klubu, bo odskočna deska za kolesarje in kolesarke, ki si želijo stopiti v svet profesionalnega kolesarskega športa. Tega so v Kolesarskem klubu Perutnina Ptuj podpirali nekaj let, ko je njihova kolesarska ekipa uspešno nastopala v konkurenci kontinentalnih ekip. To je en razred pod ekipami World Toura, katerega večina se je udeležila zgoraj opisane dirke Tour de France. Morda bomo v prihodnosti na največji dirki imeli Ptujčani tudi kakšnega predstavnika in morda bomo imeli tudi člansko kolesarsko ekipo. To bo pokazala prihodnost, kolesarska sedanost pa kaže, da smo lahko Slovenci ponosni na najboljšega kolesarja na svetu Tadeja Pogačarja.

David Breznik

Kolesarstvo • Dirka Junioren Rundfahrt

Lupšo zaustavil padec

V Zgornji Avstriji so od petka do nedelje izpeljali eno izmed najpomembnejših mednarodnih mladinskih dirk v Evropi Junioren Rundfahrt. Na startu je bilo 24 ekip iz več kot desetih držav. Vsaka ekipa je štela šest kolesarjev. Tekmovanja so se udeležile nekatere nacionalne ekipe in tudi klubi iz razvojnih ekip. V slovenski reprezentanci je kolesaril Luka Lupša (Kolesarski klub Perutnina Ptuj), ki zaradi padca v zadnji etapi dirke ni zaključil. Končne zmage se je veselil Nizozemec Daan Dijkman.

Dirka je bila sestavljena iz treh etap. Skupna dolžina je bila kar 312 km in 4250 višinskih metrov, kar pomeni, da je šlo za zelo zahtevno dirko. Prva etapa je bila dokaj ravninska. Tekmovalci so odpeljali štiri kroge z majhnim vzponom. Povprečna hitrost je znašala kar 44,6 km/h. Najhitrejši v tej etapi je bil Belgijec Jasper Verbrugge, medtem ko je Lupša etapo končal na 59. mestu z dobro minuto zaostanka. O uvodni etapi je mladi kolesar ptujskega kluba dejal: »V prvi etapi sem se večino časa skrival v skupini, ker sem bil pred enim dnevom bolan. Proti koncu etape je uspel beg dvajsetim kolesarjem. Slovenski reprezentanti smo se vsi pripeljali v glavni skupini z minuto zaostanka.«

Druga etapa je bila hribovita. Prevozili so kar 1750 višinskih metrov. Vrstilo se je ogromno poizkusov bega, vendar je bila večina begov nevtraliziranih. Tudi Luka Lupša je poizkušal večkrat na klanec, vendar neuspešno. Zmage se je veselil Poljak Maksymilian Matyasik, Luka Lupša pa je bil z zaostankom 36 se-

kund uvrščen na 52. mesto.

Svoj pogled na dogajanje v drugi etapi je Lupša strnil tako: »Drugi dan je bila zahtevnejša dirka z veliko hribi. Po veliko poizkusih bega ostalih ekip sem poskušal tudi sam, vendar sem bil vedno ujet. V zadnjem krogu je skočil naš kolesar Vanja Kuntarič Žibert, vendar so ga ujeli 150 metrov pred ciljem. Mene so v sprintu zaprli in sem ostal zato preveč zadaj, da bi lahko dosegel boljši rezultat.«

Tretja etapa je bila spet hribovita. Imela je veliko krajših vzponov. Slovenski reprezentant in član Kolesarskega kluba Perutnina Ptuj je bil velikokrat zraven v begih. S tem je pokazal, da mu je za zadnji dan ostalo še veliko moči. Pet kilometrov pred ciljem je imel Lupša nesrečo, saj se je zaletel v avtomobil italijanske ekipe. Zaradi udarca v glavo in ureznin so mu reševalci prepovedali nadaljevati dirkanje. Tako je predčasno zaključil dirko in je o tretji etapi dejal: »Tretji dan sem v prvih poizkusih bega bil zraven. Pod klanec smo prišli kot glavna skupina, potem se je čez prva dva hriba naredila selekcija in sem bil v prvi skupini. Zadnji klanec sem začel z malo slabše pozicije, izgubil stik s skupino in se je naredila luknja. Na vrhu me je nato prehitel avto italijanskega kluba Montecorona. Avto pa je nemudoma zaustavil sodnik. Ker je bila razdalja med mano in avtomobilom majhna, se nisem mogel zaustaviti in sem se zaletel v zadnje steklo avta. Želel sem nadaljevati na rezervnem kolesu, a mi reševalci tega niso pustili.«

David Breznik/NV



Foto: arhiv Kolesarskega kluba Perutnina Ptuj

Mladi kolesar Luka Lupša je tekmoval v Avstriji.

Strelstvo • Evropsko prvenstvo s šibrenico

Ormožanka opravila s prvima nastopoma

V francoskem Chateaurouxu, enem največjih strelskih centrov na svetu, poteka evropsko prvenstvo v streljanju z malim in velikim kalibrom ter puško šibrenico na 25, 50, 300 m. Na njem tekmuje tudi številčna zasedba sedemnajstih članov slovenske strelske reprezentance pod vodstvom vodje reprezentance za puško in pištolo Andreje Vlah in vodje reprezentance za puško šibrenico in predsednika Strelske zveze Slovenije Igorja Macurja. V uvodnih dneh EP je bila izmed spodnjepodravskih strelcev na EP aktivna odlična ormožanka strelka s puško Urška Kuharič, ki je opravila z uvodnima nastopoma na EP na 50 metrov.

Najboljša strelka leta 2024 je v soboto, 26. julija, najprej tekmovala v kvalifikacijah z malokalibrsko puško v olimpijski disciplini trojnega položaja na 50 m, kjer je zadela 577 krogov in tekmovalje končala na 54. mestu. Kuharičeva je v klečečem (96, 97) in ležečem (98, 95) položaju zadela po 193 krogov, nato pa v stoječem položaju s serijama 95 in 96 dodala še 191 krogov ter izgubila možnosti za visoko uvrstitev. Med Slovenkami je najvišjo uvrstitev dosegla trikratna olimpijka Živa Dvoršak, ki je s 581 krogi (194, 195, 192) osvojila 42. mesto, Rušanka Urška Hrašovec se je s 576 krogi (191, 196, 189) uvrstila na 56. mesto. S 589 krogi se je kot osma v finale uvrstila Hrvatica Marta Zeljković, najboljši

kvalifikacijski rezultat pa je s 591 krogi dosegla domačinka Agathe Cecile Camille Girard. Po zanimivem finalu je nato zmago slavila izkušena Danika Rikke Maeng Ibsen (589) pred favorizirano Norvežanko Jeanette Duestad Hegg (589), Girardova je bila tretja, Zeljkovičeva peta. Slovenke so na ekipni tekmi osvojile 12. mesto s 1734 krogi in prehiteli Danke (1733), zmagale so Nemke s 1759 krogi. Na moški tekmi trojnega položaja se je za visoko uvrstitev boril tudi Robert Markoja, ki je bil odličen po klečečem (197) in ležečem (198) položaju, nato pa tekmo slabše zaključil v stoječem položaju s 188 krogi in se uvrstil na 51. mesto. Zmagal je Madžar Istvan Peni (592), ki je v fi-

nalu postavil nov evropski rekord s 467,1 kroga.

Leže-33. mesto

V ponedeljek, 28. julija, je Kuharičeva v disciplini leže zadela 614,8 kroga (po serijah 101,3; 101,3; 104,4; 102,8; 103,4; 101,6) ter osvojila 33. mesto. »Nad prvim delom evropskega prvenstva sem precej razočarana. Na obe tekmi sem šla s pozitivnimi občutki, zadnji treningi so bili zelo dobri in pripravljenost se je iz dneva v dan izboljševala. Želela bi si, da bi mi to uspelo pokazati tudi na tekmi, ampak žal se ni izšlo po pričakovanjih. Zdaj mi ne preostane drugega, kot da iz tega potegnem tisto, kar mi lahko pomaga



Foto - Strelska zveza Slovenije

Urška Kuharič na EP na olimpijskem prizorišču v Chateaurouxu

v nadaljevanju sezone, in pozornost usmerim v drugi del prvenstva, kjer me čakata še tekmi z velikim kalibrom,« je po nastopu strnila Kuharičeva. Zmago in naslov evropske prvakinja je osvojila Finka Marianne Palo (625,1) pred Švicarko Franzisko Stark (624,4) in Slovakinko Diano Benikovo (623,9). Med moškimi se je z najboljšim nastopom leže znova izkazal olimpijonec Rajmond Debevec in s 617,9 krogi osvojil 17. mesto, Robert Markoja je osvojil 36. mesto (613,9). Zmagal je Norvežan Hegg s 624,3 kroga.

Nastopili bodo še Lepen, Blazinšek in Hojnik

V drugem delu Kuharičeva čakata še nastopa s puško velikega kalibra, v petek, 1. avgusta, nastop leže in nato še 2. avgusta nastop v trojnem položaju. V petek bodo s prvim tekmovalnim dnevom s 50 tarčami začeli tudi strelci s puško šibrenico v disciplini trap, ko bosta tekmovala tudi Ormožana Matjaž Lepen in Tomaž Blazinšek ter Ptujčan Dušan Hojnik. V soboto bodo trap strelci nadaljevali s tekmo na 50 tarč in jo v nedeljo končali z zadnjo serijo oz. 25 tarčami. Prenos trap finala v moški in ženski konkurenci si bo v nedeljo, 3. avgusta, ob 13.20 in 14.35 možno ogledati v živo na Šport TV.

Simeon Gönc

Jadralno letenje • Pogovor z Maticem Krambergerjem

»Že kot otrok želel postati jadralni pilot!«

»Letenje ni le šport, je način življenja«

Triindvajsetletni Ptujčan Matic Kramberger je sredi julija postal državni prvak v jadralnem letenju v klubskem razredu. Z jadralnim letenjem se je začel ukvarjati že zelo zgodaj. Prve polete je opravil leta 2017. Leto kasneje, pri šestnajstih, pa je uspešno pridobil licenco za jadralnega pilota. Njegov prvi inštruktor je bil Ivan Žižek pod mentorstvom Gregorja Petroviča. Danes se uči od vseh inštruktorjev v Aeroklubu Ptuj, saj verjame, da lahko od vsakega odnese nekaj dragocenega znanja. Leta 2021 je tudi sam postal jadralni inštruktor in tako prispeva k razvoju mladega kadra v klubu. Za Maticem Krambergerjem je že več kot 700 ur v zraku in več kot 1500 vzletov.

Kdo ali kaj vas je navdušilo za jadralno letalstvo in kakšen je vaš prvi spomin, povezan s tem športom?

Matic Kramberger: Ljubezen do letalstva mi je privzgojil oče, čeprav sam ni pilot. Že kot otrok sem bil navdušen nad letali, njihova eleganca me je vedno očarala. Spominim se, da smo v tretjem razredu osnovne šole dobili nalogo, da napišemo, kaj želimo postati, ko odrastemo. Sprva sem, kot marsikateri otrok, napisal, da bom nogometaš. A oče mi je takrat predlagal, naj razmislim tudi o drugih poklicih, kot so učitelj, gasilec, policist, pilot ... Ko sem slišal besedo pilot, je bila odločitev jasna. Ideja, da bi lahko nekoč sam upravljal letalo, me je popolnoma prevzela. Komaj sem čakal, da dopolnim štirinajst let, to je namreč najnižja starost za začetek šolanja za jadralnega pilota. Čeprav sem danes član Aerokluba Ptuj, sem svoj prvi polet opravil pri trinajstih letih v Letalskem centru Maribor. Bil je uvodni let, namenjen temu, da ugotovim, ali je jadralno letalstvo res zame. Ta izkušnja je bila povsem drugačna od kasnejših poletov na Ptuj, takrat sem zgolj užival in opazoval svet iz zraka. Prvih poletov na Ptuj pa ne bom nikoli pozabil. Šolanje je potekalo z vitlo, kar pomeni, da letalo v nekaj sekundah pospeši od 0 do 100 km/h, nato pa se dvigne pod kotom približno 45°. Ta občutek je nepozaben in se ga nikoli ne navečičaš. V zraku mi je inštruktor pokazal osnovne manevre in obnašanje jadralnega letala. Dogajanje okoli mene je bilo tako intenzivno, da je težko opisati, kaj vse sem čutil, a vem, da sem bil popolnoma očaran.

Kako je potekalo vaše izobraževanje za jadralnega pilota?

Matic Kramberger: Moje izobraževanje za jadralnega pilota je potekalo v Aeroklubu Ptuj. Najprej smo se posvetili teoretičnemu delu, ki je obsegal devet predmetov. Predavanja smo poslušali na letališču, kjer smo pridobili temeljno znanje o letalstvu, aerodinamiki, meteorologiji, navigaciji in drugih ključnih področjih. Po uspešno opravljenem teoretičnem delu je sledilo praktično usposabljanje. V generaciji 2017 smo bili trije učenci, ki smo se šolali na jadralnem letalu Bergfalke III. Prve polete smo opravili s pomočjo vitle, skupaj z inštruktorjem Ivanom Žižkom. Po opravljenih vajah in zadostnem številu vzletov je sledil prvi samostojni polet, ki je za vsakega pilota nepozaben trenutek. Po približno 80 vzletih z vitlo smo nadaljevali šolanje v aerostreli, kjer jadralno letalo v zrak potegne motorno letalo. S tem smo začeli izvajati daljše lete. Takrat smo imeli v klubu tri šolska letala tipa Bergfalke, kar nam je omogočilo, da smo lahko vsi učenci hkrati leteli in hitreje nabirali izkušnje. Danes ta letala nadomeščata dva ASK-13. Pred zaključkom šolanja je bilo treba opraviti še stokilometr-



Foto: Črtomir Goznik

Državni prvak v klubskem razredu jadralnega letalstva Matic

ski prelet, pri katerem je bila obratna točka Hodoš. Ta prelet je bil zadnji korak pred pridobitvijo licence.

Kdaj in kako ste naredili licenco za jadralnega pilota?

Matic Kramberger: Pridobitev licence za jadralnega pilota je večstopen proces, ki zahteva kar nekaj časa in predanosti. Najprej sem moral opraviti teoretične izpite na Agenciji za civilno letalstvo v Ljubljani. Vsak predmet sem moral zaključiti z vsaj 75-odstotno uspešnostjo, podobno kot pri vozniškem izpitu. Poleg tega sem opravil še izpit iz slovenske frazeologije, ki potrjuje, da pravilno uporabljam slovenski jezik v letalskem okolju. Teoretične izpite je bilo treba uspešno opraviti še pred zaključkom praktičnega šolanja. Po končanem osnovnem šolanju, opravljenih teoretičnih izpitih, opravljenih preletih in zadostnem številu ur me je Aeroklub Ptuj prijavil na praktični del izpita. Izpitnik je prišel v klub in skupaj sva opravila dva vzleta z vitlo ter en vzlet v aerostreli. Med letom sem moral demonstrirati različne vaje in odgovorjati na vprašanja, s katerimi so preverjali moje znanje in pripravljenost. Po uspešno opravljenem izpitu se vsa dokumentacija pošlje na Agencijo za civilno letalstvo, ki mi je nato izdala mojo prvo licenco jadralnega pilota.

Ali vas je bilo pred prvim samostojnim poletom kaj strah in kam ste poleteli takrat z jadralnim letalom?

Matic Kramberger: Pred svojim prvim samostojnim poletom sem bil ravno na krajšem družinskem dopustu, zato sta moja kolega iz generacije že opravila svoje prve samostojne lete. Ko sem se vrnil, sem po nekaj vzletih opravil še kontrolni let z mentorjem Gregorjem Petrovičem. Po pristanku mi je z nasmeškom povedal, da bom naslednji vzlet opravil sam. Bil sem presenečen in nekoliko neodločen, zato sem ga prosil, če lahko opravi še en let z njim. Strah ni bil izraziti, bolj me je presenetila nepričakovana odločitev. Tisti let pa si bom zapomnil za vedno. Mentor je sedel na zadnjem sedežu z rokami in nogami ob sebi, popolnoma brez poseganja v krmila. Ko sem to opazil s kotičkom očesa, sem vedel, da sem zares pripravljen. Moj prvi samostojni polet je trajal približno deset minut, kar je bilo nekoliko več kot običajno. Letel sem v bližini letališča, kot smo vadili, in v teh desetih minutah sem resnično užival. Prvič sem bil popolnoma sam v zraku. Občutki so bili nepopisni. Takrat se prvič zares zaveš, da si sam odgovoren za letalo in da moraš vse opraviti

čim bolj natančno. Po pristanku so mi vsi čestitali in v tistem trenutku sem vedel, da bo letalstvo vedno del mojega življenja.

Katere so osnovne značilnosti jadralnega letala, s katerim trenutno trenirate in tekmuje?

Matic Kramberger: Trenutno treniram in tekmuje z jadralnim letalom DG-300 WL z registrsko oznako OE-5520 in tekmovalno oznako DG. Gre za eno izmed dveh letal tega tipa, ki ju imamo v Aeroklubu Ptuj, kjer sem aktiven član. Kot član kluba lahko to letalo uporabljam tako za redne treninge kot tudi za tekmovanja. DG-300 je enosedežno jadralno letalo, ki v našem klubu velja za najboljšo izbiro za trening ali tekmovanja. DG-300 je model nemškega proizvajalca Glaser-Dirks, ki je prvič poletel že leta 1983. Kljub svoji starosti je še vedno zelo priljubljen v številnih aeroklubih, saj je zelo zmožljiv in zanesljiv. Razpon kril znaša 15 metrov, oznaka WL pa pomeni, da ima letalo nameščene zavite konce kril (winglet), ki izboljšujejo aerodinamične lastnosti, zlasti pri nižjih in srednjih hitrostih. Zmogljivosti letala so še danes zelo konkurenčne. Največja hitrost znaša približno 250 km/h, optimalna hitrost za jadranje pa je med 90 in 110 km/h, odvisno od vremenskih pogojev. Razmerje vzgona proti upor (L/D) je nekje 42:1, kar pomeni, da lahko z višine 1000 metrov v mirnem zraku preletimo do 42 kilometrov. Letalo se v klubu uporablja predvsem za treninge izkušenih pilotov in za tekmovanja.

Kdaj ste šli na prvo tekmovanje in kako vam je šlo?

Matic Kramberger: Na svoje prvo jadralno tekmovanje sem se podal

leta 2021, skupaj z inštruktorjem Gregorjem Urbančičem in kolegom Filipom Teom Vidovičem. V Aeroklubu Ptuj smo si za to priložnost izposodili zelo zmogljivo dvosedežno jadralno letalo DG-505 z razponom kril 20 metrov. Kot mlada bodoča tekmovalca sva imela s Filipom izjemno priložnost, da nama je Gregor iz prve roke predstavil, kako poteka letenje na velikih tekmovalnih. Državno prvenstvo v jadralnem letenju je tisto leto potekalo v Murski Soboti in je trajalo en teden. Leteli smo pet od osmih tekmovalnih dni, s Filipom pa sva se vsak dan izmenjevala v vlogi kopilota. Na koncu smo dosegli 13. mesto od 20, kar je bil za prvo izkušnjo odličen rezultat. Leto kasneje, leta 2022, je državno prvenstvo potekalo na domačem terenu, v Aeroklubu Ptuj. Takrat sva se s Filipom prvič udeležila tekmovalnega vsakega s svojim letalom tipa DG-100. Letela sva pod mentorstvom Gregorja Urbančiča in Romana Meška, ki sta tekmovala z letalom DG-300. Pridružil se nam je tudi klubski kolega Žan Merc, prav tako z letalom DG-100. To je bila moja prva prava samostojna tekmovalna izkušnja. Leteli smo šest od osmih dni, jaz pa sem ponovno dosegel 13. mesto, tokrat med 21 tekmovalci. Na tej dirki sem pridobil ogromno novega znanja.

Na preteklem državnem prvenstvu v jadralnem letenju ste osvojili prvo mesto v klubskem razredu. Ali ste bili presenečeni, da ste osvojili ta naslov? Kako ste opravili s petimi nalogami v zraku?

Matic Kramberger: Na letošnjem državnem prvenstvu v jadralnem letenju sva se s kolegom Filipom Teom Vidovičem odločila, da bi tekmovala

z najboljšimi letali, ki jih ima Aeroklub Ptuj, z jadralnima letalom DG-300. Klub in kolegi so nama zaupali in odobrili izposajo, čeprav to pomeni, da starejši piloti niso imeli možnosti tekmovati z enako zmogljivimi letali, zato sva se želela dokazati. Že od Filipovega prvega samostojnega preleta proti Hodošu, ko je letel ob mojem krilu, letiva skupaj. Zato sva se tudi tokrat odločila za skupno taktiko. Cilj je bil jasen, vsako nalogo uspešno obleteti, brez pristankov na drugih letališčih ali na terenu. Že prvi dan sva pokazala, da znava leteti hitro, Filip je zmagal, jaz pa sem bil drugi. Naslednji dan sva letela po domačem terenu, a kljub znani okolici sva naredila manjšo napako in izgubila precej višine. Po dolgotrajnem pridobivanju višine in počasni vrnitvi domov sem kljub vsemu zmagal; to je bila moja prva dnevna zmaga, ki mi je dala dodatno motivacijo. Od takrat naprej je bil cilj jasen: ohraniti prednost in varno obleteti vse naloge. Tretji dan je bil najtežji in seveda brez napake ne gre, končal sem na 8. mestu, a ker je bila naloga vredna najmanj točk, se to v skupni razvrstitvi ni bistveno poznalo. Težava z zapisovalnikom leta pred startom me je stala dragocenih 50 metrov višine, kar je vplivalo na potek naloge. S Filipom sva se ločila in morala leteti vsak zase. Zadnja dva dneva sta bila odločilna. Naloge sem končal na 2. in 3. mestu, kar je bilo dovolj, da sem v skupnem seštevku osvojil 1. mesto, Filip pa je dosegel odlično 2. mesto. Že pred zadnjo nalogo sva vedela, kaj lahko doseževa, zato je bil pritisk velik. A uspelo nama je in pokazala sva, da znava leteti hitro, taktično in zanesljivo.

Po tem velikem uspehu imate sedaj športna vrata odprta za naprej. Kakšni so vaši tekmovalni cilji za prihodnost?

Matic Kramberger: Ta dosežek nama s Filipom Teom Vidovičem odpira številna vrata v svet tekmovalnega jadralnega letenja. Že prihodnje leto imava možnost, da Slovenijo zastopava na mladinskem svetovnem prvenstvu v jadralnem letenju, ki bo potekalo v Aalnu v Nemčiji. Pri tem naju lahko podprejo Letalska zveza Slovenije, Aeroklub Ptuj in drugi, ki verjamejo v najin potencial. Poleg tega se nama zdaj odpirajo tudi vrata do številnih evropskih in mednarodnih tekmoval, kjer bi lahko pridobivala dragocene izkušnje in se pomerila z najboljšimi mladimi piloti z vsega sveta. V tem trenutku je najpomembnejše, da nadaljujemo s treningi, izpopolnjujemo taktiko in ohranjamo visoko raven pripravljenosti. Ker so vremenske razmere v tujini pogosto precej drugačne od naših, bi bil tudi kakšen trening v tujini zelo dobrodošel.

Aeroklub Ptuj ima svojo sekcijo jadralnih pilotov. Koliko članov šteje vaša sekcija in kako deluje?

Matic Kramberger: Aeroklub Ptuj deluje v okviru štirih sekcij: motorne, jadralne, padalske in ultralahke, skupno pa šteje 107 članov. Med njimi je najštevilčnejša jadralna sekcija, ki trenutno vključuje približno 60

»Vprašajte kateregakoli pilota, kako je začel leteti, in slišali boste ljubezensko zgodbo. In res je tako.« Matic Kramberger

aktivnih članov, od mladih pilotov v šolanju do izkušenih tekmovalcev in inštruktorjev. Delovanje sekcije temelji na prostovoljstvu, kar pomeni, da vsak član prispeva po svojih zmognostih kot pilot, inštruktor, vlečni pilot, tehnik ali organizator dogodkov. Sekcija deluje zelo povezano in timsko. Vodja jadralne sekcije je Bojan Filipič, ki skupaj z drugimi člani skrbi za devet jadralnih letal. Med njimi sta dve šolski letali ASK-13, en zmogljivejši dvosed DG-505, štiri letala DG-100 in dve DG-300. Ena največjih pridobitev sekcije je bila vitla, ki omogoča hitro in cenovno dostopno letenje. V Aeroklubu Ptuj deluje osem jadralnih inštruktorjev, ki smo redno na voljo za pomoč, vodenje in prenos znanja vsem članom. Letalska sezona običajno poteka od pomladi do jeseni.

Kako se vam lahko pridruži kdo, ki bi želel spoznati jadralno letalstvo?

Matic Kramberger: Jadralno letenje je ena izmed najbolj dostopnih in hkrati najlepših oblik letenja. Predstavlja odlično izhodišče za vstop v svet letalstva. Mnogi vrhunski piloti so svojo pot začeli prav z jadralnim letalstvom. Vse, ki jih zanima jadralno letenje, z veseljem sprejmemo v Aeroklubu Ptuj. Najlažji način za prvi stik je obisk letališča v Moškanjcih, kjer lahko iz prve roke spoznate, kako poteka dan na letališču. Pogosto organiziramo tudi dneve odprtih vrat ali uvodne lete, pri katerih posameznik skupaj z inštruktorjem poleti in izkusi, kako je videti svet iz kabine jadralnega letala. Za mnoge je to trenutek, ko se zaljubijo v ta šport. Za vse, ki bi želeli postati piloti, vsako leto organiziramo tečaj za jadralne pilote. Tečaj je primeren za vse, ki so dopolnili najmanj 14 let, zgornje starostne omejitve pa praktično ni. Vse informacije o vpisu, tečajih in uvodnih letih so na voljo tudi na naši spletni strani in družbenih omrežjih, kjer redno objavljamo novice, fotografije in utrinke iz letalskega vsakdana.

Kateri je bil najlepši trenutek, ki ste ga doživeli kot jadralni pilot?

Matic Kramberger: Obstaja rek, ki pravi: Vprašajte kateregakoli pilota, kako je začel leteti, in slišali boste ljubezensko zgodbo. In res je tako. Vsak trenutek v letalstvu, vsak mejnik in prav vsak dan v zraku prinaša nekaj posebnega. A nekateri spomini izstopajo in ostanejo za vedno. Eden najlepših trenutkov, ki ga doživi vsak pilot, je prvi samostojni polet. To je dogodek, ki ga nikoli ne pozabiš. Takrat prvič sam sedi v kabini, zapreš pokrov, se odlepiš od tal in ugotoviš, da si dosegel nekaj izjemnega. Lahko sam pilotiraš letalo. Že samo to zveni neverjetno. Sledijo tudi drugi nepozabni trenutki. Prvi 300-kilometrski prelet. Dan, ko si v zraku več kot sedem ur. Zavoj okoli Triglava brez motorja. Prvi učenci, ki jih izšolaš. In seveda trenutki, ko prvič pelješ mamo in očeta. Zaradi takšnih doživetij je jadralno letenje še bolj posebno in čarobno. A letošnji dogodki so bili nekaj res posebnega. Prva dnevna zmaga na državnem prvenstvu me je popolnoma presenetila. Še večji pomen pa ima osvojitve naslova državnega prvaka v klubskem razredu. Še posebej zato, ker sva s kolegom, s katerim letiva skupaj že od začetka, zasedla prvo in drugo mesto. To ni bil le rezultat trdega dela in številnih ur treninga, temveč tudi dokaz, da se vztrajnost, predanost in timsko delo resnično obrestujejo. Ti trenutki mi bodo za vedno ostali v spominu. So navdih in motivacija za vse prihodnje izzive, ki jih prinaša moja letalska pot.

David Breznik



Foto: Črtomir Goznik

Mladajadralna pilota Matic Kramberger in Filip Teo Vidovič

Kaj bomo danes jedli

SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK
rižota s piščancjim mesom in zelenjavo, paradižnikova solata	čebulna juha, vrato-vina na žaru, pečen mladi krompir, zele-na solata, poletna jogurtova pita	mleto meso s česno-vo štručko, zeljna solata	piščančji ražnjiči, dušen riž, solata	stročji fižol s kisko smetano in ocvirki, pečen krompir	cvetačna kremna juha, slivovi cmoki z drobtinami, jabolčni kompot	krompirjev golaž, hrenovke

Pripravila: Alenka Šmigoc Vinko



Poletna jogurtova pita

- Testo:
- 4 rumenjaki
 - 8 dag sladkorja
 - 17 dag masla
 - 1 pecilni prašek
 - 25 dag moke
 - 1 naribana limetina lupina
- Nadev:
- 4 čvrsti navadni jogurti
 - 1 kislja smetana
 - 2 vaniljina sladkorja
 - 4 beljaki
 - 5 žlic ostre moke
 - 10 dag sladkorja



Vse sestavine za testo dobro zgnetite. Tretjino testa zavijte v živilsko folijo in ga postavite v zamrzovalnik za vsaj pol ure. Preostalo testo dajte v hladilnik. Za nadev najprej iz beljakov stepite trd sneg. V drugo posodo stresite jogurt, kisko smetano, sladkor in vaniljin sladkor ter dobro premešajte. Z lopatico narahlo vmešajte sneg in na koncu še ostro moko. Na papir za peko obrišite dno pekača, nanj razvaljajte testo iz hladilnika in testo s papirjem vred prenesite v pekač (velikost pekača približno 20 x 35 cm). Na testo prilijte nadev. Iz zamrzovalnika vzemite zamrznjeno testo in ga naribajte po nadevu. Pecite od 50 do 60 minut na 180 stopinjah Celzija. Postrezite hladno.



Mleto meso s česnovno štručko

- 1 žlica olja
- 100 g slanin (panceta)
- 2 čebuli
- 600 g mletega mesa
- 1 ščepec mletega čilija (po želji)
- 240 g paradižnika v koščkih iz pločevinke
- 2 žlici sesekljanih zelišč (timijan, majaron, peteršilj)
- sol in poper po okusu
- 500 ml jušne osnove
- 175 g francoske štručke s česnovim maslom
- malo olivnega olja
- 50 g naribanega parmezana



Čebulo olupite in jo drobno sesekljajte. Slanino narežite na koščke. V globlji ponvi segrejte olje in na njem najprej popražite slanino, nato pa dodajte čebulo in skupaj pražite tako dolgo, da postekleni. Dodajte mleto meso, začinite s čilijem in med občasnim mešanjem pražite toliko časa, da se koščki mesa rahlo rjavo obarvajo. Vmešajte sesekljane paradižnike in začimbe ter sestavine zalijte z jušno osnovo. Kuhajte na zmerni temperaturi približno 25 minut oziroma toliko časa, da večina tekočine povre. Pečico segrejte na 200 stopinj Celzija. Meso pretresite v globok pekač 20 x 30 cm in ga poravnajte. Česno-vo štručko razrežite na rezine, ki so že označene na štručki (6 kosov – krajčke pojejte), nato vsako rezino še razpolovite, da dobite 12 kosov. Razporedite jih po mletem mesu. Vse skupaj pokapajte z malo olja in potresite z naribanim parmezanom. Pekač za 15 do 20 minut potisnite v ogreto pečico.



Podravje • Naj informacijsko točko Evropskega parlamenta imajo ptujski strojniki

Dijaki za boljši jutri v Evropski uniji

Dijaki Strojne šole ŠC Ptuj so v projektu EPAS (Šola ambasadorka Evropskega parlamenta), kjer je sodelovalo 87 šol in več kot 1.300 dijakov iz vse Slovenije, ponovno osvojili laskavi naziv za naj informacijsko točko EPAS.



Dijaki ptujске strojne šole so ponosni na informacijsko točko EP na šoli. Dijaki Strojne šole ŠC Ptuj že peto leto sodelujejo v nacionalnem projektu na evropski ravni EPAS.

Foto: Strojna šola Ptuj

Z informacijsko tablo so dijaki raziskovali pestrost in zanimivosti v državah članicah; zbirali so majhne zastavice iz držav članic EU in s tem popestrili vsebino kotička. Projekt je namenjen spoznavanju Evropskega parlamenta in drugih evropskih institucij, obravnavane teme pa so usmerjene v zeleno prihodnost, pretok delovnega kapitala, človeške vire in aktualne tematike. Vsako leto se v šoli posvetijo drugi temi. Dijaki Strojne šole Matic Samec, Jan Samec, Jan Molnar, Luka Vobner, Lan Zorko, Gaj Černezel, Lan Cugmajster, Enej Pintarič, Jakob Krabonja, Lan Zorko, Žan Habjanič, Anže Čeh, Marcel Schibenreich in Urban Emeršič so z mentorjema raziskovali možnosti, kako prispevati k boljšemu jutri v Evropi.

Leta 2022 so strojniki v okviru projekta EPAS uredili informacijsko točko. Izdelali so avtomobilček in z njim idejno popeljali miselnost mladostnikov in inovativnost na nove poti, proti sodobni, zeleni Evropi. Takratna ekipa je tako dosegla zmago in potovala v Strasbourg. V naslednjih šolskih letih so se člani ekipe menjali in nadobudni, sveže pečeni srednješolci so začeli razmišljati o nadgradnji te točke s ciljem, da ostane v okviru zelene mobilnosti in inovativnega razvoja.

Zastavili so si idejo, s katero želijo opozoriti na dejansko vrednost spoznavanja EU. Tako so pri praktičnem pouku ustvarili tablo, ki je opremljena z nosilci, in jo opremili z zastavami vseh evropskih držav članic. Informativno tablo, ki je opremljena z aktualnimi novicami in podatki iz Evropskega parlamenta, krasi 28 nosilcev za zastavice, v katere so nameščene zastavice, ki so jih dijaki pridobili iz posamezne države članice EU, in seveda zasta-

va EU. Z različnimi aktivnostmi, ki so jih izvajali v šoli in izven nje, so pridobili veliko uporabnih znanj, ki so vodila k temu, da je ekipa EPAS Strojne šole Ptuj ponovno pridobila naziv za naj informacijsko točko EPAS. Dijaki so se naziva zelo razveselili, predvsem pa so veseli, da lahko s svojim delom in raziskovanjem sledijo načelom Evropske unije.

Novinarski krožek Strojne šole Ptuj

Ptuj • Z Borisom Miočinovičem o mestni zbirki in viziji mesta

Pri identitetni podobi Ptuja je ključna vloga mesta

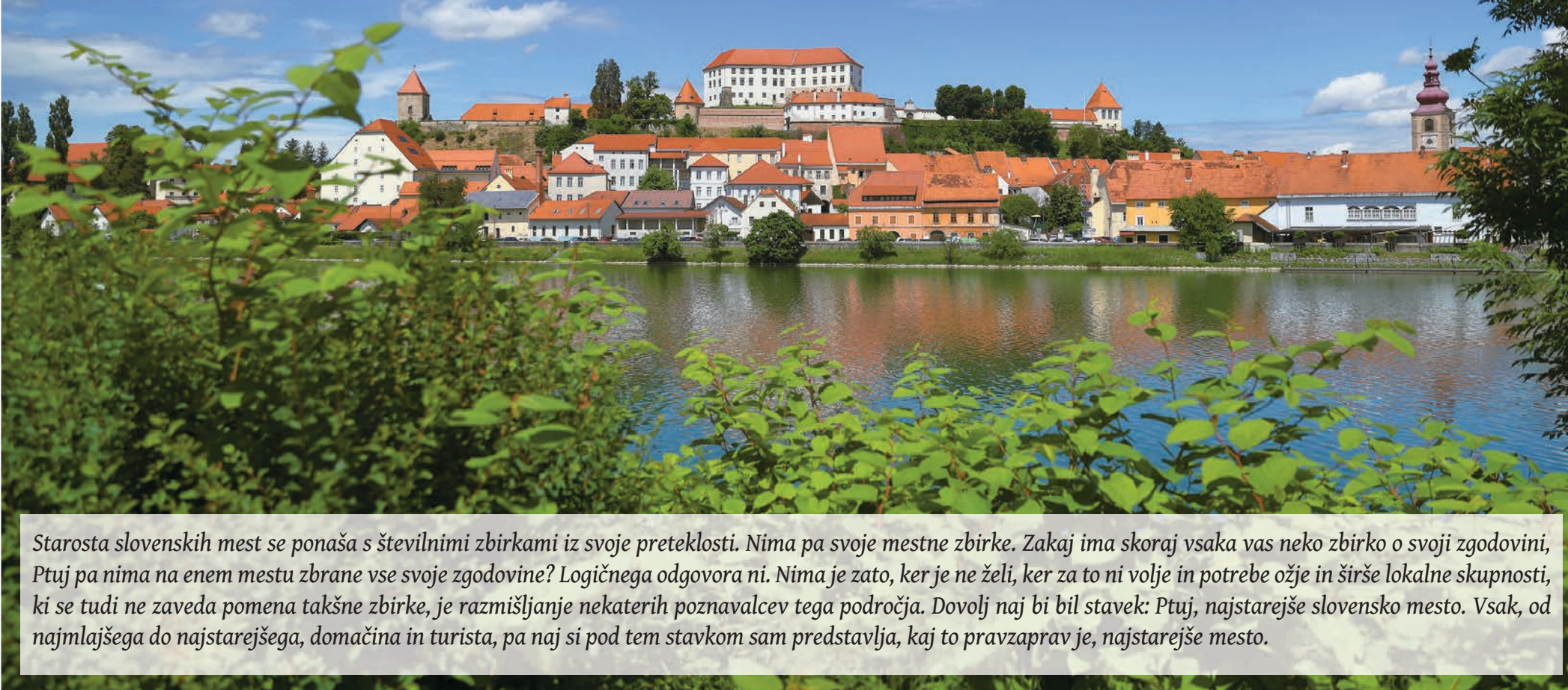


Foto: CG

Starosta slovenskih mest se ponaša s številnimi zbirkami iz svoje preteklosti. Nima pa svoje mestne zbirke. Zakaj ima skoraj vsaka vas neko zbirko o svoji zgodovini, Ptuj pa nima na enem mestu zbrane vse svoje zgodovine? Logičnega odgovora ni. Nima je zato, ker je ne želi, ker za to ni volje in potrebe ožje in širše lokalne skupnosti, ki se tudi ne zaveda pomena takšne zbirke, je razmišljanje nekaterih poznavalcev tega področja. Dovolj naj bi bil stavek: Ptuj, najstarejše slovensko mesto. Vsak, od najmlajšega do najstarejšega, domačina in turista, pa naj si pod tem stavkom sam predstavlja, kaj to pravzaprav je, najstarejše mesto.

»Iniciativa o postavitvi mestne zbirke je stara že več kot štirideset let, nikakor pa ne pride do realizacije. Ptujski grad ni dovolj, da bi se lahko predstavila vsa zgodovina Ptuja. To pa ni samo zbirka, to so aktivnosti. Takšna predstavitev se sprti dopolnjuje z večjimi ali manjšimi tematskimi razstavami, dogodki, publikacijami itd.,« pove Boris Miočinovič, tudi nekdanji direktor Pokrajinskega muzeja Ptuj, ki stanje v ptujski kulturi in sploh v mestu zelo dobro pozna. Ukvarjal se je tudi z amaterskim gledališčem, bil aktiven na različnih področjih kulture, 26 let je risal karikature za Tednik oz. Štajerski tednik. Po izobrazbi je univ. dipl. pravnik, ki je bil do upokojitve zaposlen na Upravi enoti Ptuj.

Pri postavitvi identitetne zgodbe Ptuja je ključna vloga mesta. Hvalimo se, da je Ptuj rimska metropola, eno največjih mest v tistem času, pa smo vehemtno zaprli še tisto malo, kar smo svojčas imeli. Od te slave nimamo nič že skoraj petnajst let. Arheološki muzej ali zbirka, ki jo sedaj tako izpostavljamo, je lahko samo en segment v mestni zbirki. Tudi vsi objekti, staro mestno jedro, ume-

tnine, spomeniki in podobno, so del te zgodbe, ki mora biti koncentrirano prikazana po najsodobnejši muzeološki metodi.

Naša mestna zgodba bi morala biti celovita in predstavljena še atraktivneje, kot je zbirka neandertalcev v Krapini, ki je samo ena zbirka. Na Ptuj imamo na tisoče zgodb. Iz teh tisoč zgodb je treba napraviti celoto. V to celotno zgodbo morajo biti vključene tudi vse aktivnosti, ki danes obstajajo, ki jih prostovoljci, ljubitelji sami na nek način vzdržujejo, negujejo (npr. grajske igre, rimske igre, starodobni plesi itd.). A to zgodbo mora nekdo narediti.

Mestna zbirka – zgodba lokalne skupnosti

»To je tako velika zgodba, da ne more biti na plečih nekaj zaposlenih v muzeju, ki tudi niso strokovnjaki na vseh področjih. To mora biti internacionalna ekipa. Predlagati jo mora muzej, lokalna skupnost pa je tista, ki takšno zgodbo hoče imeti. Ni pa je mogoče postaviti v kratkem času, to je projekt, ki traja več let. Tudi prostor za mestno zbirko vidim. Postavil bi jo



Foto: Crtomir Gozdnik

Mestno zbirko bi lahko postavili v Mercatorjevo blagovnico, ki bo slej kot prej prazna, predlaga Miočinovič.

v Mercatorjevo blagovnico, ki bo slej kot prej prazna. V tem objektu je dovolj prostora za redno zbirko, manjše in večje občasne razstave, različne dogodke, material. Bolj poceni do primerne objekta ne bomo prišli. Zato smo tu, da se pogajamo. Poglejmo samo, koliko

smo bili pripravljeni dati za neke ponesrečene in zgrešene projekte na Ptuj: mestno gledališče, dominikanski samostan, da ne omenjam šolskih prostorov za Gimnazijo Ptuj, Šolski center Ptuj. Vse to so objekti, ki funkcionalno ne ustrezajo v celoti. Gimnazija ima

dvorano, ki je namenjena prezentaciji določenih prireditev, nima pa osnovne infrastrukture za zastopajoče. Meter za odrom je že betonski zid. Vse, kar smo počeli, smo počeli premalo dorečeno, premalo premišljeno. Kdo ni zagotovil denarja za projekte, ki se niso dokončali, pa je drugo vprašanje. Kdo je imel moč, da bi v Ljubljani izposloval še malo več denarja? Vsi ti objekti so prejeli tudi različne arhitekturne nagrade. Po zunanosti imam lahko zelo lepo urejeno ljubico, zmaga bo na tekmovanju za mis, ne bo pa mi znala skuhati, to je moj komentar ob vsem tem. Gimnazija je dobila neko oblikovno nagrado, dijaki in zaposleni pa so ob poletni vročini padali v nezavest, v objekt je teklo. Prvi ponesrečen objekt pa je bil Šolski center Ptuj, in to ne samo po kakovosti. Če so že gradili dvorano, bi morali narediti takšno, kot mora biti. Zdaj se je končno, po 40 letih in več, začela sanacija. Res smo eni nesrečniki, kar se tiče teh investicij, naložb, da se ne pogovarjamo o totalno zgrešenih investicijah, ki

so čisto osebnega karakterja, podtaknjene javnemu interesu, kot je tržnica. Nekaj milijonov dati za

Razstava »Zakladi, pričevanja Ptuja in Ormoža« temelj za oblikovanje stalne zbirke

»Leta 1987 je Pokrajinski muzej Ptuj v sodelovanju z Zgodovinskim arhivom Ptuj, Ljudsko in študijsko knjižnico Ptuj ter Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor v Cankarjevem domu, v sklopu serije razstav o kulturni dediščini slovenskih pokrajin, pripravil nadvse uspešno in odmevno razstavo Zakladi, pričevanja Ptuja in Ormoža. Ogledalo si jo je več kot 24.000 obiskovalcev, kar je bilo daleč največ med tovrstnimi razstavami. Ta razstava je dejansko ustvarila temelje za nadaljevanje oblikovanja stalne zbirke zgodovine mesta in pokrajine, vendar te priložnosti takrat nismo izkoristili. Po skoraj štiridesetih letih je že čas, da se nova generacija kolegov končno loti tega projekta, ki po svoji zahtevnosti in atraktivnosti prekaša toliko želeno arheološko zbirko, ki je idejno dejansko le specifičen del celovitega prikaza zgodovine našega širšega območja. In ga tudi dokonča,« poudarja Boris Miočinovič.

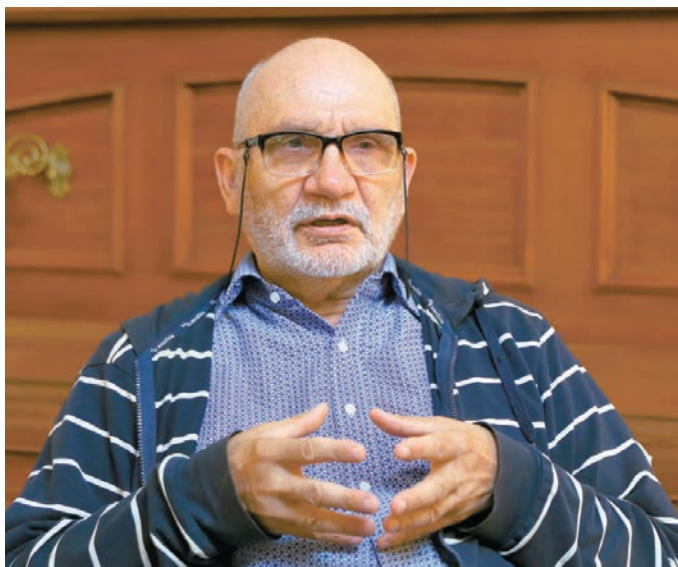


Foto: Crtomir Gozdnik

Boris Miočinovič: »Na Ptuj imamo na tisoče zgodb, ki jih moramo predstaviti kot atraktivno in privlačno celoto. Mestno zbirko na Ptuj postavljamo že štirideset let.«



Ptujski grad ni dovolj, da bi se predstavila



Foto: Črtomir Goznik

Na mestno zbirko se navezujejo aktivnosti: festivali, različni dogodki, stalne in občasne razstave, izdaja publikacij. Del identitetne zgodbe mesta so tudi rimske igre.

ravno ploščo, ki smo jo imeli tudi že prej, je neumnost,« pove Boris Miočinič.

Čas je za vizije in programe, ne pa osebe, ki bodo nekaj čudežno uredile

Mestna zbirka bi bila s svojimi aktivnostmi lahko tudi generator neke gospodarske prosperitete, turistične in druge, ker imamo gradiva za strokovno in atraktivno postavitev dovolj. Le-ta bi zagotovilo marsikoga pritegnila v naše mesto, in to ne samo enkrat. Eno leto je do lokalnih volitev. Prihajale bodo ponudbe različnih strank, zakaj bi jih volili. »Skraini čaj je, da se oblikuje vizija mesta, ki se ne bo spreminjala vsakih nekaj let, da se ne bo odstopalo od osnovnih smeri razvoja mesta na gospodarskem, socialnem, urbanističnem in kulturnem področju, znotraj katerega je tudi kulturna dediščina, aktualna produkcija, kot sta Art Stays, Arsana ipd., kar bi morala naša skupnost izpostavljati kot svojo vrednoto, potrebo, ki jo lahko ponudi tudi drugim. Dovolj časa je, da se naredi takšna vizija. Kako in s kom, tega ne bom razlagal; nismo več triletna demokracija. Čas je, da volimo program, ne pa neko osebo, ki bo nekaj čudežno uredila,« je prepričan Boris Miočinič.

Sam sicer ne bo kandidiral. Za takšno stvar mora biti človek 150–200-odstotno na razpolago, mora imeti toliko energije, da to izpelje, sam je nima več. Nekdo,

Direktor PMPO Aleksander Lorenčič: »V muzeju smo že pripravili predloge za tovrstno zbirko. Pri tem naj bi šlo za medinstitucionalno in interdisciplinarno sodelovanje. Za Ptuj kot zakladnico tisočletja, kot radi rečemo, bi bila mestna (zgodovinska) zbirka dodana vrednost. Ptujsko območje je postalo skozi zgodovino tako pomembno, da si vsekakor zasluži posebno stalno zbirko. Zgodovinska mestna zbirka bi lahko zajela zgodovinski razvoj ptujskega območja od prazgodovine do konca 20. stoletja. Predstavili bi lahko različne zgodovinske dogodke in aspekte, ki so vplivali na politični, gospodarski, vojaški in kulturni razvoj mesta. Pri njeni postavitvi bi morali zagotoviti širše sodelovanje institucij in strokovnjakov (PMPO, ZAP, KIP ...).«

ki je star čez 70 let, za to ni primeren. Zagotovo pa bi kandidiral v nekem urejenem sistemu, kot je to Dunaj, kjer bi bil lahko župan, kjer vse lepo deluje. Pri nas pa je žal tako, da se borimo s pločniki, cestami, kanalizacijo, z osnovnimi potrebami. Marsikje smo šele pri temeljih. Na nek način smo tudi ujetniki prehodov iz ene vladavine v drugo, kjer se tisto, kar je bilo prej, večinoma zaničuje, poskuša čim prej pozabiti. Mnogokrat pa bi bilo dobro, če bi določene pozitivne stvari bili sposobni prevzeti, jih nadaljevati in razvijati. Ko se je v začetku devetdesetih let družbeni sistem spremenil, smo določene stvari, ki so bile nastavljene odlično, opustili, kot je bila npr. sistematična prenova Ptujja po karejih starega mestnega jedra. Občina je bila takrat lastnica skoraj vsega stanovanjskega fonda in je lahko planirala. Zgodila pa se je denacionalizacija, privatizacija tega fonda, ko to ni bilo več mogoče. Vsak lastnik je od takrat težil k temu, da

je imel čim večjo korist zase. Skupnost takrat ni bila več v ospredju.

»Nismo prehitro začeli, prehitro je prišlo do sprememb«

»Eden takšnih projektov, ki je bil zastavljen in že obravnavan na IS SO Ptuj, žal pa se je ob prehodu v nov sistem podrl, je bila namešana ustanovitev kulturnega in turističnega podjetja, ki naj bi ga ustanovila muzej in TD Ptuj. Če bi to podjetje delovalo, kot je bilo zamišljeno, bi danes Ptuj kulturno in turistično izgledal drugače. Prepričan sem tudi, da bi marsikdo od teh ljudi, ki so takrat zapustili Ptuj, ostal. Mnogi bi tudi prišli, ne govorim o turističnem obisku, temveč o ljudeh, ki so vrhunski strokovnjaki na svojem področju, ki bi s svojim znanjem in kulturo obogatili naše mesto. Nismo prehitro začeli, bili smo pravočasni, ker je bil sistem že nastavljen in je to omogočil. Prehitro je prišlo do sprememb. Danes imamo neke stvari postavljene v funkciji, ki niso takšne, kot je bilo zamišljeno, namenjamo pa jim silno pozornost, kot je Zavod za turizem. Prepričan sem, da bi to podjetje prineslo Ptujju, širši okolici, do Ormoža in čez mejo, najmanj 2000 novih delovnih mest, če bi ga že takrat ustanovili. Danes takšno podjetje, ki služi javnemu interesu, potrebujemo še bolj kot nekoč. Samo čez mejo moramo pogledati, pa bomo videli, kako se to dela, da neka stvar živi in se razvija. Paradoks je, da imamo zavod, turistično gospodarstvo pa je ločeno od tega. Razvojnega preboja na Ptujju ni čutiti. Kje smo po razvitosti v primerjavi z evropsko, ljubljansko? To bi moral biti naš impulz, da pridemo do vizije, ki se je bomo držali vsi, jo izpopolnjevali, spreminjali glede na okoliščine, ne pa da prihaja do neprestanih rezov,« je pogovor sklenil Boris Miočinič.

Foto: Črtomir Goznik

usa zgodovina Ptujja.

MG

BRAČ – EDEN NAJLEPŠIH HRVAŠKIH OTOKOV

BRALCI in POSLUŠALCI Radia-Tednika Ptuj podali se bomo na 5-dnevno avtobusno potovanje

VRHUNCI POTOVANJA:

- Mesto Bol in podolgovat rt Zlatni rat
- Pokušina vina s prigrizkom v lokalni kantini
- Slikovito mestoce Milna
- Ladijski izlet s fish piknikom na otok Hvar
- Ogled in degustacija v muzeju olivnega olja

24. - 28. september

Iz mesta **Supetar**, kjer bomo nastanjeni, se bomo odpeljali do mesteca **Bol**, ki je s svojo znamenito plažo najbolj znana turistična točka otoka. Popolna modrina kristalno čistega morja obkroža **podolgovat rt**, ki je dolg skoraj pol kilometra in je deloma pokrit z gozdom. **Zlatni rat** je naravni fenomen, saj pod vplivi morskih tokov in morskega valovanja spreminja svojo obliko. V lokalni kantini bomo poskusili **otoško vino s prigrizkom**.

Obiskali bomo **slikovito mestoce Milna** na zahodni obali otoka Brača. Pravijo, da so sončni zahodi na vsem otoku najbolj slikoviti prav v Milni in morda bo zahajajoče sonce tudi nas razveselilo s svojimi barvami.

Podali se bomo na **ladijski izlet na otok Hvar** z vključenim **“fish piknik”** kosilom. Daljši postanek si bomo privoščili v mestih **Hvar** in **Palmižana** na **Paklenih otokih**. V **muzeju olivnega olja** v vasi Škrip, nam bodo predstavili tradicionalni postopek pridelave oljčnega olja na Braču. Oljarna je bila ustanovljena davnega leta 1864, z veseljem in radovednostjo si jo bomo ogledali in poskusili lokalne marmelade.

CENA 539€

CENA VKLJUČUJE:

- prevoz z udobnim turističnim avtobusom
- nastanitev v dvoposteljnih sobah v hotelu Aminess Velaris Casa *** Supetar
- 4 x polpenzion
- ladijski izlet s fish piknikom
- pokušina vina s prigrizkom
- ogled in degustacija v muzeju olivnega olja
- vse ogledne zunanosti po programu
- vodenje in organizacijo potovanja

Zagotovite si svoj sedež še danes in pokličite poslovalnico **Sonček**, **Slomškova ulica 5 na Ptujju**, 02 749 32 82!

Štajerski **TEDNIK**

RADIOPTUJ

SONČEK



AVTOR: MARJAN GRABNER	HITRO PREMI- KANJE V RAZLIČNE SMERI	IZVEDENKA ZA VEDO O SNOVEH	KIBELIN SVEČENIK	NASPROTNO OD MEHEK	NAŠA MLAJŠA PEVKA (ULA)	IDA LUPINO	FRANCOSKO MESTO OB VZNOŽJU VOGEZOV	FRANCOSKI FIZIK IN MATEMATIK (ANDRE MARIE)
MAJHNA POSODICA ZA SHRA- NJEVANJE ČESA								
POLOM DREVJA ZARADI VETRA								
VIDEZ, ZUNANJA PODOBA						LOJZE PETERLE		
						KAVELJ, KLJUKA		
ZVIŠANI TON G				VRHUNEC BOLEZNI IRSKI PEVEC MORRISON				
ANTON ČHOV			IZDELOVA- LEC VRVI ZNAMENITI MOST V BENETKAH					
MALO VREDNO BLAGO					ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER			
					NADSTROPJE			
VLOŽEK V PRVOTNO BESEDILO UKRAJINSKI PESNIK							DELOVNI SESTANEK	PESNIKI NEGRI IN ŠKERL
▶				SERVIRNI PLADENJ (POGOV.) REŽISER ANNAKIN				
						ANGLEŠKI PEVEC SHEERAN		
						NADA ŽGUR		
		HOTENJE, INTENCA SOL TITANOVE KISLINE						
	MASA V TONAH ZGODAJ DOZORELA RASTLINA							SRBSKO MESTO OB TISI
			Župnijska cerkev svetega Lovrenca se nahaja na hribu, s katerega se odpira pogled, ki seže od Sljemena nad Zagrebom prek brežiške doline in Krškega polja ter celotnih Gorjancev od Novega mesta in Kočevskega Roga. Prednica današnje cerkve je bila manjša gotska cerkev, ki so jo podrli. Poznobaročno župnijsko cerkev z dvema zvonikoma so gradili med letoma 1770 in 1795. Cerkev je začel zidati v baročnem stilu ljubljanski stavbenik Lovrenc Prager, delo pa je nadaljeval njegov sin Ignac, ki je v klasicističnem duhu poznega 18. stoletja poenostavil nekatere detajle. Popolnoma opremili so jo šele v drugi polovici 19. stoletja.					
ZNAK ZA NATRIJ IGRA LE Z GIBI TELESA								

? **GOGOLJ, Nikolaj** - ruski pisatelj ukrajinskega porekla (*Taras Buljba*), **KONVIKT** - dom za duhovniške pripravnike, **PRILAST** - zelena krma za živino

Tudi nad Ptujskim jezerom

Foto: Arhiv ST

Uprava za zaščito in reševanje načrtuje, da bo enota z lastnimi piloti povsem avtonomna do leta 2028. Pogoji, da lahko pilot samostojno opravlja naloge gašenja, pa je opravljenih 50 ur gašenja z inštruktorjem.

L.T.

Policija vabi srednješolce

Ur, Sta



Foto: GPU

Tedenski horoskop



Izpolnila se vam bo srčna želja. Teden čustvenih izlivov in turbulenc. Toda ljubezen vas bo na drugi strani naredila močnejše in tako boste na življenje pogledali drugače. Imeli boste polne roke dela in obveznosti in pri tem obstaja nevarnost, da se boste prehiteli. Srečen dan: sredo.



Veliko boste tehtali in se na koncu odločili, kaj vam je blizu. Spremembe, ki bodo prišle na dinamičen način, boste sprejeli z odprtimi rokami. Pravzaprav se boste morali postaviti zase in lučijte zrno od plev. Blesteli boste na delovnem mestu. Srčnega izvoljenca boste presenetili.



Duh prijateljstva vam bo podaril krila. Vsekakor se boste na pravilen način znali postaviti zase. Odprle se vam bodo nove poti in priložnosti. Okrepila se bo tudi samozavest in tako boste obveznostim v pogledu službe kos. Nakazano je nihanje v pogledu denarja.



Notranja moč se bo okrepila in po potrebi jo boste uporabili. Čas bo namenjen piljenju intuicije in prav bo, da se v tem poslušate. Dogodkov ne boste smeli prehitovati, ampak nekoliko počakajte. Na delovnem mestu se boste morali odločiti in k sodelovanju pritegniti tudi sodelavce.



Pred vami je nekoliko bolj umirjen teden – zadeve boste morali delati postopoma. Časa ne boste mogli prehitovati in vendarle se boste izkazali kot dober sogovornik. Notranji pogum se bo okreplil na delovnem mestu. Nekaj več predvidnosti bo v ljubezni, partnerju boste morali prisluhniti.



Čeprav boste precej nemirni, bo čas ugoden za odkrivanje novosti. Pravzaprav se boste šli tudi pustolovce in se svobodno odločili, kaj vas veseli. Odkrili boste svoje veselje in harmonijo. V ljubezni bo zapihal svoje vetrič in vezani se bodo morali bolj potruditi. Ljudje vam bodo učitelji.



Energija vam bo nekoliko bolj nihala – tako je bo enkrat več in drugič manj. Vzemite si kakšen dan dopusta in bodite ustvarjalni. V ljubezni boste zelo intuitivni in sledili boste svojim sanjam. Odrpse se vam bodo tudi možnosti za duhovno rast in osební razvoj. Opozorili boste nase.



Globoko v sebi se boste vprašali, kaj vam je blizu. Partnerjeva ljubezen vam bo v samopomoč in z njegovo pomočjo boste duhovno rasli. Za samske bo veljalo, da je pred vami teden romanc, in omenjeno bo treba izkoristiti. Zdravje: več se sproščajte in po potrebi telesu dodajate vitamine.



Največ možnosti v tednu, ki prihaja, boste imeli v komunikaciji in pri intelektualnih dejavnostih. Na vsak način boste želeli stopiti v ospredje in omenjeno vam bo uspelo. Ljudje bodo začutili pozitivno energijo in sledil bo plaz pohval. V ljubezni boste vrtali in kovali načrte.



Zdelo se bo, da hitite po prašni cesti. Tako boste v sebi našli priložnosti za dokazovanje. To bo tudi čas, ko boste več na poti in imeli pomembne kontakte s tujino. Sledi obdobje notranje rasti in priložnosti za harmonično izražanje v ljubezni. Splošni uspehi bodo na delovnem mestu.



Imeli boste paleto obveznosti in modro bo narediti urnik interesnih dejavnosti. Pravzaprav se boste na svoj način odločili, kaj vas veseli in kaj bi radi spremenili. Narava in sveži zrak vas bosta poživila in napolnila z dodatno energijo. V partnerju boste spoznali prijatelja in zaupnika.



Umetniške duše bodo našle
navdih in lahko bodo ustvarjale
svojo umetnino. Čas bo namenjen
predvsem službenim obveznostim
in projektom. Čeprav bo prizvok
počitnic močan, si izoblikujte svoja
stališča in se potrudite. Označevala
vas bo intuitivna energija.

Slovenija, Podravje • Nekatera gospodinjstva bodo plačevala več, druga manj

Za zeleno elektriko bomo spet prispevali od 58 do 100 evrov letno

Cene elektrike in predvsem način obračunavanja so nekaj časa burili duhove, a zneski na položnicah bodo zdaj nekoliko višji zaradi ponovne uvedbe plačevanja prispevka za obnovljive vire energije (OVE) ter soproizvodnjo toplote in električne energije (SPTE). V povprečju bomo plačevali od malo manj kot pet do malo več kot šest evrov na mesec.

Gospodinjstva so bila plačila prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (tako imenovani prispevek OVE) začasno oproščena ob izbruhu pandemije covida-19 leta 2020 ter na začetku leta 2022 zaradi podražitev energentov. Kasneje je sledila še oprostitve v okviru ukrepov ob energetski krizi od druge polovice leta 2022, ko je bila med drugim uvedena tudi regulacija drobnoprodajnih cen električne energije.

Prispevek OVE in SPTE znova velja

S 1. julijem gospodinjstvi odjemalci znova plačujejo prispevek za OVE in SPTE. Nekateri odjemalci bodo plačevali več, drugi manj. Prispevek bodo morali poravnati tudi nekateri imetniki samooskrbnih sončnih elektrarn, čeprav ne vsi.

Vlada uredbe o oprostitvi plačila prispevka ni podaljšala, kar je bilo tudi napovedano. Tako bomo za julij spet plačali ta prispevek, ki ga bodo dobavitelji obračunali na avgustovskih položnicah.

Kot so pojasnili na ministrstvu, bo povprečni znesek položnice za gospodinjstvega odjemalca z letno porabo 4030 kilovatnih ur in dvotarifnim merjenjem za mesec julij višji za 4,83 evra z DDV. Skupni znesek položnice bo tako povprečno 68,80 evra.

Nekaj časa je veljala delna ali celotna oprostitev plačila

Gospodinjstvi so bili kar dolgo oproščeni plačevanja prispevka – sprva popolnoma med februarjem in aprilom 2022, nato delno od septembra 2022 do avgusta 2023, ko je veljala polovična oprostitve. Ponovna polna oprostitve je veljala od novembra 2023 do decembra 2024.

Zaradi sprememb pri obračunu omrežnine se je vlada novembra lani odločila, da ukrep oprostitve podaljša do konca visoke sezone, torej marca, nato pa ga je še podaljšala do konca junija.

Stari in novi način obračuna

Medtem so pristojni pripravili nov način obračuna prispevka OVE

in SPTE, ki se bo prvič uporabil v tem mesecu. Prej se je prispevek obračunaval na podlagi administrativne moči – na primer za 7 kilovatov moči je znašal 5,17 evra oziroma 6,31 evra z DDV. Po novem se bo obračun izvajal glede na dogovorjeno obračunsko moč.

V nizki sezoni (med marcem in novembrom) se bo upoštevala moč v časovnem bloku 2, v visoki sezoni (od novembra do vključno februarja) pa v časovnem bloku 1. Nova tarifa znaša 0,77562 evra na kilovat moči, z DDV pa 0,94626 evra.

Skupni znesek bo nižji, a le za nekatere

Gospodinjstvo z dogovorjeno močjo 5,1 kilovata v obeh časovnih blokih bo julija in novembra plačalo 4,83 evra. Po starem obračunu bi bil ta znesek 6,31 evra. Letni zne-



Foto: A. Petelinšek

65 odstotkov odjemalcev, ki so se odločili za znižanje dogovorjene moči, je bilo pri tem uspešnih.

sek bo zdaj 58 evrov, prej je znašal dobrih 76 evrov.

Gospodinjstvo z višjo dogovorjeno močjo bo po novem plače-

valo več. Če so jim prej na podlagi administrativne moči 7 kilovatov zaračunali 6,31 evra, bodo zdaj zaradi dogovorjene moči 7,5 (blok 1)

in 9 kilovatov (blok 2) plačali 8,89 evra julija in 7,10 evra novembra. Letni strošek bo narasel na skoraj 100 evrov.

Večja dogovorjena moč pomeni višje stroške

Dogovorjena moč, ki jo določi elektrooperater glede na obremenitve posameznega gospodinjstva, vpliva ne le na omrežninsko postavko, temveč tudi na višino prispevka OVE in SPTE. Večja moč v blokih pomeni višje stroške.

Če bo dogovorjena moč nižja od prejšnje administrativne, bo prispevek manjši; če pa bo višja, bo temu primerno tudi znesek višji.

A. Zupančič

Prispevek za lastnike sončnih elektrarn

Prispevek bodo plačevali tudi uporabniki samooskrbnih sončnih elektrarn, a ne vsi. Obračun bo temeljil na razliki med dogovorjeno močjo v blokih 1 in 2 ter priključno močjo naprave.

Na primer, če ima gospodinjstvo sončno elektrarno z močjo 11 kilovatov in dogovorjeno moč 7,4 kilovata, znaša razlika -3,6, zato prispevka ne bodo plačevali.

Če pa ima gospodinjstvo priključno moč 11 kilovatov, dogovorjeno moč pa 12,5 kilovata (blok 1) in 13 (blok 2), bo plačevalo prispevek za razliko - 1,5 kW v visoki sezoni (1,42 evra mesečno) in 2 kW v nizki (1,89 evra mesečno). Letni strošek bo tako nekaj manj kot 21 evrov.



Foto: Arhiv Svet24

Slovenija, Podravje • Lastniki spačkov z vsega sveta se družijo v Postojni

Če ste lastnik ali ljubitelj spačkov, se zapeljite v Postojno

Postojna bo do nedelje gostila 25. svetovno srečanje prijateljev avtomobila 2CV, po domače spačka, ki ga organizira Citroen klub Slovenije. Na srečanju, to bo drugo svetovno srečanje v Sloveniji, pričakujejo več kot 8000 gostov z okoli 4000 avtomobili.

Spaček je tako ali tako tudi ikona slovenskih cest, te avtomobile so v Cimosu izdelovali od 1972 do 1984, vsega skupaj pa so z modeli diana, ami in GS sestavili okoli 90.000 primerkov.

To pot se bodo v Postojni, kjer se je dogajanje dejansko že začelo, zbrali ljubitelji spačkov iz 30 držav iz celega sveta, petdnevno dogajanje pa se bo odvijalo na športnem letališču v Postojni.

Predsednik organizacijskega odbora Luka Stare je ob začetku srečanja povedal: »Res nam nekoliko nagaja vreme, a smo bili na to dobro pripravljeni. Od 650 članov Citroen kluba Slovenije je več kot polovica prostovoljcev, ki pridno skrbijo, da vse poteka tako kot mora. Večjih zastojev ob vstopu na prizorišče ni. Gostje so veseli, da so končno 'doma'.«

Kot pravi organizator, Citroen društvo Slovenije, bodo aktivnosti prilagojene obiskovalcem vseh starosti, pripravili pa bodo pester program, od panoramskih voženj po Notranjski, tekmovanja v spretno-

stni vožnji in spretnosti razstavljanja in sestavljanja spačkovega motorja, izbora najbolj ohranjenih ali predelanih modelov, tržnice z rezervnimi deli, retro dodatki in ročno izdelanimi spominki.

Pester program v Postojni in okoli nje

Zvrstili se bodo tudi večerni koncerti, potopisna predavanja in teh-

nične delavnice, razstava izbranih vozil in eksponatov v kulturnem domu Postojna ter fotografska razstava po ulicah mesta s prizori iz zgodovine modela 2CV. Vsak dan bodo potekale igre za otroke, na prizorišču bo tudi mladinski šotor, ki bo ponudil prostor za druženje in zabavo mladim. Po srečanju bodo organizirali tudi izlete po Sloveniji, so zapisali na spletni strani Občine Postojna.



Foto: Citroen klub Slovenije

Svetovno srečanje prijateljev 2CV je mednarodna prireditev, ki poteka vsaki dve leti. Dogodek pritegne več tisoč ljubiteljev spačkov iz vsega sveta, tudi iz ZDA, Avstralije, Južne Amerike, Afrike in Evrope. Njegov namen je ohranjanje dediščine teh kulturnih vozil. Letošnje srečanje je 25. po vrsti. V Sloveniji so ga prvič organizirali pred 30 leti v Mariboru.

Spaček se ne da

Citroen 2CV je bil zasnovan kot preprost, zanesljiv in dostopen avtomobil za vsakogar. Leta 1948 so ta model prvič uradno predstavili na pariškem avtomobilskem salonu. Z več kot petimi milijoni izdelanih primerkov, zadnji je bil izdelan na Portugalskem leta 1990, je spaček preoblikoval avtomobilsko kulturo Evrope.

Danes ta avtomobil še vedno živi ne le kot zbirateljski eksponat, ampak ga vozijo po vsem svetu, njegovi ljubitelji pa se organizirajo v društva in klube.

A. Z.



Foto: Wikipedia

Izdelovali so ga 42 let

Citroen 2CV ali po domače spaček pa so izdelovali 42 let, od 1948 do 1990, prvi prototipi so nastali že pred drugo svetovno vojno. Zasnovan je bil tako, da je lahko uporabnik z njim prevažal jajca, a se ta med vožnjo niso razbila, se odpravil do zidanice in je v vsem utelešal francoski pragmatizem in neustavljivo željo po udobnem vzmetenju, ki je dolga desetletja krasilo francoske avtomobile. Bil je preprost, poceni in simpatičen vse do zadnje generacije, ko ga je po petih milijonih izdelanih vozilih dokončno povozil čas.

Citroen je želel nadaljevati to zgodbo s podobnimi modeli, kot so bili ami, visa ali axel, a uspeha niso mogli ponoviti.

Spačka so po dobi proizvodnje prehiteli prenekateri njegovi sodobniki, kot že omenjeni mini, pa volkswagen hrošč (1939–2003), renault 4 (1961–1992), ki smo ga Slovenci poznali kot katrco in so jo celo izdelovali v Litostroju in Novem mestu, volkswagen transporter (1949–2013), fiat 126 (1972–2000) ali hindustan ambassador (1957–2014).

kmetijska zadruga
PONUDBA VELJA OD 26.6. DO 8.8. 2025 oz. do razprodaje zalog!

www.kz-ptuj.si

GNOJILO NPK
15-15-15 2,5 KG

5,15

GNOJILO VETISA
CVET 750 G

6,40

FIORAND
ANTIVESPE
SPREJ
PROTI OSAM

9,99
9,49

MOTORNA KOSA
FS 55R

280,25

PLANTELLA
NATUR
500 ML

8,00
6,80

PLANTELLA
KENYATOX
750 ML

13,65
11,60

NARAVNA
PREPREKA
ZA POLŽE

1 kg
BIOVENTIS

4,79
4,55

ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO
STIHL HSA 50 KPL

350,00

NAJBOLJ
BRANA
slovenska
tedenska
revija

VALENTINA PLASKAN
JE ZAROČENA
Z Dinom srečna do neba

POL STOLETJA METKE ALBREHT
Ne iščem popolnosti, temveč ravnesje

VESELA NOSEČNICA VIKTORIJA
BENCIK EMERŠIČ
Le še nekaj tednov do poroda

TIM GAJSER JE ŠEL NA KOLENA
S Špelo na poti do oltarja

Na izbranih prodajnih mestih na voljo
v kompletu z revijo **Jana**, za samo **5,29 EUR**
in v kompletu z revijo **Vklop Stop**, za samo **4,99 EUR**.

www.salomongroup.si

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK	
PETEK, 01. avgust	NEDELJA, 03. avgust
00:00 Video strani 08:00 Jutranja telovadba 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 09:00 Regijsko srečanje pihalnih orkestrrov 1.del 10:10 Utrip Ormoža 11:00 Ptujška kronika 11:30 Območna revija mladinskih PZ 12:40 Območna revija otroških PZ 13:30 Starpoint prodajno okno 14:40 Italijanska trgovina – v živo 18:00 50. let Moškega PZ Grajena 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 20:00 Za prijatelje 21:00 Polka in majolka 22:00 Astro – v živo 23:00 Starpoint prodajno okno 00:05 Video strani	00:00 Video strani 08:00 Jutranja telovadba 08:30 Otroške oddaje 09:00 Valeta OŠ Hajdina, 2025 11:25 Kronika iz občine Videm 13:00 Košnja, kot nekoč na Polenškaku 13:20 31. praznik Občine Dornava 14:35 160 let pihalnega orkestra Ptuj 2015 16:00 Praznik Radia Ptuj in Štajerskega Tednika 18:00 150 let Gimnazije Ptuj 20:00 Ob 30. Občinskem prazniku Starše 21:30 Žetev v Zlatoličju 21:50 Video strani
SOBOTA, 02. avgust	PONEDELJEK, 04. avgust
00:00 Video strani 08:00 Jutranja telovadba 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 09:00 Košnja kot nekoč v Šturmovcih 10:10 Ptujška kronika 10:40 Utrip Ormoža 11:45 28. občinski praznik Občine Zavrč 13:10 Starpoint prodajno okno 14:15 Video strani 17:00 Starpoint prodajno okno 18:00 50. let Moškega PZ Grajena 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 20:00 Občinska revija glasbenih zasedb Markovci 21:10 Polka in majolka 22:10 Starpoint prodajno okno 23:15 Video strani	00:00 Video strani 08:00 Jutranja telovadba 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 09:00 Ob državnem prazniku v Zg. Leskovcu 09:40 Ptujška kronika 10:10 Utrip Ormoža 11:15 Lancova vas knjiga in okrogla miza 13:00 Oddaje gluhonemih 13:30 Italijanska trgovina – v živo 18:00 Kronika iz občine Videm 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja 20:00 Občinska revija glasbenih zasedb Markovci 21:05 Žetev v Prvencih 21:30 Starpoint prodajno okno 22:30 Video strani

NAROČI ŠTAJERSKI TEDNIK IN SI ZAGOTOVI PRIVLAČNO NAGRADO!

Postanite novi naročnik Štajerskega tednika in oblecite praktičen brezrokavnik!

Če še niste naročnik, a bi to radi postali, je zdaj pravi čas. Vsi, ki se boste v času
trajanja akcije naročili na Štajerski tednik, boste prejeli unisex športni brezrokavnik
z ukrojeno podaljšano hrbtno stranjo, primeren za pomlad, poletje in jesen.

Do nagrad ste upravičeni novi naročniki, ki pred tem vsaj 6 mesecev niste bili naročeni na
Štajerski tednik in se zavežete, da boste naročnik ostali vsaj eno leto.

NAROČILNICA ZA
Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____
Telefon: _____
Datum naročila: _____
E-naslov: _____
Podpis: _____

☐ Soglašam s prejetjem računov na elektronski naslov (e-mail)

Želena velikost: ☐ M ☐ L ☐ XL ☐ 2XL

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.
Hkrati potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik.

RADIO TEDNIK Ptuj, d.o.o.
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

**Športni brezrokavniki so na
voljo v modri barvi v velikostih:
M, L, XL, 2XL (samo do porabe zalog)**

S SKLENITVIJO NAROČNIŠKEGA RAZMERJA PRIDOBITE TUDI DRUGE UGODNOSTI:

- 20 brezplačnih prilog s koristnimi nasveti
- 20-odstotni popust pri naročilu malih oglasov v Štajerskem tedniku
- Vsak teden reviji Stop in Čvek za ugankarje
- Izbrani izleti po ugodnejših cenah

POSTATI NAROČNIK ŠTAJERSKEGA TEDNIKA SE RES SPLAČA!

Štajerski **TEDNIK**

Z VAMI VSAK PRVI PONEDELJEK V MESECU

8 / AUGUST 2025

naša žena

slovenska in ŽENSKA družinska revija

UROŠ BUH: VSI NA KOLO

MAMINO TELO IN VAŠE ZDRAVJE

SE PREHITRO STARATE?

NARAVNO: DIŠI PO ZDRAVJU

KAKO REŠITI TEŽAVE S PRIDELKOM?

TEMA MESECA:

POČITATEK SLABE VESTI

ŽEV PRODAJI!

www.salomengroup.si

Prva slovenska ženska in družinska revija.

Naročite se na brezplačni telefonski številki 080 4321 ali na www.trafika24.si



**Vsak
četrtek!**

+ TV SPORED
na 36 straneh

STOP

+ SPORED

Naročite se na brezplačni telefonski številki **080 4321** ali na www.trafika24.si

ARNUŠ
OKNA VRATA d.o.o.

PVC OKNA, VRATA, SENČILA

www.roletarstvo-arnus.si

02 788 54 17 041 650 914

Mariborska cesta 27b, SI-2250 Ptuj

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova dva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. HORVAT WOOD, d. o. o., Moškanjci 1i. Tel. 051 667 170.

BUKOVA dva prodam. Razrezana na 25, 33 ali 50 cm. Tel. 041 893 305, e-naslov: info@lesgrad.si, Lesgrad, d. o. o., Mlača 3, Loče.

SERVIS gospodinskih aparatov in elektronskih naprav. Storitve na terenu Ljubot Jurič, s. p., Borovci 56b, 2281 Markovci. Tel. 041 631 571.

POLAGANJE robnikov, tlakovcev, postavitev ograj, rezanje žive meje, košnja, čiščenje parcel, kleti in drugih prostorov za odvozom, nudimo kombi in kiper prevoze. Tel. 031 733 112. Srečko Turk, s. p., Muretinca 44a, Gorišnica.

FASADE izolacijske, stiropor, volna, zaključni ometi, subvencije, vsa slikopleskarska dela, v prednaročilu popusti. Jože Voglar, s. p., Zavovci 98. Tel. 041 226 204.

KMETIJSTVO

KOKOŠI NESNICE RJAVE, GRAHASTE, ČRNE IN BELE tik pred nesnostjo. Brezplačna dostava. Vzreja nesnic Tibaot, Babinci 49, Ljutomer, tel. 02/582-14-01; info.nesnice@gmail.com.

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, sisterno za gnojnoev, krožne brane, cepilnik za drva in drugo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

NESNICE, mlade, cepljene, hisex, rjave, v začetku nesnosti, prodam, vsak dan od 8. do 17. ure. Soršak, Podložje 1, Ptujaska Gora. Tel. 041 694 124.

KOKOŠI NESNICE, rjave, leghorn, grahaste, črne in peščene, prodamo in dostavim. Kmetija Šraj, Čadramska vs 19, Poljčane, 031 751 675.

NESNICE, rjave, črne, grahaste in bele, leghorn, 17-tedenske. Naročila sprejemamo po tel. 040 531 246. Možna dostava. Kmetija Rešek, Starše 23.

PRODAM prašiče – odojke. Aleš Plohl, Cvetkovci 45, Podgorci. Tel. 041 181 857.

NEPREMIČNINE

PRODAMO - RUCMANCI, čudovito posest z 2 stanovanjskima stavbama, letnik 1900 in 1946, obnovljeni, velikosti 90m² in 32,4m² z 8.398 m²

Cena: 153.000 Eur.

Tel.: 070 826 220

ali 02/6208 816.

 **RE/MAX**
POETOVOIO

www.re-max.si/Poetovio

ORMOŽ – SKOLIBROVA ULICA 9, 2-sobno, generalno prenovljeno stanovanje oddam v najem, prodam ali zamenjam za drugo nepremičnino. Miran, telefon 040 585 412 ali 040 842 393.

Štajerski **TEDNIK**
v digitalni knjižnici:
www.dlib.si

*Niti z bogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te zgleda je prerano,
v naših srcih boš ostal.*

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega moža, očeta,
strica, svaka, bratranca, nečaka in botra

Draga Rodoška
IZ ULICE 5. PREKOMORSKE 14
PTUJ

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala za izrečene besede sožalja, tople stisk roke, za svete maše, sveče in darove.

Hvala patru Milanu Kosu za opravljen pogrebni obred in sveto mašo, govornici Tei Gajšek, pevcem za odpete pesmi, molivki in Javnim službam Ptuj.

Hvala tudi vsem bivšim sodelavcem Mercatorja, Nizkih gradenj in Stanovanjskega servisa Ptuj, hvala njegovim sošolcem iz 8. razreda. Iskrena hvala tudi ekipi nujne pomoči. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Naj počiva v miru!

Žalujoči: vsi njegovi

*Solza kane iz očesa,
pred menoj je tvoj obraz,
odšel si brez slovesa,
mirno spiš in čakaš nas.
Ni večje bolečine kot v dneh
žalosti nositi v srcu
srečnih dni spomine.*



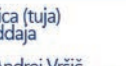
SPOMIN

Mineva leto žalosti,
odkar si mirno in tiho
odšel, dragi sin in brat

Kwirin Cafuta
IZ POBREŽJA – VIDEM

Hvala vsem, ki se ga spominjate in prižgete svečko.

V žalosti mama in brat Bojan z družino

 PETV PTUJSKA TELEVIDEA		 PISANA		 ZABAVNA		 AKTUALNA	
PETEK 1. avgust				NEDELJA 3. avgust			
7:30 Glasbena osmica (tuja)	8:00 Zogarija 10. oddaja	8:30 Klepet ob kavi	9:10 Klepetalnica: Andrej Vršič	9:45 Od mlina do mlina 1. oddaja	10:00 Tele M	10:15 Pomurski tednik	11:30 Pogled nazaj
12:00 Ptjska kronika	12:20 Portal	12:55 Cista umetnost – julij	13:10 Tempo 26. oddaja	13:40 Tele M	14:00 Videostrani	18:00 Ptjska kronika	18:20 Glasbena osmica (slo.)
18:50 Otroški kotiček 6. oddaja	19:25 Iz dežele ob Muri	19:45 Mestni stolp Ptuj	20:00 Ptjska kronika	20:20 Art Stays 2025	20:30 Glasba za vse	21:00 Cista umetnost – julij	21:35 Pogled nazaj
22:00 Ptjska kronika	22:20 Klepet ob kavi	23:00 Od mlina do mlina 3. oddaja	23:15 Dober večer	00:25 Videostrani			
SOBOTA 2. avgust				PONEDELJEK 4. avgust			
7:30 Glasbena osmica (slo.)	8:00 Zogarija 11. oddaja	8:30 Klepet ob kavi	9:10 Slavnji macki	9:45 Serenade slovenskih popevk	10:00 Tempo 26. oddaja	11:20 Cista umetnost – julij	12:00 Pregled tedna
12:30 Portal	13:05 Pomurski tednik	14:20 Pogled nazaj	14:50 Videostrani	18:00 Ptjska kronika	18:20 Glasbena osmica (tuja)	18:50 Otroški kotiček 11. oddaja	19:25 Cista umetnost – julij
20:00 Pregled tedna	20:30 Pogled nazaj	20:55 Glasba za vse	21:25 Iz dežele ob Muri	21:45 Od mlina do mlina	22:00 Ptjska kronika	22:20 Klepetalnica: Andrej Vršič	22:55 Od mlina do mlina
23:25 Dober večer	00:35 Videostrani						
7:30 Glasbena osmica (tuja)	8:00 Zogarija 12. oddaja	8:30 Serenade slovenskih popevk	9:35 Baletna predstava	10:15 Dober večer	11:05 Tempo 26. oddaja	11:30 Iz dežele ob Muri	12:00 Pregled tedna
12:30 Glasba za vse	13:00 Pogled nazaj	13:25 Cista umetnost – julij	14:00 Od mlina do mlina	14:45 Videostrani	18:00 Ptjska kronika	18:20 Pogled nazaj	19:00 Glasbena osmica (slo.)
19:30 Otroški kotiček 10. oddaja	20:00 Pregled tedna	20:30 Portal	21:05 Klepetalnica: Helena Aplenec Golnar	21:35 Art Stays 2025	21:45 Mestni stolp Ptuj	22:00 Ptjska kronika	22:20 Cista umetnost – julij
22:55 Pomurski tednik	00:30 Videostrani						
PONEDELJEK 4. avgust				PONEDELJEK 4. avgust			
7:30 Glasbena osmica (slo.)	8:00 Zogarija 13. oddaja	8:25 Pomurski tednik	9:40 Iz dežele ob Muri	10:00 Tele M	10:15 Preglednik Tele M	10:40 Glasba za vse	11:20 Cista umetnost – julij
12:00 Pregled tedna	12:30 Klepetalnica: Helena Aplenec Golnar	12:50 Tempo 26. oddaja	13:30 Od mlina do mlina	14:10 Tele M	14:25 Preglednik Tele M	14:55 Videostrani	18:00 Pregled tedna
18:30 Glasbena osmica (tuja)	19:00 Otroški kotiček 20. oddaja	19:25 Cista umetnost – julij	20:00 Pregled tedna	20:30 Portal	21:05 Pogled nazaj	21:45 Art Stays 2025	22:00 Pregled tedna
22:30 Klepet ob kavi	23:10 Dober večer	00:20 Videostrani					

Ptujski televizija PetV, T: 02 590 880 28, info@pettvv.com, pettvv.com

telemach

ARIO

ta

Telekom Slovenija

Štajski TEDNIK

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktorica: **Monika Kolarič**
 Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
 Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
 Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Estera Korošec**
 Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
 Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
 Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**

Naročniška razmerja: NAROČNINE SALOMON, obo 43 21,
narcocnine@salomon.si

Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri OTP banka d.d.

E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si

Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-30

Sprejem malih oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si

Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20

Internet: www.tednik.svet24.si, www.radio-ptuj.svet24.si

Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujskega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torkel in petek.

Cena izvoda v torek s Čevkeci 2,30 EUR in v petek z revijo Stop 2,30 EUR.

Celoletna naročnina: 230,00 EUR, za tujino v torek 206,80 EUR, v petek 233,20 EUR.

Nenaročenih fotografij in kopirisoev ne vračamo in ne honoriramo.

Tisk: Salomon, d. o. o. Rokov na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019). Tiskana naklada: 10000 izvodov.

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.

Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

Ptuj • Pestro poletje v Mladinskem centru Ptuj

Učenje tujih jezikov za 15 evrov

Mladinski center Ptuj tudi v avgustu pripravlja pestro ponudbo delavnic, tečajev in aktivnosti za otroke in mlade.



Foto: CG

Tudi starejši osnovnošolci imajo veliko možnosti za kakovostno preživljanje počitniških dni.

Zaradi omejenega števila mest so prijave obvezne, prispevek staršev pa znaša 15 evrov za posamezno dejavnost. Program je namenjen predvsem otrokom, starejšim od devet let. Drugi avgustovski teden, od 4. do 8. avgusta, bo potekalo tematsko druženje z naslovom Poletni otroci narave. Udeleženci bodo en dan zavijali rokave in izvedli čistilno akcijo ter s skupnimi močmi polepšali del mesta. Drugi dan bodo iz recikliranih materialov ustvarjali igrače za živali. Posvetili se bodo tudi rastlinam, jih sadili in se naučili, kako iz potaknjencev doma vzgojiti nove. V istem terminu bodo na voljo tudi poletne ure španščine za otroke, starejše od 10 let. Tečaj je zasnovan kot majhno jezikovno potovanje v svet igre in ustvarjalnosti. Poteka pod mentorstvom Donie Donoso, ki s svojim temperamen-

tom in ljubeznijo do jezika poskrbi, da vsak lahko naredi korak bliže samozavestni rabi španščine. Od 18. do 21. avgusta bo potekal hitri tečaj italijanščine. Otroci bodo skozi igre, smeh in zabavne naloge spoznavali osnovne besede, fraze in zanimivosti italijanskega jezika. Zadnje dni pred začetkom novega šolskega leta bodo namenili slam poeziji in osnovam boksa.

EK

**OKNA, VRATA
GARAŽNA VRATA**

www.naitors.si

NAITORS d.o.o.

Tel.: 02 741 13 80,
Mob: 031 793 204

Gorišnica 1, Gorišnica

Slovenija • Zaradi milejših zim ostajajo štoklje v domačih gnezdih

Letos rekordno število mladičev belih štokelj

V Sloveniji je letos gneznilo 321 parov belih štokelj, iz gnezd pa je poletelo 807 mladičev, kar je 134 mladičev več kot lani, kaže najnovejši popis, ki ga od leta 1999 izvaja Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Kot so izpostavili, gre za najvišje številke doslej. Vseslovenski popis bele štoklje društvo izvaja po mednarodno uveljavljeni metodi. Konec junija in v začetku julija obiščejo vsa znana gnezda bele štoklje ter preverijo zasedenost in gnezditveno uspešnost, so pojasnili. Pomemben del popisa je tudi pogovor z domačini, ki jim vsako leto posredujejo dragocene informacije o poteku gnezdenja, bojih za gnezdo, prihodu štokelj in drugih zanimivostih.

Rekordi že tretje leto zapovrstjo

Bele štoklje so nas z rekordno zasedenostjo gnezd razveselile že leta 2023, leta 2024 pa skupaj



Foto: Urška Očko

Na popisu so člane DOPPS razveseljevala polna gnezda mladih štokelj.

z rekordno zasedenostjo še z rekordnim številom poletelih mladičev – pri nas je gneznilo 311 parov, poletelo pa je 673 mladičev. Letos smo te številke še presegle. Milejše zime beli štoklji omogočajo krajše selitve ali celo prezimovanje v

Evropi, bližje gnezditvenim območjem, so pojasnili. V minuli zimi so tako zabeležili rekordno število prezimujočih štokelj – najmanj 20. Obstaja verjetnost, da je v Sloveniji prezimovala še kakšna štoklja več, so dodali. Tudi višje povprečne temperature v spomladanskih mesecih po navedbah društva očitno pozitivno vplivajo na bele štoklje. Te jim skupaj z zgodnejšimi prihodi omogočajo, da začnejo gnezditvi prej, ter ugodno vplivajo na preživetje mladičev in količino dostopne hrane.

Ur

Kako gre štokljam drugod?

Tudi v večini držav Evrope, Bližnjega vzhoda in severne Afrike, kjer bela štoklja gnezdi, populacija kaže pozitiven trend. Preliminarni rezultati 8. mednarodnega cenusa bele štoklje, ki je potekal leta 2024 pod koordinacijo NABU, kažejo, da se je svetovna populacija štoklje v zadnjih desetih letih povečala za dobrih 20 odstotkov.

Ker ga je kraljica mojega srca preveč kronala,
sem pristal med kralji ulice.
* * *

Grobarjem ni treba poglobljati poklicnega znanja več kot do meter osemdeset.
* * *

Čprav sem povsem zdrav, se me delo izogiba,
kot da bi imel kugo in ebolo.
* * *

Priprava zadnje večerje je za mojo chefico mala ma'ca.
* * *

Ko začne žena mlatiti prazno slamo,
si na glavo nadenem čelado.
* * *

Mladi ženini so tako slepi in gluhi od ljubezni,
da med zvonjenjem orkestra poročnih zvonov ne zaznajo zvoka navčka.

AFORIZMI BY FREDI

Nagradno turistično vprašanje

Ptujska poletna noč, največje druženje na ptujskih ulicah in trgih

Danes in jutri bo na ptujskih ulicah in trgih nadvse živahno. Prihaja tradicionalna Ptujska poletna noč z najrazličnejšo glasbo, zabavno in kulinarčno ter drugo ponudbo. Potekali bodo številni koncerti.

Jutri bo na dvorišču Stare steklarske prvič na obisk vabil vinski koteček. Na zaključni koncert vabijo tudi mladi ptujski bendi, udeleženci Poletne šole glasbenih skupin in Mladi ptujski MužiCarji. Na mestni tržnici bodo nočjo zabavali Dejan Dogaja, Drugo dugme in skupina Smile, v soboto Ines Erbus in Razigrani. V dominikanskem samostanu bo jutri nastopil Emkej z MužiCarji. Na Novem trgu je svoj prostor dobila igriva ulica, Lokalno bo Art promenado postavil v Miklošičevi ulici. V hotelu Mitra bodo jutri premierno predstavili dokumentarni film Bobnarji na gradu Ptuj, že danes pa v okviru iPtuj Deset zakladov Ptuja in platformo iPtuj.

Že v torek pa bodo ptujske ulice in trge zasedli ponudniki najrazličnejših izdelkov v okviru tradicionalnega Ožbaltovega sejma, enega treh najstarejših ptujskih tradicionalnih sejmov. Ptuj je dobil sejemske pravice že konec 9. stoletja, ponovno pa konec 10. stoletja. Ptujske sejme so prištevati k pomembnejšim, saj jim je pravico do trgovanja podelil vladar. Poseben sejmski red pa je omogočal nemoteno trgovanje.

Začelo se je tradicionalno poletno ocenjevanje krajev, zgodovinskih jeder, izletniških točk,

kampov, glampingov in tematskih poti po vsej Sloveniji. Le-to poteka že 34. leto in je eden najprepoznavnejših projektov na področju trajnostnega in vključevalnega turizma. Njegovo bistvo ni zgolj v zunanji urejenosti krajev, temveč predvsem v kakovostni in pristni izkušnji obiskovalcev, ki jo ustvarjajo domači prebivalci in celotna skupnost. Moja dežela 2025 bo tako potekala v iskanju pristne gostoljubnosti. Člani strokovne komisije Turistične zveze Slovenije bodo do konca avgusta obiskali prijavljene destinacije in preverili, kako gostoljubni so v lokalni skupnosti do obiskovalcev. Med 15. avgustom in 15. septembrom bo potekalo tudi spletno glasovanje ter izbira krajev in izkušenj, kjer so obiskovalci

občutili najpristnejšo dobrodoščilo. Svečana podelitev zlatih, srebrnih, bronastih in zelenih znakov gostoljubnosti bo 10. novembra na Brdu pri Kranju, kjer bodo letos potekali Dnevi slovenskega turizma. Pogledali smo po posameznih kategorijah letošnjega projekta in ugotovili, da so naši kraji izjemno slabo zastopani. Nobenega ni med naj turističnimi kraji, prepoznavnimi turističnimi kraji in vzhajajočimi turističnimi kraji ter v kategorijah kampi, glampingi in tematske poti. V konkurenci skriti turistični kraji smo zasledili Vurberk, grad Vurberk v kategoriji izletniška točka. Ptuj najdemo šele v kategoriji zgodovinskih jeder, kjer je tudi Središče ob Dravi.

Akademski kipar in restavrator Viktor Gojkovič je avtor križevega pota na vzhodni steni zvonika ptujskogorske cerkve. Nagrado za pravilen odgovor na vprašanje o tem, kdo je avtor križevega pota na vzhodni steni zvonika ptujskogorske cerkve, bo prejel Jože Sok (Sodinci). Danes sprašujemo, koliko meri najvišji vrh MO Ptuj. Nagrada za pravilen odgovor je vstopnica za kopanje v Termah Ptuj. Odgovore pričakujemo v uredništvu Štajerskega tednika, Osojnikova 3, do 8. avgusta.

NAGRADNO TURISTIČNO VPRAŠANJE

Koliko meri najvišji vrh MO Ptuj?

Ime in priimek:

Naslov:

Davčna številka:

Kupon pošljite ali prinesite na naslov: Radio-Tednik Ptuj, Osojnikova 3, 2250 Ptuj.



Foto: Črtomir Goznik

Na ptujskih ulicah in trgih bo nočjo jutri potekala največja poletna zabava (utrinek z lanske Ptujske poletne noči).